

Treball de recerca:

DARRERE UNA CAPA DE PINTURA

**Una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el
graffiti**

2n de batxillerat

IES del Voltreganès

Curs 2009-20010

Les Masies de Voltregà, 29 de setembre de 2009

Agraïments

Aquest treball no hauria estat possible sense el suport i la col·laboració de les següents persones o col·lectius:

- Els companys que m'han recolzat, la gent que ha vist un bon treball en el què estava fent, la gent que m'ha informat de notícies i reportatges que han fet.
- Les persones a qui he entrevistat i amb les que he viatjat, compartit moments, vivències, experiències i coneixements.
- Les persones que van respondre les enquestes.
- Les biblioteques, els Mossos d'esquadra de Vic, el Punt-às del Voltregà, les aportacions del professorat...
- Els que m'han animat a seguir endavant.

ÍNDEX

Justificació.....	1
1. Introducció i delimitació de l'abast de l'estudi.....	2
1.1. Definició de la paraula graffiti.....	4
1.2. Definició del graffiti.....	5
1.3. La intenció que tenen aquests.....	7
2. Història del graffiti.....	10
3. Mapes.....	12
3.1 Els diferents estils.....	13
3.2 Els llocs: Superfícies i ambients.....	18
3.3 Regles del joc.....	23
3.4 Procés d'elaboració.....	27
3.5 Dinàmica d'elaboració.....	30
3.6 Aspectes condicionants.....	32
3.7 Els motius que els duen a actuar.....	35
3.8 La dona en el graffiti.....	37
3.9 Què hi diu la llei en tot això.....	41
3.10 Empreses de neteja anti-graffitis.....	43
3.11 Com afecta a la salut.....	46
3.12 L'etern dilema: Art o crim, legal o il·legal.....	51
4. Enquesta.....	55
5. Conclusions.....	58
6. Bibliografia.....	60
Annexos.....	62
Annex 1: Reproducció de fragments de les entrevistes.....	62
Entrevista 1: NARE.....	62
Entrevista 2: MAKEL.....	66
Entrevista 3: MORTA 55.....	71
Entrevista 4: MIZY.....	74
Entrevista 5: MIAS.....	79
Entrevista 6: ASERF.....	83
Entrevista 7: CAPR.....	86
Entrevista 8: EMANO.....	92
Entrevista 9: WHINE.....	96
Entrevista 10: GUM.....	99
Annex 2: Resultats quantitatius de l'enquesta.....	102
Annex 3: Carta a en Mario.....	108
Annex 4: Argot.....	110

Annex 5: L'art.....	118
Annex 6: Comentari de les pel·lícules	119
Annex 7: Comentari dels llibres	127

Justificació

He triat aquest tema, perquè sempre m'han cridat l'atenció aquestes pintades que es troben en tota la ciutat: des del metro fins als trens, com a les mateixes parets de les estacions, els carrers per on passem cada dia o als edificis abandonats que quasi ningú els freqüenta, túnels, murs... imatges que ens acompanyen constantment.

I és un fet, que no tant sols passa aquí, ni ara. Sinó que també és un fenomen que es dona a tot el món i des de que es va donar a conèixer, cada vegada és més freqüent.

Més que les pintades en si, m'interessa saber el per què les fan i com és que trien aquests llocs, quina intenció tenen i que els porta a expressar-se d'aquesta manera.

I he trobat una oportunitat de treballar aquests aspectes des de l'àmbit més sociològic i procedimental del graffiti. Tractant diferents aspectes per contrastar el que la paraula graffiti abasta i comporta.

“I was, after the fashion of humanity,
in love with my name, and, as young
educated people commonly do,
I wrote it everywhere.”

Goethe, *Poetry and Truth*

1811

1. Introducció i delimitació de l'abast de l'estudi

La majoria de vegades que escoltem la paraula graffiti, ho associem al producte final. A el què la nostra vista percep. Però poques vegades ho relacionem amb tot el que hi ha al darrera.

El món del graffiti comporta molt més que unes guixades a les parets, un anonimat, una il·legalitat i vandalisme.

Comporta una manera de viure i veure les coses, un tipus de filosofia, comportament, valors, diferències dins dels que el practiquen, conflictes, batalles, territoris, reconeixement, motivacions, riscos que s'ha d'estar disposat a passar, especialitzar-se en un tipus de graffiti, experiència, diversió, coneixements, etc.

No és el mateix un graffiti subcontractat per l'ajuntament o empreses i companyies perquè sigui fet amb total legalitat al poble, que un graffiti il·legal fet ràpid i sota l'obscuritat de la nit, o els que fan en els trens, o els que fan a llocs abandonats, etc.

El que jo vull fer en aquest treball és analitzar diferents aspectes del graffiti que considero interessants. Més que una anàlisi propi del mural, una anàlisi de l'entorn, del que provoca i comporta. Una anàlisi social i procedimental del graffiti actual.

I per parlar de graffiti primer l'haurem de diferenciar de la multitud de pintades sense sentit. Veurem els seus inicis i el seu futur però el meu treball es centrarà en la part actual, la realitat més comuna.

Tractaré els temes que consideri més importants perquè al final la lectura d'aquest treball permeti donar una idea de què és graffiti. A part, aprofitant tot el recorregut que faré en el meu treball de camp i les zones que visitaré per obtenir informació i imatges, elaboraré les dues cartografies de les zones estudiades (Vic com a ciutat, i el Voltreganès, com al meu poble). Així es podrà veure el recorregut, les diferents zones usades, la variació d'estils segons el lloc...

També faré unes enquestes per veure la opinió que en té la gent sobre els temes tractats i en faré una comparativa entre dues generacions.

I finalment faré entrevistes per contrastar amb les opinions i exemplificar les explicacions segons el seu punt de vista real de la situació viscuda. Utilitzant diferents punts de vista a través de diferents tipus de graffeters.

L'estructura del treball mirarà de seguir uns patrons: teoria , aplicació o contrastació amb els fets que he vist, conclusió del tema i fragment o fragments representatius de entrevistes per concloure i tancar l'apartat. I cada tema mirarà de resoldre les hipòtesis.

Els **objectius** d'aquest treball són els següents:

- Fer una cartografia amb exemples reals de les zones utilitzades en el meu poble i en contrast en les zones de la ciutat;
- Fer un anàlisi actual de alguns aspectes que considero interessants;
- Esbrinar quin és el procés concret de l'elaboració del graffiti, mitjançant l'estudi dels casos;
- Cercar una definició acurada de graffiti i veure quines característiques té;
- Saber-lo diferenciar de les pintades;
- Conèixer les motivacions que condueixen a les persones a fer graffiti;
- Aprendre l'argot corresponent;
- Analitzar les diferents zones en les quals es realitzen graffitis;
- Veure quines són les diferents tècniques i valorar-les segons els nivells de complexitat;
- Analitzar la forma de treball col·lectiva i la individual;
- Saber de quines formes pot afectar a la persona (família, llei, salut);
- Aprendre sobre un tema que em resulta interessant;
- Conèixer les experiències dels graffeters i les seves opinions dels temes;
- Veure quina opinió tenen dues generacions sobre els temes tractats i comparar-les;

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

- Trobar diferents tipus de graffeters (legals, il·legals, artistes, gent que ho hagi deixat, gent que no pugui, veterans...).

Les **hipòtesis** d'aquest treball són les següents:

- Ser graffiter és un rol masculí;
- Hi han unes lleis no marcades que serveixen de normes a l'hora de actuar;
- Segons la zona, el graffiti és diferent;
- És una forma d'expressió i identitat;
- Hi ha un prototip de graffiter;
- Tenen una forma de comunicar-se característica;
- Hi ha un procediment a l'hora de fer els graffitis;
- Hi han aspectes que condicionen el seu resultat;
- El graffiti ha de ser legal;
- Hi han unes conseqüències legals per ser graffiter;
- El graffiti ha sofert un procés d'evolució;
- Ser dona dins del graffiti porta avantatges o inconvenients;
- Les percepcions del graffiti en dues generacions són diferents;
- Hi han empreses de neteja especialitzades només en graffiti.

1.1. Definició de la paraula graffiti

Segons el «*diccionario de la Real Academia*» (22^a, 2009):

Es diu grafit, grafit o pintada (de l'anglès graffiti o graff) a les diverses formes d'inscripció o pintura, generalment sobre propietats públiques o privades alienes (com parets, vehicles, portes i mobiliari urbà, especialment pistes de skate).

Per tant, és totalment normal utilitzar el terme grafit, graffiti o graff. En aquest treball utilitzaré el terme graffiti, ja que és el més usat i s'ha convertit en un anglicisme en la llengua catalana, com en moltes altres. Una paraula universal, per descriure un moviment universal.

Ara bé, el terme pintada jo no l'utilitzaria en aquest cas, ja que hem de diferenciar el què és una pintada d'un graffiti. Ja que pintada normalment és empleat com a despectiu. I com veurem en el llarg del treball, el graffiti implica processos quasi tant similars als de l'art i una organització interna tant complexa com qualsevol altre grup social ben organitzat. Per tant, no és una simple pintada.

1.2. Definició del graffiti

Si haguéssim de definir graffiti hauríem de tenir en compte que per a cada graffiter és una cosa diferent, però si intentéssim fer una definició estàndard del que és i per considerar si el que veiem és un graffiti o una pintada segons Marta Arner (1997) tindrem que tenir en compte uns diferents aspectes.

Part formal

1. Tenen una forta intenció artística.
2. Alguns contenen un missatge, però aquest missatge es veu subordinat per la part més artística.
3. Passen per el procés de "obra artística". (vegis annex 5)
4. No són espontanis, si no que hi ha una prèvia elaboració conceptual.
5. Tampoc es fan directament al mur, si no que s'han practicat esbossos previs. Aquests esbossos determinen aspectes com la composició de les formes, el cromatisme.
6. Fan servir materials adequats i especialitzats per al graffiti.
7. El llocs no són escollits a l'atzar, es tria prèviament el mur.

Part Visual

1. Tenen els contorns molt marcats.
2. Apliquen la pintura amb tintes planes.
3. Disposen de contrastos, que capten l'atenció dels receptors.
4. Tenen certa volumetria en les formes, que s'aconsegueix amb ombres, brillantor, perspectives...

* Les parts més visuals varien segons cada *crew*. Perquè cada grup té un estil propi i diferent que els diferencia dels altres. També els fa variar la intenció que tingui el missatge o les ideologies que tinguin.

Altres aspectes a tenir en compte són que ha de gaudir d'unes grans dimensions i que ha de ser efímer.

Efímer perquè es veu exposat a la seva desaparició degut a la mateixa climatologia, actes vandàlics, altres graffiters o la mateixa modificació amb retocs per part de l'autor.

Tot això comporta doncs, molta elaboració i potser més d'una sessió per acabar-los.

Deixant de banda la qualitat i la complexitat (donada per l'experiència o les habilitats), si mantens aquests requisits i la combinació dels mateixos, ja no estàs fent una pintada.

A partir d'això hi han variacions, com he dit abans a causa de l'estil de cada grup, però tindríem aquests punts com a base per determinar el graffiti.

1.3. La intenció que tenen aquests

La intenció, els diferents missatges a transmetre també tenen a veure a l'hora de tractar aquest treball. Ja que el graffiti és una forma d'expressar-se i com diu G.Cano "És un tipus de rebel·lió intuïtiva davant dels conceptes de poder i explotació que s'escapa de l'anàlisi conscient dels qui ho practiquen".

Així que fins hi tot de vegades, ni ells mateixos són conscients del fort missatge que transmeten al dur a terme els seus actes.

Però què volen expressar?

Doncs la intenció es pot dividir en dos grans grups:

Una informativa, i l'altre artística.

En el cas de la **informativa**, podem incloure-hi les "pintades" esmentades en la definició de graffiti, en la que la intenció és transmetre de manera mes o menys clara.

Si que dardera d'aquestes pintades hi ha un procés d'estudi, però aquest estudi es centra més en el contingut del missatge que en el pròpiament dit graffiti.

Són ràpides, monocromes i lineals, de caire individual tot i que les poden fer en grup però cadascú és propietari de la seva.

Dins d'aquest grup hi distingim 3 subgrups:

El primer seria el de les **pintades polítiques o reivindicatives**, que acostumen a ser tipogràfiques, de gran format, a mà alçada on el missatge es fonamental. No tenen estructura compositiva, ni anàlisi de forma, ni de color. Estan fetes de manera ràpida i clara. Sovint signades per col·lectius.

No ten cap intenció artística.

El segon subgrup seria el de les **pintades publicitàries**, fetes amb patrons estructurats compositivament i analitzats formalment.

Tenen un caràcter informatiu (actes públics, concerts, discoteques, comerços...)

En uns més elaborats que els altres, hi ha una bona anàlisi artística, però hi predomina clarament la intenció publicitària .

El tercer subgrup seria el de les pintades de tribus urbanes que tenen com a intenció marcar terreny i/o **difondre una ideologia**.

Cada tribu s'identifica amb un cert grafisme que pot ser realitzat amb uns patrons o directament amb esprai a mà alçada. No tenen intenció artística clara, predomina la intenció d'informar de forma més o menys hermètica sobre les idees del grup.

Totes aquestes pintades, no tenen una intenció pròpiament artística, tot i que algunes es troben en la frontera. La intenció es bàsicament comunicativa, fent saber a la ciutat un missatge col·lectiu o individual sense fixar-se en la forma de comunicar-lo. De vegades sol ser un eslògan que identifica a un grup o transmet ideologia, d'altres són missatges iconogràfics sota una forma estereotipada que també transmet una forma de pensar i al mateix temps, marca territori.

En canvi el segon grup a tractar, el de les **pintades amb intenció artística**, són les que podem anomenar pròpiament graffiti. Es reconeix per totes les característiques esmentades en (v. *supra* l'apartat 1.2) On el missatge es veu subordinat al fet artístic. Elaboració prèvia de l'obra a través d'esbossos.

Aquest grup és el que miraré d'estudiar.

Tot i que de vegades els que treballen aquest grup també actuen dins de l'altre tipus, tindrè en compte la part en què practiquen aquest darrer.

Aquest grup, també es pot classificar en 3 subgrups: signes tipogràfics, figuratius i abstractes.

Els **signes tipogràfics** són graffitis de grans dimensions que contenen únicament lletres i/o números. Alguns solen tenir missatge reivindicatiu, però els més habituals són els de els col·lectius de graffiters.

El segon subgrup són els **graffitis figuratius**. El tema fonamental és la figura i el paisatge. Poden anar des de un realisme simètric fins a la abstracció.

*Alguns graffitis poden combinar el primer i el segon subgrup.

I per últim el subgrup dels **graffitis abstractes**, on hi ha poca o inexistent relació amb la realitat. En aquest grup hi han molt poques mostres ja que entre els graffiters predomina la voluntat de mostrar elements mínimament reconeixibles.

L'estil de cada graffiter o col·lectiu esdevé per a ells una forma de diferenciar-se i cadascú es fa propi el seu.

2. Història del graffiti

Crec que quan es vol parlar d'alguna cosa cal saber com es va originar i com va evolucionar fins al moment. Perquè moltes vegades cal tenir coneixement de la seva història per poder comprendre millor aquesta cosa de la què volem parlar.

I més en el cas del graffiti, en el que si mirem on neix entendrem millor la seva funció, la seva intenció, la seva filosofia i lògicament els motius del seu origen.

(PRESENCIA)

Escriure sobre els murs és un impuls tan antic com els indicis de racionalitat de l'ésser humà: Els macedonis, els grecs o els antics egipcis amb els seus indesxifrables jeroglífics ja utilitzaven aquesta superfície com suport de la seva escriptura i del seu art. Però potser l'exemple més significatiu i alhora el més antic sigui el de les pintures rupestres realitzades en les parets de les coves per l'home primitiu. Les representacions d'animals, d'escenes de caça, etc. No tenien altre objectiu que el de satisfer un dels més ancestrals instints de l'home: El de comunicar-se.

I va anar evolucionant, però sempre la humanitat ha tingut aquesta necessitat de expressar o reivindicar opinions, sentiments, sensacions, etc...

Començant per les pintures rupestres dins de les coves, passant per els descobriments fets a Pompeia, (on hi havia quantitat de graffitis amb eslògans electorals, dibuixos i obscenitats) fins al 1904 que es llença la primera revista que es dedica al graffiti dels lavabos (Antropophyteia), passant per la segona Guerra Mundial, en la que els nazis utilitzaven les parets com a mètode de publicitat per inculcar l'odi cap als jueus, però alhora també com a mètode emparat per moviments de resistència per fer pública les seves posicions, arribant fins a les revoltes estudiantils que es van organitzar per la dècada dels 60.

(EVIDÈNCIA)

Però pel què nosaltres considerem el graffiti actual, podem dir que neix al finals dels 70 en els barris de Nova York i Filadèlfia, on personatges com Taki 183 comencen a pintar el seu nom en les parets o en les estacions de metro de Manhattan. En una zona amb

tantes diferències socials, es creava una batalla amb els agents del poder i una manera d'escapar de la realitat que els envoltava.

En un principi només utilitzaven el seu nom o algun sobrenom, però ràpidament es va començar a escriure en pseudònims perquè el nombre de nous artistes que inscrivien el seu *tag* per les ciutats era cada vegada més gran. Aleshores, davant de tanta competència es van començar a idear noves formes de fer més visible el seu *tag*, i va començar l'anomenada "Guerra d'estils", evolucionant cada vegada més amb els estils fins a aconseguir resultats impactants.

Molts d'ells buscaven la fama, el reconeixement, l'evasió o l'objectiu de fer la millor peça de totes.

D'altres tenien la necessitat de comunicar-se, de fer públiques les seves idees, d'expressar-se i donar forma al seu entorn sense cap mena de restricció.

(INFLUÈNCIA)

En un principi els artistes del graffiti es van centrar en els trens perquè aquests vehicles viatjaven al voltant de la ciutat i els veien diàriament milions de persones.

Al mateix moment que els graffitis viatjaven per tota la ciutat, el fenomen s'expandeix per Estats Units i aviat arribarà a Europa. Es comencen a fer les primeres exposicions de graffiti, però el que realment impulsa una efectiva expansió és l'arribada del moviment "hip hop", amb això entra als països occidentals, Àsia i Amèrica del Sud.

I aquest moviment continua expandint-se de manera exponencial.

En tota aquesta part de la història cal considerar que a partir del 1984, a arrel dels canvis i mètodes que va patint el graffiti, els nous *writers* que sorgeixen en aquell moment són els anomenats "new school" i els pioners o la generació de la primera dècada del graffiti "old school".

Actualment el graffiti continua evolucionant i han arribat al punt de fer graffitis amb llum, en tres dimensions i milers de projectes, però això ja és l'anomenat post graffiti i ja és un tema que no el tracto perquè miro el graffiti més comú i aquests sols són prototips de com podria ser el graffiti del futur.

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

3. Mapes

3.1 Els diferents estils

El que miraré de fer en aquest apartat és analitzar els diferents estils d'escriptura que hi ha dins del graffiti i buscar un exemple de cada per llocs del voltant.

Començaré per l'estil més bàsic i també el més comú ja que com és menys complex es pot fer amb menys temps. És l'anomenat **TAG**: O també conegut com a firma. Històricament tant sols era el nom de la persona de vegades acompanyat d'algun número (Taki 183) però poca cosa més. El que es buscava aleshores era que s'entengués el nom. Fins que arriba "Top Cat" de Philadelphia que crea un estil més allargat i amb una base ampla. A partir d'aquell moment comença una guerra d'estils per fer més originals i visibles les firmes.

Se'n diferencien 3 que es fan molt populars;

Brooklyn Elegant : Lletres allargades amb la base ampla i molt juntes (les que feia "Top cat")

Brooklyn: Lletres separades i molt decoratives amb cors fletxes i espirals.

Bronx: Fusió de les dues anteriors.

Però cada "writer" va decidir desenvolupar el seu propi estil per destacar més.

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

TAG WITH OUTLINE

Són *tags* amb una línia que els envolta per fer incrementar el seu tamany i fer la firma més visible.

THROW UP (vomitada)

Tenen poc disseny, són molt grosses i no acaben d'estar totalment ben omplertes. Són ideals per bombardejar ja que es fan molt ràpidament.

BUBBLE LETTERS (lletres bombolla)

Grosses, rodones i senzilles. Això fa que es puguin omplir, marcar i fer la power line.

En aquest estil cal destacar a "Phase 2" que va crear unes variants d'aquest estil.

Phasemagotical fantastic: Bubble letters envoltades per estrelles.

Bubble clouded: Bubble letters envoltades de núvols.

Chessboard : Bubble letters amb ombres.

Big bubble: Bubble letters molt grans sobretot en la part superior o inferior.

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

3D

Es busca l'efecte de la tridimensionalitat amb ombres, colors, formes o perspectives.

DIRTY

Consisteix en deformar el graffiti, utilitzar colors desagradables, etc. En definitiva embrutar el graffiti.

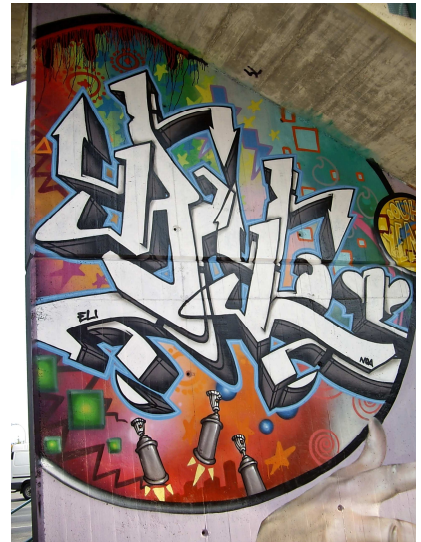
Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

WILD STYLE

És la forma més complexa i popular ja que crida molt l'atenció aquesta complexitat. Estil originat a la zona sud dels barris del Bronx, actualment el més utilitzat, en el que el seu element d'identificació són les fletxes. N'hi han que són una mica llegibles i n'hi han d'altres que només en pots identificar l'estil ja que no s'entén el nom.

Segons aquest factor, es diferencien en dos grups:

Estàtiques: són més geomètriques, amb angles més marcats, línies rectes i poques corbes.

Dinàmiques: Més arrodonit i suau, amb molt de moviment, més salvatges però estilitzades.

A part de les lletres, amb el temps s'han anat introduint elements decoratius que cada vegada han agafat més importància i crec que mereixen ser mencionades ja que molts graffiters s'especialitzen sols en aquestes.

CHARACTERS

Els personatges només acompanyaven el graffiti. Tot i que avui en dia hi han autors que només basen la seves obres en personatges. Perquè amb un personatge el missatge és torna més clar ja que una cara, expressió, posició, et permet realçar millor un sentiment o una idea.

ICONS

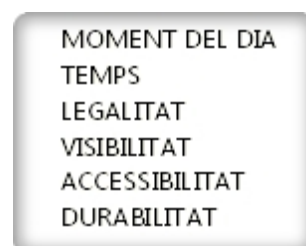
Són derivats dels *characters*. Objectes més simples que serveixen com a mètode d'identificació de l'artista. Utilitzen aquest objecte en substitució d'un nom.

Cal dir que quan estava fent la recerca d'exemples vaig tenir alguns problemes per identificar o classificar algunes peces perquè aquests estils que explico són els estils bàsics i classificatoris, i a arrel d'aquests, els autors els tenen com a referent però els resolen a la seva manera fent-se així les peces més personals i amb el propi estil que caracteritza a la persona.

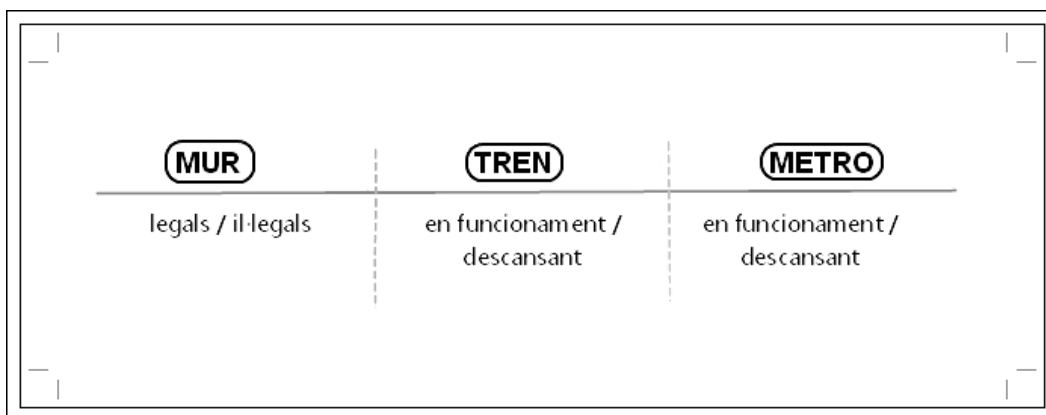
3.2 Els llocs: Superfícies i ambients

Per elaborar aquest apartat hem de tenir en compte tots els llocs on podem trobar graffitis. Però sobretot en els ambients en els quals es troben. Quan i com els graffiters s'han de moure per arribar-hi i buscar els avantatges i inconvenients que ofereixen els espais.

Per dur a terme aquesta classificació i tria dels llocs he fet un quadre amb els aspectes més importants a l'hora de buscar un lloc per pintar.

i a partir d'això, he classificat les superfícies en 3:

A continuació explicaré cada un dels llocs amb els avantatges i inconvenients segons els aspectes mencionats en el quadre d'abans i així poder imaginar l'ambient, segons cada superfície.

ELS MURS

Legals

Aquest és l'únic lloc en el qual el graffiti esta permès. Són murs cedits per entitats o propietaris i acostumen a trobar-se a prop del carrer, al costat de les voreres o a un abast fàcil. Això fa que sigui aquest mur sigui molt visible i si a més afegim que són uns murs que disposen d'unes grans dimensions per omplir, encara més. Com que són legals en pots disposar en qualsevol moment del dia i durant tota l'estona que faci falta. Fins i tot es pot fer el graffiti en diferents sessions. Això permet que puguis fer unes peces més elaborades, experimentar amb altres tècniques i obtenir uns resultats més impressionants. Les peces que se solen fer en aquests llocs persisteixen durant més temps i per tant encara les veu més gent.

Il·legals

Un mur il·legal és qualsevol superfície plana no cedida, que t'ofereixi la possibilitat de poder-hi fer un graffiti. Però també cal tenir en compte que no s'hi val qualsevol lloc, cal triar una zona molt visible perquè molta gent vegi el graffiti durant el seu temps de permanència i a més cal la perspiciàcia de trobar llocs que encara no estiguin pintats. També cal considerar la dificultat del lloc, l'accés que com més difícil més impactant i la originalitat del lloc. Tot això si vols que el graffiti sigui vist, el famós "getting up" o deixar-se veure. En aquests murs la rapidesa és fonamental per poder acabar abans i fugir sense ser vistos. Si a tot això hi afegim la dificultat de fer-ho durant la nit, la cosa es complica més. És clar que el moment del dia depèn molt de el graffiter, ja que ell és lliure d'actuar quan vol, però la nit li ofereix una protecció. Durant la nit costa més veure figures i encara més si es va vestit de forma fosca. A més, la nit ofereix també una facilitat per poder-se amagar. Així que la majoria dels graffiters surten durant la nit.

En canvi, si el què es vol és practicar, prendre-s'ho amb més calma i tranquil·litat, sense ser vistos, es trien uns murs més poc freqüentats, llocs abandonats en els que poder-hi dedicar més temps.

Aquests murs ofereixen la possibilitat d'anar-hi durant el dia, ja que "en teoria" ningú hi ha de ser ni ningú t'ha de veure, però la realitat és ben diferent... i és que en molts d'aquets llocs abandonats hi ha més gent de la que ens imaginem, però això ja és un altre tema.

ELS TRENS

Descansant

Els trens només descansen durant la nit i normalment a l'estació o en vies mortes a prop de l'estació. Per tant s'hi ha d'anar de nit per força. Aquests llocs estan vigilats per empreses de seguretat privades o per vigilància de càmeres i fins i tot, de vegades a les grans estacions, per sensors.

El fet de que hi hagi vigilància fa que s'hagi d'anar més ràpid, ja que el personal de seguretat estan allà al mateix temps que els graffiters estan pintant. I el què s'ha de fer és una peça en 5 o 10 minuts i marxar ràpidament. Aquests llocs costa molt entrar-hi sense ser vist, i per tant els "writers" que es fan un tren, aconsegueixen unes veritables proeses i per tant, molt admirats. A part de la vigilància, els terrenys són molt irregulars, entre les vies i les pedres hi han desnivells, les fuges es fan més dificultoses i la foscor empitjora la situació. Però per entrar normalment sempre es fa saltant les balles, tallant-les o per les vies quan passen per trossos descoberts.

La recompensa d'això és la visibilitat que obté la peça durant els dies següents. No tant sols la veuran les persones que pugin al vagó, sinó tota l'estació, totes les parades per on pari el tren, tots els pobles per on passi, etc.

En funcionament

Per pintar un tren en funcionament es fa servir l'anomenat mètode del "palancazo". Els graffiters accedeixen a l'estació de trens com qualsevol altre passatger (o no, també es poden colar). I si ja era una proesa pintar un tren durant la nit, durant el dia, encara més i a més a la vista de moltes persones. Però el resultat serà més dolent perquè el temps és limitat a pocs minuts (uns 6).

Quan un tren arriba a l'estació es produeix la parada forçosa d'aquest accionant la palanca dels frens d'emergència. Aleshores, aturat el tren, cadascú pinta la seva peça o una de conjunta amb dimensions molt grosses i sense seguir el procediment normal, se salten les bases, els esbossos i tot el que pugui enrederir la feina. Es fa l'imprescindible i sobretot improvisant sense els patrons. Quan es produeix aquesta maniobra es para la palanca de frens, i han de tornar a arrencar el tren. Això ho ha de fer el revisor, que no està en dret de tocar als graffeters, sinó que ha de trucar a seguretat perquè els agafin. Per tant, sabent que poden venir els de seguretat el temps encara es redueix més i la pressió augmenta, a més de totes les mirades clavades a la persona. Finalitzat el graffiti se'n fa una foto per aconseguir una durabilitat a aquest acte efímer ja que als pocs dies serà netejat per una empresa especialitzada.

ELS METROS

Descansant

Hi han metros que no descansen mai, però la majoria disposen d'unes hores de descans, normalment per la nit o matinada, en zones subterrànies. Per tant s'hi va quan el metro descansa i s'ha de baixar per una de les múltiples sortides d'emergència de les que disposa el metro, però de forma inversa. De fora cap a dins. Rebutant les portes. De vegades també poden entrar directament pel túnel que connecta amb el sistema de túnels. Aquest lloc és segur i perillós a la vegada. Són llocs vigilats amb molts sensors, són foscos, humits, molt grans, amb brutícia, rates... Són com laberints, és a dir que s'han de conèixer bé per no perdre's i ser àgils per esquivar tots els perills. També cal conèixer els horaris dels metros, ja que hi han túnels de molts quilòmetres que si el metro passa per allà no te'n pots escapar.

Un cop s'arriba a l'aparcament, els temps per fer la peça encara és més curt que en un tren ja que si t'atrapen només tens una única sortida i és tirar túnel a vall. Per tant val més acabar ràpid i marxar.

La gent que vegi el graffiti seran les persones que van en el metro, ja que no arriba a sortir a la superfície i per tant seran menys. I els metros els trobem a les grans ciutats per tant, duren menys perquè estan pròxims al centre i és més fàcil aconseguir en un moment netejar-los ja que descansen sempre en les estacions del mateix centre.

En funcionament

Gradualment hem arribat al lloc més perillós de tots, al lloc en el què disposem de menys temps i en el què es descarrega més adrenalina per segons. Aquí també utilitzen el sistema del "palancazo" que es fa servir als trens però sempre s'ha d'evitar fer-ho en hora punta ja que la mateixa gent es convertiria un obstacle per pintar però un avantatge per fugir(en mig de les persones).

En el metro hem de tenir en comte que no hi ha revisor, però hi han els de seguretat de l'estació. Per tant el temps és encara molt més reduït. Aquests són els llocs més difícils i poques vegades veiem graffitis en metros per aquesta raó, a més recordem que es realitza una neteja immediata.

“Crec que el millor per pintar és una estació de metro. Perquè les sensacions del metro són diferents; només hi ha una sortida, realment aquestes zones estan molt poc vigilades, hi han pocs vigilants, però durant el dia hi ha molta mobilitat de gent. A més té unes entrades força fàcils i el "morbo" de que només hi ha una sola sortida i la única manera de fugir d'allà és un sol camí, que és tirar cap a dins del túnel...i cap a la següent parada.»

Makel

“Els meus llocs preferits no són sempre els meus preferents. “Ojala...”

Tens que adaptar-te del què disposes. Jo intento demanar permisos en murs, naus, etc. Està claríssim que a tots ens agrada pintar de forma il·legal, doncs això es el graffiti, però per a no tenir problemes i no deixar de fer una cosa que m'agrada, Tendeixo a ser legal i demanar permisos en murs. Si, els murs serien les superfícies que més pinto.»

Mias

3.3 Regles del joc

En aquest apartat m'agradaria inserir en un dels temes més curiosos i alhora una base fonamental en el món del graffiti. I és que vist des de fora, sembla que actüin sense seguir cap mena de normativa però dins de tot això, hi han un seguit de normes no escrites que passen de graffiter en graffiter i que moltes d'elles són basades en el respecte i valoració de la feina dels companys. Si no es coneixen aquestes lleis o en qualsevol cas se'n viola alguna, pot portar a conflictes amb el graffiter o la *crew* si no arriben a un acord o justificació. Si no, s'organitzen veritables batalles entres *crews* a través de murs.

Cal dir que aquestes lleis no són unes lleis clares, ja que cadascú rep aquesta informació de persones diferents i en circumstàncies diferents (segons el país, la zona on visquis, el grup en què estiguis, etc.)

El fet de que no estiguin escrites, porta a una certa llibertat d'interpretació, però igualment actuen com a normes de convivència i organitzen als grups.

Amb la gent, articles, i documentals que he anat veient (com per exemple *Infamy*) puc arribar a unes quantes normes bàsiques:

1) Per començar i ja per simple sentit comú, un cop dins es demana que **no es copin estils** (tot i que amb la quantitat que hi han avui en dia, costa molt crear un estil propi, únic i pur). Així doncs es demana originalitat. Si l'artista que còpia a un altre és identificat, li pot portar conseqüències nefastes en relació amb el gran col·lectiu.

2) Un altre objectiu també lògic és el de **la forma d'obtenir el material**. L'objectiu és que una entitat, propietari o a partir de contractes, et puguin proporcionar el material. Perquè s'ha de tenir en compte que la pintura és un material que se'l paguen ells perquè al final una empresa de neteja els hi tapi. També cal tenir en compte que en un principi la gent robava els esprais. La majoria eren joves que no tenien prou diners per poder pagar-los i trobaven la solució amb el robatori.

3) Que es reconegui l'artista.

Un altre objectiu bàsic és el de destacar individualment i ser reconegut entre ells. Per tant, i si ens hi fixem, els que proporcionen aquest reconeixement són els mateixos companys veient les qualitats de la persona, com per exemple que jugui net, que reconegui la seva posició, que no envegi, que no molesti els que es troben per sota d'ell, etc.

Quan algú comença, triarà el seu model d'expert i el tindrà com a una autoritat, reconeixent la seva experiència i els seus èxits. Uns èxits aconseguits a partir de que els companys parlin molt d'ell i dels seus graffitis, i que en parlin bé. Això s'aconsegueix quan hi ha un bon disseny del graffiti, quan està ben fet, quan el graffiti té molta força i sobretot quan es vegu molt, arribant a llocs on ningú encara ha arribat.

Però encara s'aconsegueix més prestigi i se'n parla molt del què fas però no saben qui els fa.

Quan es vol demostrar el reconeixement cap a la persona, es pot fer de maneres diferents:

- 1- Escriure a certa distància però a prop d'un graffiti algun *tag*.
- 2- Dedicar un graffiti.
- 3- Estar al dia del seu progrés i parlar-ne.

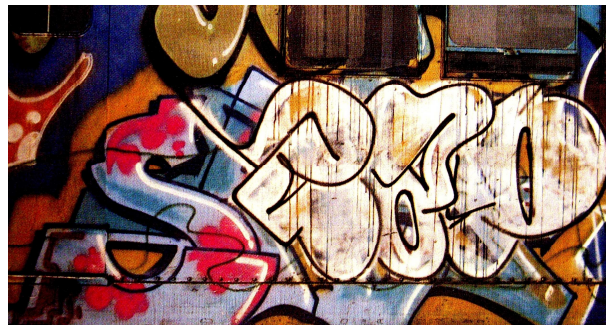
4) Regla de la jerarquització sobre el què es pinta.

(Aquesta regla es veu molt clara a la pel·lícula *Infamy* i ve donada per la dificultat i el material).

- a) Firma de retolador → pot ser superposada per → Firma amb esprai.
- b) Firma amb esprai → Throw up.
- c) Throw up → Graffiti.
- d) Graffiti → Mur sencer.

Mai es pot tapar un altre graffiti a no ser que sigui d'un mateix. Si et saltes aquesta jerarquització es considera una amenaça a la persona que havia firmat anteriorment.

Això ens porta a tractar a dos personatges que es van fer famosos per incomplir aquesta llei i que en conseqüència, els graffiters els busquessin per "aclarir els problemes" que tenien amb ells. És el cas de *Spits* en la pel·lícula *Beat Street* i l'anomenat *Cap*. Aquest parell tocaven, tatxaven i sobreposaven les seves invencions per damunt dels demès al poc temps de fer-les.

Jo en aquest cas, vaig trobar un conflicte que tenien un parell de graffiters ocasionat per la violació d'una d'aquestes lleis. El cas es que un graffiter amb el seu grup, van fer un graffiti en un mur i poc temps després una altra *crew* va fer-ne un a sobre deixant un tros de l'anterior i ficant el nom de la *crew* a sobre del dibuix dels primers.

Això va ser una amenaça clara, que al veure-ho els primers van decidir buscar a la altra *crew* i demanar explicacions. Com que els nervis estaven a flor de pell encara es va empitjorar més la situació entre les dues bandes. I actualment les dues *crews* estan dissoltes però els integrants actualment estan en altres *crews*.

Curiosament en un dels grups amb els que vaig tractar hi havia un dels components i em va explicar que un parell de cops havien intentat arreglar les coses però que no va funcionar perquè no ho perdonaven. Així que la pilota s'anava fent més gran fins a tal punt que ara, encara batallen amb murs. Uns entren a la zona dels altres i al revés. L'últim que han fet és jugar amb la dimensionalitat. Les batalles que feien eren amb peces i dedicatòries (no gens afalagants), fins que un d'ells va decidir fer una cosa gran, un "*rodillazo*". Van venir precisament a Sant Hipòlit i van triar un punt estratègic i durant 3 hores i una mica més van estar fent un graffiti de mides considerables però en aquest cas amb pintura i rodets.

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

El resultat ve ser impressionant, més de 5 metres dels que se'n va parlar molt. Les dues persones segueixen enfrontades i cada vegada pensen coses noves, reptes i desafiaments nous. Però la cosa no cedirà fins que els dos facin les paus, mentrestant, continua una baralla en els murs per culpa de la violació de aquestes lleis.

«Males experiències... doncs amb en "SIEN" que he tingut algun merder, o amb l'últim graffiti "TPF" fet a Balenyà, que se'ns van tirar al coll i a mi no em va molar, perquè crec que ens ho varem "currar". Que la varem cagar perquè varem tapar una peça molt vella, si. Però jo també m'ho vaig currar i ja està.»

Makel

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

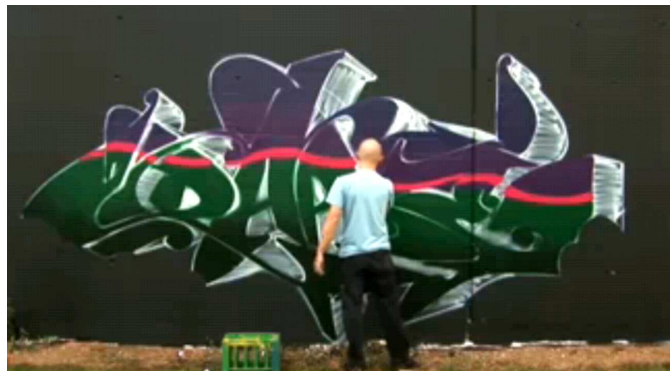
3.4 Procés d'elaboració

El procés és sempre el mateix :

El Marcatge: Es comença a pintar un esbós del que es farà (de vegades ni fan l'esbós sinó que comencen directament). Tracen totes les línies del graffiti, incloent les ombres, els fons etc.

La primera base: Després de marcar, es procedeix a realitzar una primera base amb colors plans. Això dona una idea principal de com serà el graffiti i la intuïció dels graffiters hi influeix molt.

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

Omplir: Es fa una segona distribució del color. En aquesta fase es tenen en compte els efectes de colors i contrastos cromàtics.

Ombrejat: És una fase molt elaborada, ja que aquí entren a formar part les habilitats dels graffiter (com en tot el procés, però és en aquest moment on es demostra més). És aquí, quan per controlar la quantitat de pintura el graffiter ha d'utilitzar més o menys força al pressionar la boquilla i la distància entre el pot i el suport. Normalment es col·loca en una posició obliqua i es deixa caure una mica de pintura en l'aire aplicant una constant pressió. Quan es fan degradats, és considerat una difícil acció. Aquí s'apliquen els contrastos entre tons suaus de la peça i els contorns rotunds en figures i lletres, tant característics en la seva particular estètica.

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

El Perfil: Finalment, després de fer les ombres, es perfilen les diferents parts de les peces. Lletres, elements secundaris i de decoració, personatges, etc.

S'intenta aconseguir un efecte contrari al degradat. Una delimitació fina i exacta de cada un dels elements de la composició.

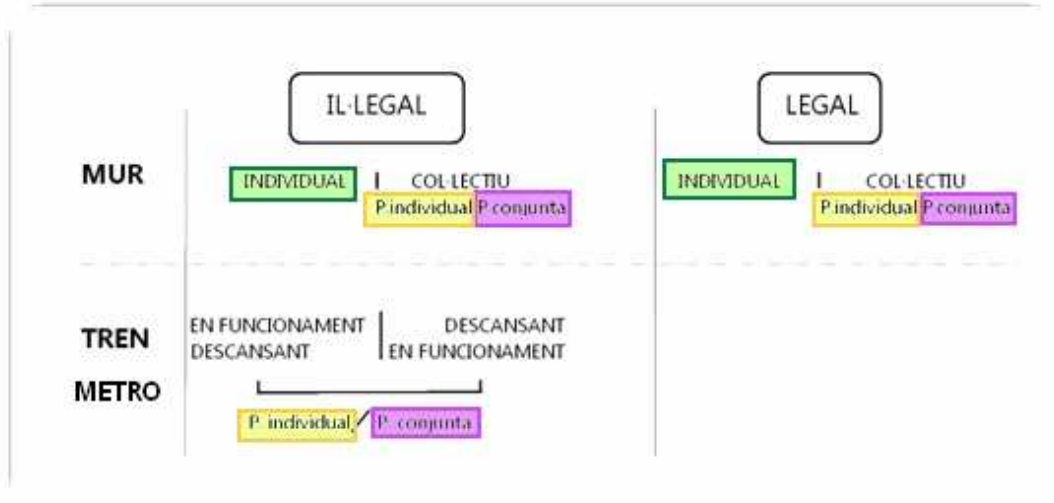

Seguir aquest procediment fa **més àgil** el procediment de realització que és un dels objectius del graffiti il·legal.

També hi han tocs finals com poden ser les firmes, les dedicacions a amics i membres del grup, missatges, advertències, proclamacions i lemes.

3.5 Dinàmica d'elaboració

La dinàmica d'elaboració és sempre la mateixa que he explicat en l'apartat anterior però variarà segons si s'actua de forma individual o amb un col·lectiu. De forma individual (senyalat en color verd) es segueixen els mateixos passos explicats abans però segons si la zona és legal o il·legal es farà més a poc a poc o més ràpid.

Però en actuar conjuntament poden actuar de dues maneres, segons si entre tots fan una sola peça, o si cada un fa la seva pròpia.

Peça individual (col·lectiu)

Primer de tot determinen un lloc de trobada. Un cop hi són tots, es dirigeixen cap al mur, tren, o entrada del metro. Es divideixen les zones en que treballaran i cadascú comença a fer el marcatge de la seva peça. Hi ha molt silenci i s'actua amb molta rapidesa. Com ja he dit, el silenci es una de les coses que més crida l'atenció, ja que de camí cap al lloc comenten les peces que faran o altres anècdotes i quan acaben també. És només en aquell moment en què el silenci es veu trencat només per el soroll dels esprais i de tant en tant l'avís de que senten algun soroll. Llavors han de deixar de pintar i amagar-se o fugir. El temps empleat per fer la peça depèn molt de la zona en què treballin i de la quantitat de gent que pugui passar. No és el mateix la rapidesa en un tren, que la rapidesa en un mur, o la rapidesa en una fàbrica abandonada.

Es duu a terme el procés d'elaboració explicat (v. *supra* l'apartat 3.1).

Un cop acabat, es fa una foto del resultat final i també s'hi solen posar ells mateixos en la foto, mostrant el seu treball. Marxen i si la peça s'ha fet durant la nit, al dia següent es tira una foto en ple sol i amb el resultat perquè es vegi millor.

Peça conjunta (col·lectiu)

Primer de tot determinen un lloc de trobada, on poden deixar els cotxes, motos i poden parlar del projecte que faran. Hi ha una persona que exposa un esbós i explica les parts més importants i complicades. Mentrestant els altres van aportant idees i van variant el disseny fins que aconsegueixen posar-se d'acord.

Un cop tenen l'esbós concretat, s'ha de parlar dels colors que es faran servir, de quina és la barreja més adequada i a on es ficarà cada color.

Es duu a terme el procés d'elaboració amb més o menys temps, depenent del lloc.

I si es produeix en un tren o en un metro en funcionament cadascú té assignades unes parts del graffiti.

Al final acostumen a firmar com a col·lectiu. És a dir, tenen un grup o *crew* que els identifica amb unes sigles. Tot i que també poden firmar amb el seu nom, però és més demostratiu de grup firmar amb el nom del conjunt.

3.6 Aspectes condicionants

Psicològicament parlant, quan ens referim al condicionament (el clàssic en aquest cas), estem parlant d'un canvi en la conducta d'un individu, un canvi no natural. Aquest concepte el va descobrir Pavlov, un metge estomatòleg rus, que a través dels seus gossos desenvolupa la teoria.

Ell observava que el menjar és un estímul, que genera saliva al gos. I decideix fer intervenir una campana. Cada dia, quan portava el menjar al gos, feia sonar la campana. Passat un temps, quan feia sonar una campana, el gos que ni tan sols veia el menjar, ja salivava. Això era un animal condicionat. No és natural que al sentir una campana salivegis.

Dons als graffiters els hi podríem aplicar la mateixa teoria. Són persones condicionades per elements que de normal no els hi provocarien unes respostes tant dràstiques. I es que quan realitzen el graffiti sempre han d'estar molt atents i són molt sensibles a qualsevol estímul, que a la llarga els acaba condicionant.

Si a tot aquest condicionament, hi afegim les dificultats pròpies del graffiti, com serien la nit, la temperatura, el lloc, la rapidesa... Veiem que tots aquests factors encara dificulten més la realització de la peça, normalment en els murs il·legals, trens i metros. Aquestes dificultats també fan de condicionadores en el procés d'elaboració ja que no es pot fer un graffiti amb tranquil·litat i normalitat.

Amb l'ajuda de les coses que he vist i amb les que m'han explicat, miraré de tractar els aspectes que considero més condicionants i que dificulten el procés.

La llum: Si hi ha absència de llum és una dificultat afegida a la tasca, ja que el què els hi proporciona amagatall, també els hi proporciona desavantatge a l'hora de veure-hi durant la nit i avançar o fugir. La llum també afecta a la superfície. És a dir, no veuen bé el què fan i han de seguir molt la seva intuïció per imaginar si estan fent les línies per on toca.

Però per altra banda un excés de llum condiciona molt a la persona, ja que la tensió i els nervis augmenten perquè la capacitat de ser vistos i atrapats és més alta.

El animals: El simple bordar d'un gos que està a prop i sent els esprais i s'exalta encara posa més nerviosos als graffeters, perquè simbolitza que si el gos no para de bordar els amos sabran que hi ha algú a prop i la policia no trigarà en fer notar la seva presència.

El soroll: No és d'estranyar, que quan es pinta l'únic soroll sigui el de l'esprai, i és que qualsevol altre soroll pot ser motiu de fuga o pot indicar que s'han d'amagar. És una alerta constant a l'entorn.

La temperatura: El fred i la calor, afecten a la persona i als esprais. Com totes les persones, quan fa fred al carrer i de nit, tenen fred, i quan fa calor, estar davant d'un mur pot ser molt pesat i calorós. Però si a això hi afegim les reaccions que té la pintura encara molesten més aquests canvis de temperatura. Quan baixa la temperatura, la pintura surt molt més líquida i regalima per les mans (que normalment han de dur guants), aquesta pintura queda pels voltants de la mà i es refreda. A part de que la pintura líquida costa més d'adherir-se, la que pren contacte amb la mà encara fa agafar més fred a la mà. En canvi amb la calor, els esprais reaccionen fent una pintura més espumosa que fa que moltes vegades quedin trossos buits en la peça.

Policia i rapidesa: En el pitjor dels casos, trobar-se amb la policia suposa marxar corrents i amagar-se, deixar la peça a mig fer i córrer el màxim possible. Per tant s'ha d'estar en bones condicions físiques si no es vol ser atrapat.

Zona (lloc): El lloc on pinten també farà més o menys difícil la feina, els terrenys per on han de passar, els camins que s'han d'obrir, les sortides que hi han, la humitat dels llocs...

Moltes vegades des de lluny es percep un tipus de lloc i un cop allà no és el que s'havia imaginat. Per això val més anar a veure el lloc durant el dia i assimilar totes les dificultats que hi poden haver en el camí.

Sense pintura: La majoria de vegades sobra material i el guarden per propers cops. I quan s'utilitza s'acaba la pintura a mig fer. Això implica que s'han d'improvisar solucions en un temps molt limitat i de forma ràpida. Canviant colors, buscant efectes, que no sembli un graffiti d'un toy.

Presències: Qualsevol presència que no sigui coneguda és símbol de fuga, perquè tant si són policies, com persones que els veuen (que poden trucar a la policia), com de vegades animals que fan sorolls estranys... Qualsevol presència no identificada és indicatiu de fuga o de buscar amagatall.

Cansament: Quan porten certes hores pintant, el cansament es comença a fer present i fa disminuir qualitats de concentració, precisió, però mai l'atenció.

«I semblarà una tonteria però no sé si això els hi passa a altres graffiters; M'ha augmentat molt la paranoia dels sorolls. Que estiguis sol i sentis qualsevol soroll fa que et giris de cop.»

Fins i tot me'n recordo que un dia vaig anar a pintar amb dos amics més i quan vam acabar, vam anar a casa meva una estona i era tard. I era un moment en el que estàvem en silenci, i de cop el difusor aquell del perfum va fer "fshhht" i va ser, sentir això i tots tres ens varem girar de cop perquè dèiem que aquí hi havia alguna cosa! I ens varem mirar els tres i varem riure perquè home, ja no estàvem pintant.»

Makel

«"Achicharrar-se" a l'estiu no té preu!»

Aserf

3.7 Els motius que els duen a actuar

Una pregunta que és fa molta gent és la de quins motius porten a fer graffiti a aquesta gent.

Lògicament per a cada graffiter són uns motius diferents, però a través de les entrevistes, documentals i lectures he pogut observar uns quants objectius, aspiracions i motivacions comunes.

Inicialment la gent creia que eren motius pròpiament vandàlics, de gent de gueto i de barris sense coneixements ni aspiracions, per això va ser tant marginat. Però des de que el graffiti es va expandir i en van conèixer la part més artística, va ser utilitzat per tot tipus de persones, inclús per artistes i se li van atribuir aspectes més artístics.

Actualment predomina la visió artística per la gent que l'accepta. Però encara queden persones que el conceben com un crim i a darrera de les motivacions hi atribueixen aspectes vandàlics i de gent sense coneixement.

Com deia abans, a través de les entrevistes, documentals i lectures he trobat unes motivacions comunes i que crec que defineixen ben bé les aspiracions en el graffiti i les seves funcions.

Els motius són els següents:

Reconeixement: Que la seva tasca sigui valorada i se l'hi reconeguin els mèrits.

Evasió: Desconnectar de la realitat i centrar-se únicament en pintar, en realitzar allò que els agrada.

La millor peça: El graffiti és una constant evolució, una pràctica de la tècnica i uns nous reptes. Amb tot això, sempre es mira de millorar la última peça i fer-ne una de millor. És una forma d'auto superació. Aconseguir arribar al punt de reconeixement a través de les peces.

Fer-se veure o "getting up": És una de les normatives bàsiques del graffiti, aconseguir el màxim de graffitis teus per tot arreu. Que molta gent et conegui, però no

per el nom, sinó per els teus graffitis. I els "getting ups", com més sorprenents siguin i en els llocs més complicats i originals es situïn, molt millor.

"I was here": És una de les primeres motivacions que va tenir el graffiti i l'home des de els inicis, marcar el seu pas per aquella zona, fer constància de la seva presència en el món i en aquell lloc.

Comunicació: Transmetre idees i opinions a través de la pintura de forma pública.

Expressió: Manifestar un pensament, sentiment, necessitat de dins cap a fora.

Donar forma a l'entorn: De vegades tan sols consisteix en decorar, ambientar, donar color a llocs morts, grisos i tristos.

La fama o "The Fame": És una barreja del reconeixement i del "getting up". Aconseguir una fama, un prestigi a través de la teva feina.

Passió: Senzillament s'hi senten molt bé pintant d'aquesta forma. I quan una cosa et fa sentir bé sense fer mal a ningú, no hi ha res que et privi de voler-la tornar a fer.

Diversió: Amb el graffiti no només són tot moments tensos, d'alerta o perillosos. També hi ha molt bon ambient, anècdotes i si a més tens aquesta passió et diverteixes molt quan estàs pintant. I la diversió i la passió es converteixen en un factor que farà necessari el graffiti per evadir-te, comunicar-te, per aficionar-te i intentar millorar, fer-te veure i donar una mica de color a les parets grises, que no diuen res.

«Perquè m'agrada, es que m'encanta pintar, no ho sé em sento molt bé dibuixant.»

Whine

«Es una cosa que em fa sentir genial amb mi mateixa i crec que alguna vegada amb el graffiti e fet sentir bé a més gent »

Mias

3.8 La dona en el graffiti

Arriba un punt en el treball en el què em veig obligada a parar i preguntar-me quin paper hi juga la dona dins del graffiti.

Un enfoc del treball de cara a la dona, ja que al llarg de la història a través dels mitjans de comunicació han portat el graffiti (com molts altres aspectes com la caça, o la guerra) cap a un terreny masculí. I no és d'estranyar que ells n'agafin els rols, ja que des de sempre la societat ha associat el vandalisme, la nit, la il·legalitat, el perill... a l'home.

I en general no és des de fa relativament poc que la dona comença a donar veu de la seva presència i autosuficiència en molts aspectes.

En aquest apartat no pretenc fer comparacions ni distincions entre homes i dones. Sinó parlar de la participació de la dona en aquest moviment urbà.

Clarament, quan mirem la història del graffiti veiem que podem trobar més homes que dones per parlar. Però això és pot dir de manera relativa, ja que potser si que la fama l'aconseguien més els homes que les dones (degut als aspectes que he dit abans, entre d'altres) però el graffiti ofereix l'avantatge o inconvenient de l'anonimat. Per tant, no es pot afirmar certament que la participació de la dona fos nul·la o poca en els seus inicis.

A més, si que algunes pioneres van aconseguir popularitat, tals com; *Lady Pink*, *Futura 2000*, *Barbara 62*, *Eva 62*, *Charmin*... o molts grups mixtes com *TNT* o l'intent de crear grups exclusivament femenins.

Un exemple molt simbòlic és el que van protagonitzar *Charmin*, *Barbara 62* i *Eva 62*, en el que van plagar amb les seves firmes uns vestuaris masculins del barri del *Bronx*. Entenc d'aquesta manera un simbolisme d'apropiament d'un terreny masculí.

Altres dones però, no han set tant explícites amb el nom i han aprofitat l'anonimat utilitzant noms ambigus o pròpiament d'homes per realitzar aquesta activitat com

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

Grape, Tone o *Stoney*. I ja no sols el nom sinó que també les tècniques i per tant l'única manera de identificar que eren dones , era conèixer la seva identitat.

En canvi, altres noies han intentat identificar-se amb tocs totalment femenins, com *Lady Pink, Futura 2000, Barbara 62, Eva 62, Charmin, Miss Van...*

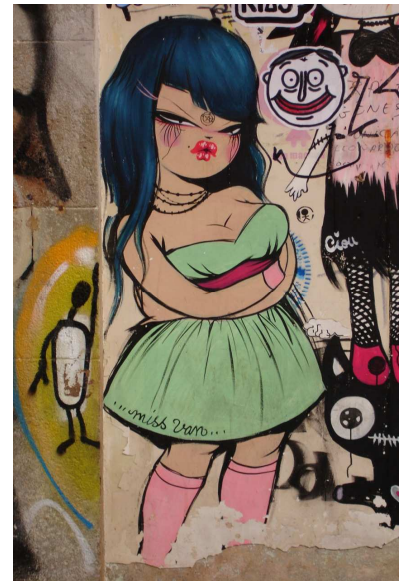
Històricament s'ha de parlar de *Lady Pink*, una de les primeres dones reconegudes i famoses del graffiti. Va començar a pintar graffiti en el 1979 als barris de *New York* i va poder arribar a competir en el mateix nivell que els homes alhora de trobar llocs, com aconseguir reptes, velocitat, estils impactants i fama.

Amb el pas del temps va aconseguir exhibir les seves pintures en galeries i fer les seves pròpies exposicions. Fins i tot va aconseguir contractes i va treballar amb empreses fent graffitis. Actualment és professora d'universitat i continua fent tallers de graffiti pels joves.

I actualment, a mi m'ha cridat especialment l'atenció una artista; *Miss Van*. *Miss Van* és una *writer* francesa que s'identifica amb les seves "Poupees". Així anomena a les seves *characters*, dibuixos de noies amb una mirada molt peculiar, que combinen fragilitat, sensualitat i força a través de formes voluptuoses. Ella diu que s'expressa de forma autobiogràfica quan pinta i que a través de les seves figures vol expressar sensacions i emocions pròpies.

Ara, la dona pren participació en quasi totes les accions possibles i en el graffiti també. És cert que encara costa assimilar, en segons quines zones, que la dona agafi uns rols que inicialment eren masculins, però en les grans ciutats o en espais en els què la comunicació i el moviment són més fluides, trobes a moltes més dones i sense cap sorpresa per part de la gent.

« El graffiti des de els seus inicis ja hi va haver-hi una part de participació per part de les noies de la zona. *Lady Pink*, per exemple va ser una de les graffiteres Old School i

era molt bona. Futura 2000 una altra. És molt bona la participació! hi han ties que fan uns murals que molts tios ja voldrien fer. És la creativitat el què importa i no el gènere.»

Nare

« Crec que la majoria d'escriptors de graffiti són nois, perquè l'educació que rebem les noies, és la d'adaptar-nos a un tipus de rol més conformista, no tenim tants referents de noies trencant la llei o la norma, rebel·lant-se, fent "algo" diferent.

El fet és que sempre les hi ha hagut, però les poques que han existit, no han existit en la història popular.

Nois i noies rebem educació molt diferent, als nois se'ls sol animar més a assolir una autosuficiència o explotar els seus potencials, mentres que les noies prou feines tenen intentant de alliberar-se d'una educació que les oprimeix amb tabús, vergonyes i no ens permet explotar el nostre potencial.»

«Hi ha una discriminació positiva, perquè ets una excepció, també és cert que hi ha gent que no espera que siguis tant bona, doncs al haver-hi menys noies pintant també n'han vist menys de bones.»

Mizy

« Per mi el graffiti d'una dona és igual que el de un home.

El què ella aprèn, sent i aplica, és el mateix que el que pot fer un home.. És a dir, que sempre surten les mateixes peces, que no hi ha cap diferència. Tant qualsevol tia pot fer un graffiti bo com qualsevol tio pot fer un graffiti dolent.

Si hi hagués alguna tia que fa un graffiti i jo només miro la peça, no se si allò ho ha fet un tio o una tia. Per tant jo els veig en igualtat de condicions.»

Emano

3.9 Què hi diu la llei en tot això

Aquest és un dels punts imprescindibles en un treball com aquest. En el que una de les conseqüències amb les que et pots trobar al realitzar graffiti sigui que te les tinguis que veure amb la llei. Ja que el graffiti és considerat un delictes i la persona que el fa pot ser penalitzada si no té el consentiment del propietari o d'una entitat.

El passat 6 de juny vaig anar als Mossos d'esquadra de Vic perquè m'expliquessin com funciona tot això de les sancions i com se'ls hi aplica la llei a les persones que troben pintant. I em van explicar què fan ells en aquests casos i com solen acabar les coses. Primer de tot, ells reben la denúncia de que els hi han pintat la seva propietat. La majoria de vegades la cosa acaba en una denúncia i prou ja que si no s'identifica a la persona i no poden fer res. Si també denuncien a la persona, la policia és l'encarregada d'enregistrar aquesta informació i de dur a l'acusat a judici. És llavors, que el jutge té la total decisió d'aplicar la llei sobre la persona de la manera que ell cregui convenient.

I la llei diu així: Artículo 626. *“Los que desluicieren bienes inmuebles de dominio público o privado, sin la debida autorización de la Administración o de sus propietarios, serán castigados con la pena de localización permanente de dos a seis días o tres a nueve días de trabajos en beneficio de la comunidad. »*

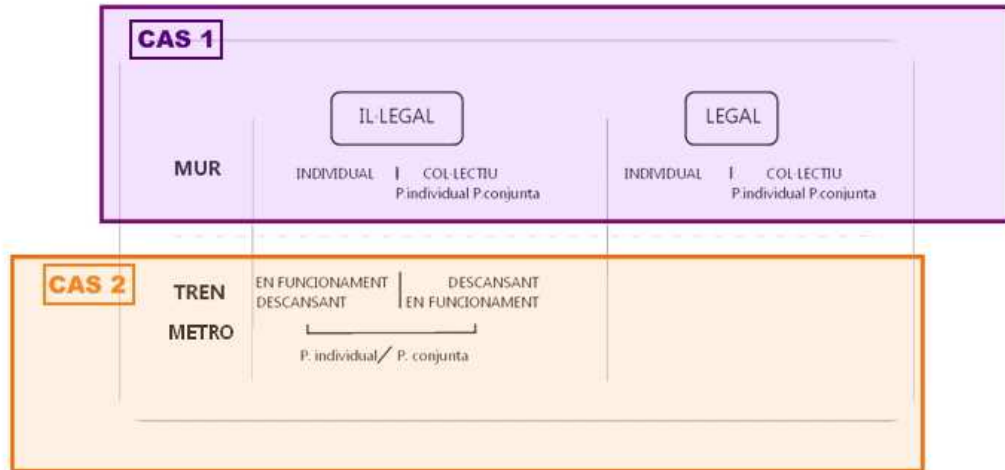
El que significa que si identifiquen a la persona, la denuncien i fan anar a judici, pots estar localitzat de 2 a 6 dies i fer treballs a la comunitat de 3 a 9 dies. Però tot i això la majoria de vegades aquestes mesures poden ser substituïdes (i són) per una multa financera i aleshores no has de realitzar cap de les accions anteriors.

Com ja he dit abans el que decideix l'import de la multa és el jutge, el qual segons els seus criteris i tenint en compte la capacitat financera de l'acusat, el greuge provocat, la zona en què ha estat realitzat, etc. decidirà una quantitat o una altra.

Però tot això que he explicat ara, s'aplica quan l'acusat ha actuat en un mobiliari públic o privat QUE NO SIGUI MÒBIL. Per tant, no hi entra tot el què serien el trens, els metros, els cotxes, furgonetes...

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

En aquest cas el procediment és diferent, si s'aconsegueix identificar a la persona, s'obliga a pagar el cost de la neteja de la pintada. Cara, ja que els productes que s'utilitzen per esborrar els graffitis contenen productes químics d'un alt cost.

Crec que el què la llei busca fer, a part de sancionar les gamberrades, es convertir el graffiti cap a un aspecte legal. És adir, no va en contra d'ell sempre i quant hi hagin permisos. Fins i tot de vegades han estat vigilant al graffiter quan pinta els murs perquè no sigui destorbat o li robin el material cedit per entitats.

Però molts dels graffiters el què busquen i el què els hi atrau és aquesta il·legalitat, aquests reptes, aquests riscos. Si no hi haguessin aquests impediments, molts d'ells ja no pintarien. És la mateixa llei que els empeny a continuar actuant, desafiant i continuar-la burlant.

«M'han fitxat 12 vegades. Pillat per la policia pintant 3, acompanyat de una multa guapa. He continuat perquè el graffiti no es pot parar. Perquè un cop comences... sempre tens que adquirir la teva dosis.»

Emano

“No li agradem a la policia ni a moltes persones encara, però de mica en mica anem veient com cada dia més gent comprèn que no fem cap mal a ningú i més quan demanem els nostres permisos i ho intentem fer bé. Per això no comprenem quan encara hi ha gent que ens mira com si fóssim delinqüents.»

Mias

3.10 Empreses de neteja anti-graffitis

La proposta de tractar un tema com aquest en el meu treball, sorgeix a partir de la lectura d'un article en el diari *La Vanguardia*, en el dossier econòmic, 28 de febrer del 2009, en el que es planteja que tot i que el graffiti és cada vegada més acceptat, les empreses de neteja anti-graffitis són cada vegada més sol·licitades per esborrar el rastre dels graffitis que més molesten.

EL document periodístic ens parla de com una empresa de neteja, durant els seus inicis, va anar captant grans clients quan el graffiti encara estava arribant a Espanya, i ara realitza les tasques de neteja en llocs tant importants com en els *Transports Metropolitans de Barcelona* (TMB), la *RENFE* o *La Caixa*. També cita que constantment estan desenvolupant noves tècniques per treballar les diferents superfícies en les que els graffeters es dediquen a pintar i a combatre els nous materials que fan servir. Tot això obliga a l'empresa a realitzar una constant experimentació per millorar les seves mesures i és el què fa que captin tants clients.

A part d'aquest article, també recordo haver vist part de la feina de persones que es dediquen a netejar pintades en els documentals, tals com un personatge que apareix a *Infamy* el qual té una afició a esborrar pintades quasi igual de gran o més que la que els graffeters tenen a fer graffiti.

Per tant m'agradaria veure com funcionen aquestes empreses i què pensen els graffeters i la gent a través d'enquestes.

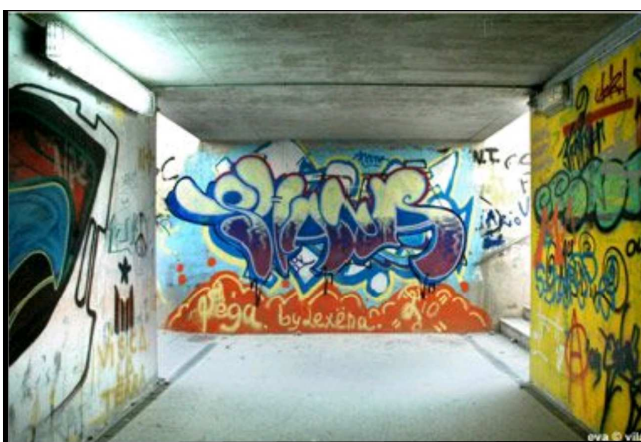
Concretament, i ja que l'article parlava d'aquesta empresa, m'he dedicat a buscar informació de com treballen, quines són les tècniques que fan servir per esborrar graffitis i quan ho fan.

IPL

IPL és una empresa de Sabadell dedicada a netejar graffitis des de 1989. A part de netejar la zona afectada, també la restauren perquè no es noti absolutament gens ni mica el pas dels graffiters ni el d'ells. Fins i tot han arribat a desenvolupar sistemes de protecció perquè no s'hi pugui tornar a pintar a sobre dels productes aplicats.

Com actuen?

Primer de tot fan un estudi de la zona en la que han de treballar, la superfície a tractar i els materials a aplicar. Normalment realitzen els actes de neteja en brigades nocturnes, que és quan el mobiliari urbà mòbil descansa. A més, per evitar la consecutiva i novament pintada en la zona, fan un contracte de manteniment a un baix cost.

Quin és el manteniment?

La clau del manteniment, és aconseguir neutralitzar les accions vandàliques i prolongar l'aspecte net de les instal·lacions en les que treballen. Netejant de forma eficaç i ràpida, així com menys dur la pintada, menys ganes tindran de tornar-ho a provar perquè saben que a allà ràpidament se'ls hi esborrarà el treball i és una pèrdua de temps intentar pintar de nou en aquell lloc(per no parlar de la pèrdua de diners, ja que els pots de pintura que fan servir els graffiters tenen uns certs preus).

Quines tècniques fan servir?

En la constant investigació de nous productes, destaquen tècniques molt bones de eliminació de pintades, una d'elles és el "sistema LC-HLG", que consisteix en una protecció feta amb vidre líquid que li dona unes propietats a la paret i fa que el manteniment sigui molt més fàcil: la paret es torna més forta a la corrosió, humitat i a la pluja, però en aquest cas evita que es puguin enganxar les famoses *stickers* dels graffiters.

Una altra tècnica és la de la recuperació de vidres pintats i l'aplicació d'un producte perquè no es pugui tornar a pintar amb esprai per sobre de la superfície tractada.

Aquestes són algunes de les tècniques més innovadores que fan servir, tot i que continuen amb algunes més convencionals com la tapada de pintades amb una passada de pintura. Però és ben cert que en aquest temps de crisi, com bé deia l'article de *La Vanguardia*, aquestes empreses no han notat cap descens d'ingressos, és més, l'augment de la negativitat de la gent i la insatisfacció és proporcional a les pintades.

«Si es queixen de que pintem en llocs en els que no podem pintar, doncs que ens posin llocs en els que de veritat si que hi podem anar a pintar sense que ningú ens digui res.

I d'aquesta manera ens evitaríem problemes amb la policia i amb la gent.»

Whine

«Crear llocs habilitats comporta un control excessiu per part de les entitats, ja que t'obliguen a treure't un carnet de graffiier, on consten totes les teves dades incloent-hi un tag. Un cas es dona a Salamanca, el qual per pintar en llocs legals necessites el carnet i presentar

un projecte dies abans i ser acceptat per ells. La gent que l'hi agrada pintar si no té murs cedits per l'activitat ja se'ls sap trobar..»

Morta

3.11 Com afecta a la salut

Però crec que també és important incidir en un altre apartat que afecta a la persona i que preocupa no tan sols dins d'aquest àmbit, sinó que com en tot, ens preocupa la part de la salut, de com ens poden afectar els actes que fem i com evitar les conseqüències negatives que ens puguin arribar a produir si no fem les coses degudament com cal.

Així doncs, crec que mirar com pot afectar el graffiti en la salut del graffiter es un altre tema importat i una altre de les conseqüències amb les que et pots trobar dins d'aquest món.

Molts graffiters actuen sense tenir en compte l'apartat de la salut i més endavant en reben les conseqüències. De vegades per aquesta actitud de "passotes" o per el desconeixement del contingut del producte (ja que en els pots no hi figuren la informació de la composició).

Així doncs, vaig intentar trobar alguna fitxa tècnica del producte per poder trobar els components i veure com aquests podien afectar a les persones. I és en una pàgina web d'una de les botigues més importants de Barcelona, la Montana Colors, que vaig torbar la composició dels seus esprais. A partir d'això analitzaré els riscos que comporten en la salut i quines són les millors formes d'evitar-los.

Per exemple, en unes proves realitzades a un producte; (**HARDCORE/ALIEN COLORES**), s'obtenen els resultats següents:

Substàncies que presenten un risc per a la salut segons el Reglament de Substàncies Perilloses

Gasos de petroli com: butà i propà	50%
Acetona	10%
Xilè	25%
Antimoni	60 mg/kg
Arsènic	25 mg/kg
Bari	1000 mg/kg

PROBLEMES

Cal tenir en compte que molts d'aquests productes són extremadament inflamables i nocius tant per inhalació com pel mateix contacte amb la pell.

Poden irritar els ulls i també afecten a la pell provocant-li sequedat i esquerdes.

Molts d'ells contenen xilè, que és tòxic i que un us prolongat d'aquest pot arribar a causar mal de caps, marejos, irritacions, problemes respiratoris, mal de panxa... (força característics dels graffiters).

També la inhalació d'aquests vapors poden provocar somnolència, vertigen i a molts d'ells els hi treu la gana ja que si inhales molt s'omple l'estómac.

Dir també, que el propà és un gas asfixiant, i que per això és recomanable fer servir els esprais en llocs oberts.

Això simbolitza un alt risc per a la salut si no es prenen les mesures de protecció corresponents.

PROTECCIÓ

Protecció Respiratòria: Sempre que es treballa amb esprais, es recomanable utilitzar un equip respiratori adequat i homologat com aquest:

Sobretot si no hi ha la suficient i l'adequada ventilació, ni tampoc un bon sistema d'extracció.

Protecció de les mans: Es poden utilitzar guants de goma per evitar el contacte amb la pell en la zona de les mans. I sempre és recomanable que utilitzin cremes protectores per la pell, abans de realitzar l'acció i no pas després.

Protecció de la pell: Per a protegir el cos, cal dur roba antiestàtica de fibra natural o fibra sintètica que pugui resistir a altres i baixes temperatures.

Protecció dels ulls: En un cas més extrem, es poden dur ulleres protectores per evitar líquids que et puguin saltar als ulls.

*Un cop finalitzat el treball s'han de rentar totes les parts del cos que han tingut contacte amb el preparat.

EXPERIMENTACIÓ

Si es cert, pel que he pogut comprovar, que molts dels graffeters responen a molts dels símptomes anteriors ja que la majoria no es preocupen gens per la protecció. A vegades perquè aquesta activitat si no és legal, comporta rapidesa i no et pots arriscar a perdre un temps a prepara-te i menys a amagar les proves si tens la sensació que hi ha algú aprop i et poden detenir.

A part de que molts d'aquests materials són cars (com per exemple una bona màscara) i que a primera vista sembla que un pot d'esprai no els pugui afectar greument. Però a la llarga, noten escalfor al coll, molts d'ells quan es moquen treuen els mocs de colors, i de vegades amb la tos se'ls hi ha barrejat sang. És aleshores, quan es comencen a preocupar de la seva salut i comencen a fer servir algun mètode de protecció, si volen.

D'altres han substituït tota aquesta protecció per un mocador o "palestí" lligat a la cara per tapar la boca i també la seva identitat. A més, el palestí és un objecte que un cop acabada la peça, pots posar-te'l com a mocador al coll com fa la majoria de gent avui en dia i no cridar l'atenció.

Però està clar que aquest mètode no protegeix ni de bon tros a la persona ja que entre els filaments de la tela passen molts gasos i a més alguns els atrapa i els deixa més a prop encara de la persona.

Per això també crec que es vital conèixer què s'ha de fer en aquests casos.

SOLUCIONS

En el cas de que hi hagi algun problema o es notin símptomes d'intoxicació, cal buscar ajuda mèdica i dur a terme els primers auxilis, i mai subministrar res per la boca d'una persona inconscient.

Per exemple, si el problema ha estat causat per la inhalació del producte, s'ha de situar a l'accidentat a l'aire lliure, mantenint-lo en repòs i si la respiració és irregular o s'atura, practicar la respiració artificial.

Si queda inconscient, posar-lo en una posició adequada i buscar ajuda mèdica.

Si el problema és perquè el producte ha entrat en contacte amb els ulls, cal rentar-los amb abundant aigua neta i fresca durant 10 minuts, aixecant les parpelles i trucar als metges.

Si accidentalment s'ingereix, cal buscar ajuda mèdica per realitzar un rentat d'estómac. Mantenir-se en repòs i mai provocar-se el vòmit.

Finalment el cas més comú, i el que he vist més, és quan es produeix el contacte amb la pell.

El que s'ha de fer es treure's la roba que té contacte amb la pell, rentar vigorosament la zona tacada amb aigua i sabó i esperar (normalment triga un parell o tres de dies en marxar). Mai utilitzar dissolvents.

Vist això, és cert que molts dels graffeters desconeixen la composició dels productes que utilitzen, de ser així prendrien les mesures de protecció corresponents. Un factor important tant per l'elaboració d'aquest treball com a l'hora d'estar informats dels productes químics utilitzats per fer els esprais, és l'absència d'informació. En els pots, no donen tota la informació dels components utilitzats, s'han de buscar. També és cert que la majoria de gent no es protegeix quan realitza graffiti de forma il·legal perquè en cas de fuga, tot el material dificultaria la fugida i en cas de ser registrats, els delataria.

Però si que hem de tenir en compte que els graffeters coneixen les conseqüències a llarg i a curt termini, ja que les veuen en ells mateixos i les explicacions dels veterans també faciliten la informació. Saben que aquestes respostes físiques són degudes al graffiti (normalment diuen que del plom), però el que no saben és la composició exacta dels productes i els efectes perjudicials que poden fer-se evidents després d'un temps.

Per això, i degut a la experiència, algunes vegades utilitzen guants de plàstic d'un sol us que llencen després de haver realitzat la peça i porten mocadors perquè actuïn com a barrera entre l'aparell respiratori i el producte.

Lògicament, en el graffiti legal si que s'utilitzen els adients mètodes de protecció tot i que alguns ja no les fan servir pel simple fet de que estan tant acostumats a tractar amb el producte, a empassar pintura i el contacte amb aquesta, que es deixen de protegir. Un acte, que acaba passant factura després d'uns anys.

Però potser la pitjor conseqüència que pot aportar el graffiti en la salut és la mort. El graffiti implica perillositat, riscos, llocs prohibits i molt perillosos, problemes entre grups i també l'anomenat "Third Rail" (vegis annex sobre l'argot).

Per tancar aquest apartat m'agradaria mencionar l'anomenada "Carta a en Mario" del llibre *Bomb the suburbs* de Upski (2001), que en trobareu una còpia l'annex. És interessant ja que mostra quins poden ser els efectes a llarg termini quan no s'utilitza la màscara.

3.12 L'etern dilema: Art o crim, legal o il·legal

Finalment, m'atreveixo a parlar d'un dels temes més polèmics i sobre el qual més vegades s'ha parlat, especulat, intentat arribar a una conclusió... Em refereixo a si el graffiti ha de ser legal o il·legal, i ha de ser considerat un art o un crim. L'etern dilema.

Aquest tema és molt relatiu. És a dir, cadascú pot tenir la seva opinió i qualsevol opinió pot ser vàlida, perquè si fins ara encara no s'ha resolt aquesta qüestió és perquè les raons que es donen per argumentar una posició o una altra són igual de vàlides.

A més, també hem de tenir en compte l'evolució que està patint el graffiti. Actualment és molt diferent que en els seus inicis i la percepció que en pot tenir tothom és molt diferent.

Per tant, aquest últim apartat és un apartat força personal. Tothom és lliure de tenir una opinió respecte al tema, i com he dit abans, qualsevol opinió és vàlida. Però per elaborar aquest apartat em guiaré a partir de les entrevistes que he fet, els documentals que he anat veient, les opinions que he extret de la gent a través de les enquestes realitzades i a partir d'articles que he anat llegint en especial el llibre ARNER, MARTA. (1997) *GRAFFITIS 600 anys de llenguatge marginal*, en el que les dues últimes pàgines ens presenta aquest dilema i a través de tota aquesta informació he elaborat una opinió pròpia de com hauria de ser considerat.

Naturalment és la meva opinió, i no ha de regir ni representar una norma general sinó que és el meu punt de vista i crec que és una bona forma de concloure tots els ítems treballats al llarg del treball, els quals fan de patrons per entendre la complexitat del graffiti.

El debat actual es centra en convertir aquest acte il·legal (perquè des de els seus inicis que té uns orígens vandàlics) en un element integrat a les modalitats artístiques i així desposseir-lo de les seves vessants més vandàliques, per tant il·legals, per ser considerat legal. D'aquesta forma el graffiti seria un aspecte controlat per part de les autoritats perquè entraria dins del sistema. Això resulta paradoxal, ja que el graffiti va néixer al marge del sistema i anava en contra del sistema per demostrar unes inconformitats respecte aquest.

Tot i que altres vegades s'ha intentat legalitzar el graffiti convertint-lo en art (un cas és a França), hi han hagut respostes per part dels graffeters més puristes que rebutgen totalment l'amansiment del graffiti i afirmen que si el graffiti perd la il·legalitat deixa de ser graffiti.

L'art és un concepte difícil de definir. Per això de vegades (i més amb l'art actual) és molt difícil considerar què és art i què no. Tampoc hi han unes normes clares que dictaminin què és art i que no, per tant és un concepte força particular. Però en general podem considerar que en l'art hi ha una habilitat, una forma de crear particular a la dels demés, una forma única i especial que caracteritza a l'artista i el fa únic. Tot i estar dins del context d'altres artistes que fan obres similars. A partir de les obres es comuniquen idees, sentiments, es representen sensacions, es representen missatges forts...

El graffiti, a part de contenir tots aquests elements, tenen un missatge de denúncia social, ja que el fet de marcar en una propietat que no és cedida indica una insatisfacció i inconformitat. Aquí també hem de tenir en comte els apartats que diferencien una pintada d'un graffiti. El graffiti, té un procés d'elaboració, té uns esbossos, te unes idees, te uns llocs estudiats, unes aspiracions, te diferents tècniques, diferents estils. És a dir, si no fos pel fet de que el graffiti s'elabora en el carrer i en llocs il·legals, si es fes a sobre de teles, té tots els components per ser anomenat art.

Sobretot, i això es veu molt clar en els enquestes, si el mur és cedit és considera art. Els elements són els mateixos que els que es fan servir en el murs il·legals, però la permissibilitat sembla un factor determinant en concretar si és art o crim. També hem de recordar que en el seus inicis el graffiti no tenia una funció artística (com moltes de les obres d'art que avui les considerem art) sinó que era una mostra de diferenciació entre bandes. Però a la llarga s'ha convertit en un art, tant com pel perfeccionament, les millores de les tècniques i l'auto superació que exigien aquestes batalles per veure qui ho feia millor. Ser el millor es va convertir en un art. I el graffiti va esdevenir art.

Però ens trobem que la llei ho penalitza, ho considera un crim. Perquè segons el codi penal es destrueix el mobiliari urbà, i recordem que no es té el permís per fer-ho. El graffiti és considerat destrucció. Per tant, i només per el simple fet de que la llei ho determina. El graffiti és crim.

Encara és més crim si es produeix en vies de tren o metro durant la nit, ja que entren en llocs prohibits i destrueixen o forcen les portes per poder accedir. Per tant el graffiti obliga a ser un crim. Obliga a actuar a unes hores no marcades i amb mètodes no acceptats per no ser descoberts, ja que la intenció que tenen no està permesa.

Tot hi això hi ha una branca que ha evolucionat cap aquesta part més artística i ha transportat el graffiti a museus. S'han presentat en exposicions, s'han comercialitzat, se'n han fet dissenys de roba, quadres... Aquests s'han allunyat cada vegada més del carrer i comença a utilitzar murs cedits.

La tècnica és la mateixa i els materials són els mateixos. L'única diferència és que el mur està cedit. I ja no és un crim.

Aleshores, si anteriorment hem dit que el graffiti implica crim, i ara no implica crim, podríem dir que aquest últim no és igualment graffiti?

Quan disposes de molt de temps, d'un mur cedit, de tranquil·litat, de patrocinadors, del treball acceptat, ja perd molts dels factors que implica graffiti: il·legalitat, nit, rapidesa, tensió, perill...

Per tant jo no considero que un mur cedit sigui graffiti (tot i que faci servir la mateixa tècnica) sinó que el considero un mural. Com hem vist al llarg del treball, graffiti implica moltíssimes coses, i aquest tipus de murs no tenen ni la meitat dels elements esmentats.

També hem de tenir en compte l'element efímer. Un graffiti és efímer ja que com que és un crim, ràpidament serà esborrat. En el moment en el què graffiti no és crim, perdurarà. I un dels objectius del graffiti és aconseguir el màxim de *getting ups* durant molt de temps esquivant la neteja d'aquest. Els murs legals complirien també aquest aspecte, però de forma enganyosa. Seria com fer trampa.

Dit tot això, jo no consideraria que el graffiti és només art. Però tampoc considera que el graffiti és només crim. Perquè dins de tot aquest procediment i elaboració trobem que el graffiti té art i trobem que no és acceptat per la llei, per tant també té crim per tot el seu procediment.

I la legalitat i la legalitat tenen molt a veure amb els conceptes d'art o de crim. Un graffiti només serà legal quan sigui art. Quan sigui crim serà il·legal.

Però com que el graffiti implica art i crim, no poden il·legalitzar l'art i no poden legalitzar el crim.

Per molt que es legalitzés hi han zones, com el metro i els trens que no permetrien que es pintessin, i si deixessin fer-ho hauria de ser durant unes hores i no crec que els graffeters volguessin això. A més els més puristes defensen el “morbo” de la il·legalitat, el “morbo” del crim, sinó el què farien serien murals i el graffiti no és mural.

Per tant legal no ho serà mai totalment i il·legal tampoc perquè cada dia s'accepta més (la part més artística).

L'etern dilema: Graffiti és art i és crim. Graffiti és il·legal i és legal.

«una peça vandàlica pot ser art també, com que el graffiti la majoria del temps s'ha de produir en llocs il·legals com murs grisos, doncs per alguna absurda raó l'ajuntament decideix que així està millor, el fet de transgredir aquesta norma pot convertir-se en un art i sobretot si el que pintes té un contingut artístic.»

Mizy

«Podríem dir que les dues coses, perquè el graffiti en essència és vandalisme, ja que la societat no el permet, el considera una forma de destrucció de bens materials tan públics com privats, però hi ha una vessant més artística que ja està més fora del carrer i acaba en galeries, on es mor.»

Morta

«Això depèn de qui agafa l'esprai, es pot caminar cap a les dues direccions. La dolenta es la bona.»

Gum

4. Enquesta

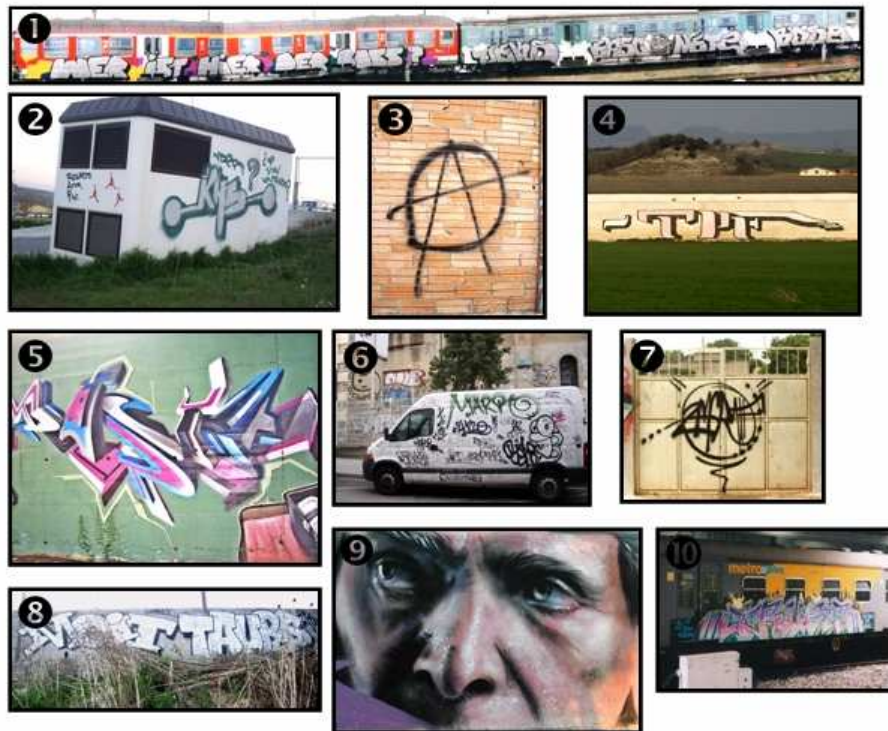
L'enquesta és la següent:

Edat _____

1. Què penses quan veus arribar un tren pintat amb graffitis?

Em molesta M'agrada M'impacta M'és igual

2. Art o Crim?

1	Art	Crim	6	Art	Crim
2	Art	Crim	7	Art	Crim
3	Art	Crim	8	Art	Crim
4	Art	Crim	9	Art	Crim
5	Art	Crim	10	Art	Crim

3. Creus que el graffiti hauria de ser sempre il·legal o legal?

Per què?

4. Has vist mai com es fa un graffiti? En cas afirmatiu, a on?

5. Creus que actualment hi han més graffiters homes, més graffiters dones, o ambdós per igual?

N'hi han més homes N'hi han més dones Ambdós per igual

6. Inicialment, creus que van començar a fer graffitis més homes que dones, més dones que homes o ambdós per igual?

Més homes que dones Més dones que homes Ambdós per igual

7. Quins creus que són els motius per els quals aquesta gent pinta?

8. Creus que ser dona dins del graffiti porta avantatges o inconvenients?

Si és que sí, em podries dir quins?

9. Creus que dins del graffiti hi han unes normes i regles o que actuen de forma lliure sense lleis que marquin la seva manera de fer?

10. Quins aspectes creus que defineixen a un bon graffiter?

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

11. Normalment a on sols veure graffitis?

- Al carrer
- Al tren
- Al metro
- A llocs abandonats
- A llocs habilitats per fer graffiti
- A prop de la carretera

12. Creus que s'apliquen les adients mesures anti-graффitis?

- Sí Haurien de posar-ne més Es passen No ho sé

13. Actualment hi han entitats que creen projectes i cedeixen llocs per poder realitzar graffitis de forma legal. Creus que s'haurien de crear més llocs habilitats?

- Sí
- No

Per què?

5. Conclusions

Finalment, al concloure el treball, després de molta recerca de persones, llocs, situacions, entitats, documentals, llibres, articles i moltes imatges, puc dir que he elaborat un petit dossier d'introducció en el graffiti ja que aquest tema és tant ampli i variant que contínuament es podria continuar treballant i mirant de descobrir nous aspectes. Però aquí he tractat els que considerava més importants i els més bàsics per poder tenir una bona opinió amb el coneixement d'un món que tan sols en coneixem una capa. I darrera d'aquesta capa s'hi amaga molt més. He après com funciona un col·lectiu de persones que s'uneixen per la passió al graffiti i m'ha ajudat a reafirmar una opinió. A través de les enquestes he pogut veure les opinions de la gent i he observat com encara hi han molts tòpics en els que ens deixem caure. També crec que he trobat diferents punts de vista de diferents graffeters i les seves vivències i experiències han contribuït a fer més real i proper aquest treball. A part, també he conegut més el meu poble, he entrat en llocs on no creia que hi entraria mai i he descobert coses que no em pensava que arribessin a agradar-me tant.

Després de la recerca, les hipòtesis inicials han sofert aquests canvis:

- Ser graffiter és un rol masculí;

Inicialment era un rol concedit només a l'home tot i haver-hi dones que hi participaven. Actualment les dones també han pres part d'aquest moviment però encara falta molt perquè sigui un rol compartit.

- Hi han unes lleis no marcades que serveixen de normes a l'hora de actuar;

Sí.

- Segons la zona, el graffiti és diferent;

Sí.

- És una forma d'expressió i identitat;

Entre moltes altres coses. També hi entren el reconeixement, la evasió, fer la millor peça, fer-se veure, demostrar que s'ha passat per allà, comunicar-se donar forma a l'entorn, aconseguir la fama, per passió i diversió...

Hi ha un prototip de graffiter;

La gent s'ha fet un prototip de criminal, quan realment m'he trobat amb persones totalment normals i que aparentment no diries que tenen aquestes aficions.

- Tenen una forma de comunicar-se característica;

Tenen un argot, un estil propi, a través dels graffitis també es comuniquen...

- Hi ha un procediment a l'hora de fer els graffitis;

Sí.

- Hi han aspectes que condicionen el seu resultat;

Tot l'ambient que els envolta els condiona.

- El graffiti ha de ser legal;

El graffiti és legal i és il·legal.

- Hi han unes conseqüències legals per ser graffiter;

Sí.

- El graffiti ha sofert un procés d'evolució;

Sí. I encara continua evolucionant.

- Ser dona dins del graffiti porta avantatges o inconvenients;

Dins del graffiti no és important el gènere sinó la peça.

- Les percepcions del graffiti en dues generacions són diferents;

Alguns aspectes sí, d'altres els comparteixen.

- Hi han empreses de neteja especialitzades només en graffiti.

A part de zones amb graffitis continuen fent feines de manteniment.

6. Bibliografia

Llibres i articles (de monografies i de revistes)

A., CRISTÒFOL (1995). *Iniciació a l'Art*. Barcelona: Barcanova.

ARNER, MARTA (1997). *GRAFFITIS 600 anys de llenguatge marginal*. Sabadell: Fundació Caixa de Sabadell i Govern d'Andorra, Ministeri de Turisme i Cultura.

BELVÍS, ESTEBAN (2007). *Negativos N#2 / Graffiti – Urban art*. Madrid: Positivos y Negativos SL.

BELVÍS, ESTEBAN (2007). *Negativos N#3 / Graffiti – Urban art*. Madrid: Positivos y Negativos SL.

COOPER, MARTA & CHALFANT, HENRY. (2006) *Subway Art*. United Kingdom: Thames& Hudson Ltd.

FEIXA, CARLES i altres (2002). *Movimientos juveniles en la Península Ibérica. Graffitis, grifotas, okupas*. Barcelona: Ariel.

GANZ, NICHOLAS (2005). *Graffiti. Arte urbano de los cinco continentes*. Barcelona: Gustavo Gili, SA.

RAMÍREZ, SAGRARIO (2006). *La sociologia*. Barcelona: VULL SABER, UOC.

UPSKI, WILLIAM (2001). *Bomb the suburbs*. Canada: Soft Skull Press.

Documents videogràfics

AAVV. *Barcelona bajo tierra*, s.d., 2008

AAVV. *Barcelona bajo tierra 2*, s.d., 2008

AAVV. *Bajo tierra 3*, s.d. 2009

AAVV *Graffiti instincts* s.d., 2007

AAVV *Reality Show Senil* Films., 2006

DOUG PRAY *Infamy* Image Entertainment., 2006

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

JONATHAN REISS *Bomb it* DOCURAMA., 2008

PASCUAL CERVERA *Mi firma en las paredes* TVE., 1989

SILVER, TONY i HENRY CHALFANT. *Style Wars*. Public Art Films Inc., 1983.

STAN LATHAN *Beat Street* Movietime., 1984

Webs principals

<http://www.graffitiarte.org/>

<http://www.graffiti.org/>

<http://www.otherthings.com/grafarc/>

<http://www.banksy.co.uk/>

<http://www.valladolidwebmusical.org/graffiti/historia/01intro.html>

<http://www.graffitirevolution.com/>

<http://www.idescat.cat/>

<http://aerosolblog.blogspot.com/>

<http://toxikzine.blogspot.com/>

<http://www.ipl.es/>

<http://www.graffitienlaciudad.com/>

<http://www.zonagraffitis.com/>

<http://www.montanacolors.com/>

<http://sinalefa1.wordpress.com/>

<http://www.youtube.com/>

<http://www.laleydigital.es/>

<http://www.otherthings.com/grafarc/index.html/>

<http://www.lavanguardia.encatala.net/>

Annexos

Annex 1: Reproducció de fragments de les entrevistes

Entrevista 1: NARE

- **Quin és el teu nom?**

NARE

- **Què vol dir, té algun significat especial?**

La veritat es que no. Jo abans firmava NARF i com que ho vaig deixar una temporada, a l'hora de tornar vaig decidir canviar el nom i fer-lo una mica més dinàmic.

- **Quins són els teus llocs preferits per anar a pintar?**

Qualsevol paret. Normalment murs que estiguin a la vista de tothom, de gent que va en cotxe, a peu, en tren... tot i que encara no he pintat mai cap tren, encara. Quan més gent els pugui veure millor. Aquesta és la gràcia de fer-te veure i de fer veure el teu art.

- **Creus que s'haurien de crear llocs habilitats per realitzar graffiti?**

Ja n'hi han, però és que igualment, per molt que creïn llocs habilitats, el graffiti no l'erradicaran pas. Tot i que crec que aquests llocs estan bé i n'haurien de fer més dels que hi han ara perquè et pots recrear més en les teves peces, tens temps. Però no podran pas amansar a la fera, no es pot intentar controlar i estancar aquesta activitat en uns murs legals.

- **Actues de forma individual o en grup?**

A vegades individual, però normalment en grup.

- **Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti? Com et vas sentir?**

Ja quan era petit, la meva mare estudiava a l'escola d'arts i oficis i allà hi havien graffiters i de vegades ja havia vist algun llibre. No ho sé, quan te'n vas de viatge sempre estàs pendent de la carretera, de quines coses hi veus en ella i sempre em mirava els graffitis.

Me'n recordo que sempre veia graffitis de l'OCIO a Tona o a Vic i a mida que vas creixent li vas agafant interès. Crec que més que res això em va anar a temporades. I

arriba un punt en el què t'agrada molt, has començat a dibuixar-hi, creus, notes, que és hora de començar.

El dia que vaig començar em vaig sentir molt empenyat! Perquè em va sortir una "xusta". També és normal, però és impotència.

- Has tingut bones experiències? I dolentes?

Si, de bones un pilot perquè he conegut a un munt de gent que val molt la pena i que han compartit amb mi coneixements que realment m'han ajudat molt a crear el meu propi estil, i de coses dolentes també. Per exemple alguna fuga, algun problema amb la llei i sobretot la poca acceptació que té. Vull dir, la gent molt bé, opina que el graffiti està molt bé i és molt "guai" quan ho veuen en parets. Però a la que saben que tu pintes de tal manera i ho veuen i saben que tu has fet això, la gent es ralla i no es calla i t'ho diu. I a vegades tu et fas "el sueco" però de veritat que a vegades fot.

- Què n'opina la teva família d'aquest tipus d'activitat? I els teus amics?

La meva família en un principi es mostrava contrària, però amb el temps i veient què és el que faig, s'han anat adaptant prou bé al què faig i fins hi tot algun dia m'han anat a comprar pintures.

Amb els amics... alguns ho veuen bé i m'animen en els meus projectes i murs. D'altres creuen que és una falta de maduresa i que hauria de tocar de peus a terra i canviar el graffiti pel futbol o sortir per les discoteques... Qui és l'immadur?

- Has tingut problemes o t'han pillat mai?

He tingut problemes. Però per sort, i toquem fusta, no m'han pillat mai. (i espero que segueixi així per molt de temps).

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

Il·legal. És i serà il·legal.

No et dic pas que la legalització no estigui bé, perquè és clar, que puguis pintar tots els trens que vulguis, murs i tot el què vulguis estaria molt bé... però és impossible. Encara que s'arribés a un punt com aquest, la gràcia del graffiti, l'essència del graffiti és la il·legalitat, l'adrenalina, el fet de que sigui de nit i estiguis amb els teus col·legues i l'únic

que tens al cap són dues coses: acabar la peça i el sorolls que hi han al teu voltant. I amb un graffiti legal et pots recrear, hi pots fer mil històries, la peça més ben parida del món però no tens ni adrenalina, ni estàs alerta... no ho sé, és com un graffiti mastegat.

- Creus que la gent s'ha fet un prototip dels graffiters?

Suposo que s'imaginem la típica persona amb roba ample, rapat, amb collarets d'or, amb arracades de brillantets i amb una imatge de barri.(jajaja) Si, aquest és el prototip que ha donat la societat. Per exemple amb molts dels anuncis, reportatges, etc...

Jo conec gent que no diries pas que són graffiters, te'ls trobes pel carrer i no ho penses pas. És que realment no hi ha cap prototip , ni en el graffiti, ni en la majoria de coses, avui en dia tothom va com vol i no entenc com encara es continuen donant missatges de generalitzar a un tipus de gent.

- Què t'ha aportat el graffiti a la teva vida?

A part de el que sempre es diu de: confiança en mi mateix, conèixer gent, anar a dormir tard... El fet de poder expressar-me amb el meu propi estil i a la meva manera en un mur. Això ja és un gran què. Hi ha gent que en la seva vida no sabran expressar-se com són i viuran en la falsedat i en canvi jo, me'h vaig a un mur i sóc jo i pinto. I pinto el què jo vull i el què a mi em sembla.

- El teu treball te a veure amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

Té a veure amb alguna modalitat artística i no té a veure gens amb el graffiti. "Ojala".

- Què en penses de la dona dins del graffiti, de la seva participació?

El graffiti des dels seus inicis ja hi va haver-hi una part de participació per part de les noies de la zona. *Lady Pink*, per exemple va ser una de les graffiters *Old School* i era

molt bona. *Futura 2000* una altre. És molt bona la participació! Hi han ties que fan uns murals que molts tios ja voldrien fer. És la creativitat el què importa i no el gènere.

Sempre hi ha hagut participació masculina i femenina, tant en trens com en metros o murs.

També cal tenir en compte que el paper de la dona ha set molt important però no és que hi hagi hagut molta participació, sempre n'hi ha hagut més per part dels nois perquè en un principi, quan tot va començar en barris tant "xungos", els nens que s'ajuntaven en bandes eren els que anaven a pintar i sempre les noies han estat una mica més apartades del vandalisme, tot i que n'hi han hagut també. Però històricament es poden destacar tant dones com homes i sobretot ara, que més a les ciutats en trobes moltes.

- Per a tu, quins aspectes defineixen a un bon graffiter?

Que sigui tot terreny. És a dir, que no li importi a on ha de pintar. Que pugui pintar en qualsevol lloc i en sàpiga.

Ha de ser una persona que amb un graffiti legal, et faci la peça del mil i que si el portes en un de il·legal, et farà una peça encara més bona i si el portes en un tren, també.

- Graffiti, vandalisme o art per tu? Per què?

En aquest cas li prenc la frase a un company, a en Morta, i et diré que és Art Vandàlic. Perquè va junt, és un pack.

Val que tu pots fer un graffiti en una tela, i serà art. Però no serà graffiti. Perquè el graffiti té i necessita el "morbo" aquell de la il·legalitat, la destrucció, la brutícia d'aquest.

- Defineix graffiti.

A part d'una de les millors coses que m'ha passat en la meva vida, és un moviment cultural que aviat farà 30 anys i que pinta imparabile. Ha sigut, és i serà imparabile. Per molts murs, per molta pressió policial i per moltes altres coses? Bah, no tenen res a fer.

Entrevista 2: MAKEL

- Quin és el teu nom?

MAKEL

- Què vol dir, té algun significat especial?

Jo abans firmava amb un altre nom. Però un dia escoltant una cançó amb els amics jo creia que en un moment deia "makel" i un altre creia que deia "maken". Vam estar força estona parlant del tema i al dia següent em va venir i em va dir que per què no firmava amb el "makel", ja que moltes vegades per fer-li la punyeta escrivia en els bancs; "MAKEL" perquè es lleixis clarament la paraula.

I Allò em va fer pensar, em va agradar "makel" i des de llavors que firmo així.

- Quins són els teus llocs preferits per anar a pintar?

Murs. Murs de córrer. Però... crec que el millor per pintar és una estació de metro. Perquè les sensacions del metro són diferents; només hi ha una sortida, realment aquestes zones estan molt poc vigilades, hi han pocs vigilants, però durant el dia hi ha molta mobilitat de gent. A més té unes entrades força fàcils i el "morbo" de que només hi ha una sola sortida i la única manera de fugir d'allà és un sol camí, que és tirar cap a dins del túnel...i cap a la següent parada.

- Creus que s'haurien de crear llocs habilitats per realitzar graffiti?

No.

- Actues de forma individual o en grup?

De les dues formes. Tant individual com en grup, mola.

- Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti? Com et vas sentir?

El meu cosí i jo de petits anàvem junts a escalar, i jo al meu cosí sempre l'he tingut en un pedestal. I els de la seva colla escoltaven rap, anaven amb *skate*... I jo pensava " jo vull ser així". Un amic del meu cosí que era de Mollet, pintava. I el meu cosí tenia un munt de coses pintades per ell i jo ho veia i em molava el rollo i a part sempre m'ha

agradat dibuixar i aquest rollo. Però no el rollo d'anar a pintar d'allò a embrutar ni fer tags sinó a l'engròs. És que ua, allò.. allò em va molar molt.

Fatal. Un tag no tío, perquè un tag és un "escupitajo", però a la que vaig fer un graffiti amb esprai, fatal. Perquè jo m'havia fet una altre idea. Em pensava que seria el "puto king" i no no..jaja. I és curiós perquè el primer graffiti que vaig fer, va ser durant el dia i quan jo estava fent el graffiti un home es va fotre una hòstia amb el quad davant meu, que vaig vibrar. Li va bolcar el quad i jo anava pintant i es que no sé si em va molar més l'hòstia que es va cardar o el graffiti que vaig fer...

- Has tingut bones experiències? I dolentes?

Bona experiència... Anar a pintar el metro. Per mi diria que aquesta ha sigut la millor experiència que m'ha aportat el graffiti, perquè aquell dia teia molta por. Quasi vaig plorar i tot perquè casi ens pillen, però en aquells moments no podia ni respirar bé tenia una paranoia flipant.

Males experiències... doncs amb en "SIEN" que he tingut algun merder, o amb l'últim graffiti "TPF" fet a Balenyà, que se'ns van tirar al coll i a mi no em va molar, perquè crec que ens ho varem "currar". Que la varem cagar perquè varem tapar una peça molt vella, si. Però jo també m'ho vaig currar i ja està.

- Què n'opina la teva família d'aquest tipus d'activitat? I els teus amics?

Els meus pares saben des de sempre que he pintat. No els hi he amagat mai. Bé, al principi sí, perquè arribava a casa i el meu pare sempre em demanava que a on anava amb les mans pintades i jo sempre li contestava que estàvem pintant el local... però tu no t'estàs pas més de dos anys pintant un local (jajaja).

A la meua mare li feia patir, però jo li deia que això m'agradava, tot i que sempre em deia que si mai em pillaven que no em vindrien a buscar, i jo els hi deia que tranquils que no em tindrien que venir a buscar...

Però després tenen sempre un motiu de fardar, diuen "Ai que mi hijo hace

graffiti" i sembla que encara ho veuen "guay". És més, si saben que necessiten a algú per fer dissenys d'alguna cosa o fer algun "apanyo" sempre diuen que el seu fill els hi pot fer.

Però tot i que el meu pare sap que vaig a pintar, no li agrada, té por de que em passi alguna cosa, i l'entenc. A la meua àvia tampoc. Me'n recordo que un cap d'any es va ficar a plorar hi tot, se'n va assabentar de que jo pintava perquè el meu cosí petit li està passant com a mi, ara em comença a preguntar, es comença a ficar en el graffiti...

I jo li estava explicant que un dia vaig anar a pintar al metro i la meua àvia ho va sentir, i em va demanar si jo pintava trens. I burro de mi, li vaig dir que sí, que sí que ho feia. Quan li tindria que haver dit que no, que no, que jo només "exposicions" o jo que sé. Però en quan li vaig dir que sí es va ficar a plorar. Deia que no volia que fos un delinqüent, que no volia que em pillessin i anés a la presó o em donarien un cop al cap, i o tranquil·litzant-la li deia que no passaria pas res de dolent.

Crec que sí i no.

Els amics, crec que sí perquè bé, tenen un graffiter a la colla. És un amic més. És com si tenen a la colla alguna amiga que és psicòloga i penses osti, psicòloga "guay". Però quan els amics senten parlar d'alguna cosa de graffiti diuen; "ah doncs jo tinc un colega que fa graffiti, que no se què..." Però sí, sí. Crec que els hi mola bastant.

Se'n riuen de vegades, perquè es pensen que és una tonteria, però els hi recomano que vinguin un dia a pintar i que vegin que no és tonteria home, que no es tonteria.

Per mi no és tonteria.

- Has tingut problemes o t'han pillat mai?

Sí, he tingut problemes. Al metro que quasi ens pillen, però ens vam amagar i a Santa Eugènia amb l'Àlex Crivillé, el de les motos. Ell té una granja de cavalls per allà i jo sempre anava a pintar per aquella zona en una fàbrica, i em va pillar. Em va pillar pintant. Ell surt del cotxe, em va veure i a l'acte agafa el telèfon i em vaig emparanoiar com tothom s'emparanoia, perquè quan pintes la paranoia augmenta i si deixes que et

mengi la paranoia l'has cagat perquè després la peça et surt molt malament. I l'home va trucar als mossos i després d'uns deu minuts tot allò es va omplir de mossos i jo em vaig tenir que amagar.

Però allò pillat, pillat, no. Mai.

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

Il·legal, tio. Il·legal! Un graffiti legal és com una birra sense alcohol. I una birra sense alcohol no és birra. Jo un graffiti no ho faré pas per el gust, tio. Jo faig graffiti perquè si et pillen, mola. Bueno no! Si et pillen no mola! Però tio, te la jugues.

- Creus que la gent s'ha fet un prototip dels graffiters?

Si, si. S'han fet el prototip de persona que va en monopatí, tot i que no entenc què té a veure graffiti amb monopatí, que els graffiters són persones violentes, home, n'hi han alguns que sí però... també creuen que són persones antisocials, que van en contra del sistema i que fan això per tacar-ho tot i tocar els collons a la gent i no és així. Almenys jo no ho faig per empenyar a la gent.

- Què t'ha aportat el graffiti a la teva vida?

He trobat amistats molt bones i semblarà una tonteria però no sé si això els hi passa a altres graffiters; M'ha augmentat molt la paranoia dels sorolls. Que estiguis sol i sentis qualsevol soroll fa que et giris de cop.

Fins i tot me'n recordo que un dia vaig anar a pintar amb dos amics més i quan vam acabar, vam anar a casa meva una estona i era tard. I era un moment en el què estàvem en silenci, i de cop el difusor aquell del perfum va fer "fshhht" i va ser, sentir això i tots tres ens varem girar de cop perquè dèiem que aquí hi havia alguna cosa! I ens varem mirar els tres i varem riure perquè home, ja no estàvem pintant.

Però trobo que hi ha alguna cosa que et marca.

- El teu treball te a veure amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

No en té cap.

- Què en penses de la dona dins del graffiti, de la seva participació?

De dones sempre n'hi han hagut. I qui sigui la persona que discrimina un graffiter per ser un home o una dona, no té coneixement.

A mi m'és igual. Tant nois com noies, a mi m'aporten el mateix. I fins hi tot hi han ties que ens patejen a molts de nosaltres.

- Per a tu, quins aspectes defineixen a un bon graffiter?

Em sap greu dir-ho així, però el que ha de tenir un bon graffiter són collons.

A més ha de tenir molt de cap, i sobretot "estar en la moguda", si us plau, això és el que jo demano, que la gent estigui a la moguda.

Perquè durant molt temps gent que eren del "Pont Aeri" o "heavys", també pintaven trens. I tu els hi demanaves què els hi semblaven en *Seen* o en *Cope* i et deien que no sabien qui eren aquests. I en realitat no en tenien ni idea. El que feien era treure trens i metres a la penya, perquè durant aquella època tothom pintava i els trens sempre estaven petats i el què passava es que molta gent es perdia la oportunitat de fer la seva peça perquè no hi havia lloc per pintar. I tampoc gosaves dir res perquè no sabies si aquella altre tribu urbana et podien fer res o realment eren grans graffiters. Però crec que tenien més mèrit les persones que tenien uns coneixements del què feien.

Resumint això: collons i cultura.

- Graffiti, vandalisme o art per tu? Per què?

Art i vandalisme. Perquè el graffiti és vandalisme. Perquè si no té vandalisme no és graffiti, però també és un art. Un art increïble.

- Defineix graffiti.

Per mi graffiti ara mateix és molt. Graffiti és bogeria, és respecte, companys, collons, cultura, vandalisme, art, és..."Uaow". És una forma de vida. Per mi és un món.

Entrevista 3: MORTA 55

- Quin és el teu nom?

MORTA, bean mighty beanz 55

- Què vol dir, té algun significat especial?

No te cap significat especial, simplement és.

- Quins són els teus llocs preferits per anar a pintar?

No tinc cap lloc preferit per pintar, n'hi han de millors i de pitjors.

- Creus que s'haurien de crear llocs habilitats per realitzar graffiti?

Podria estar bé, però això comporta un control excessiu per part de les entitats, ja que t'obliguen a treure't un carnet de graffiter, on consten totes les teves dades incloent-hi un tag. Un cas es dona a Salamanca, el qual per pintar en llocs legals necessites el carnet i presentar un projecte dies abans i ser acceptat per ells. La gent que l'hi agrada pintar si no té murs cedits per l'activitat ja se'ls sap trobar..

- Actues de forma individual o en grup?

Les dues, normalment en grup.

- Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti? Com et vas sentir?

El primer contacte crec que va ser al '98 però va ser un tast que ja va calar fort per les venes. Vaig aconseguir desintoxicar-me, però al 2001 vaig tenir una recaiguda molt forta degut a que un company que va arribar nou a la classe, em va aconseguir enganyar, em va oferir merda d'aquesta i vaig recaure a la temptació de nou. Si hagués tingut força de voluntat i m'hagués mantingut apartat d'ell ara segurament m'hauria tret

l'escola amb millors notes i estaria a alguna facultat d'enginyeria o de medicina, ves a saber.... *El graffiti ha jodio mi vida!*

- Has tingut bones experiències? I dolentes?

De totes, però més de bones.

- Què n'opina la teva família d'aquest tipus d'activitat? I els teus amics?

Em fan costat, però perquè realment no saben el què faig. Jaja.

- Has tingut problemes o t'han pillat mai?

No m'han pillat mai, he tingut fugues, i algun cop algun problema amb la llei, però res de greu.

Per què has continuat?

Fumes? Ho has provat de deixar? Costa eh, doncs pel mateix.

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

Simplement Graffiti!

- Creus que la gent s'ha fet un prototip dels graffeters?

Si.

- Què t'ha aportat el graffiti a la teva vida?

Convertir-me amb un "tipo raro" o un *freak!*

Moltes amistats, tan per la nostre zona, com per arreu del món, cosa que m'ha motivat per viatjar. Ara fa poc he estat de colònies graffiteres a Lisboa. En un altre aspecte és el de cap on eh destinat la que voldria que fos la meva vida professional com a il·lustrador i dissenyador, cosa que vaig fent.

- El teu treball te a veure amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

Més o menys, però no cap al meu objectiu, tot i que és interessant, es un altre món força relacionat.

- Què en penses de la dona dins del graffiti, de la seva participació?

Molt bé, cada cop n'hi han més però són difícils de trobar. Crec que he coincidit molts pocs cops amb una noia en un mural.

- Per a tu, quins aspectes defineixen a un bon graffítier?

Estil propi, tan en els *tags*, *throw ups*, *fame*,....

- Graffiti, vandalisme o art per tu? Per què?

Podríem dir que les dues coses, perquè el graffiti en essència és vandalisme, ja que la societat no el permet, el considera una forma de destrucció de bens materials tan públics com privats, però hi ha una vessant més artística que ja esta més fora del carrer i acaba en galeries, on es mor.

- Defineix graffiti.

Quan fa molta calor, estàs suant, estàs agafant una insolació bestial i necessites hidratar-te, estas somiant en prendre't alguna cosa ben fresca. Vas a buscar un "Apu" en el seu badulaque, agafes una llauna ben fresca i.... PSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSHHHHHHHHH! Aquest instant per a mi es graffiti!

Entrevista 4: MIZY

- Quin és el teu nom?

Firmo amb Mizy.

- Què vol dir, té algun significat especial?

Era el nom de la meva gata quan vaig començar a pintar.

- Quins són els teus llocs preferents per anar a pintar ?

De legal m'agraden els murs llisos en els que no s'hagi pintat per sota o que ja estiguin blanquejats.

Il·legal, qualsevol lloc que no sigui casa d'algú, les caixes de llum m'agraden per a pintar, són força grises. Temples del capitalisme també...espais públics amb un aspecte molt gris.

- Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti ? Com et vas sentir?

Als 16 anys vaig començar a tatxar els símbols nazis del meu poble, que per cert n'està ple. Per llavors només tenia pintura de cotxe o algun fluorescent de mala qualitat. Més tard vaig conèixer algú que em va introduir al món del graffiti, em va mostrar que hi havia esprais de millor qualitat i diferents boquilles que fan el traç més o menys gruixut. A partir de llavors vaig entrar més a dins del graffiti com a expressió artística.

- Com està la dona dins del graffiti? Perquè en un principi va tenir uns rols tant masculins?

La dona en el graffiti ara mateix té festivals al seu nom, com el que es va celebrar l'estiu passat a Berlin, anomenat we B-girlz (<http://www.bgirlz.com/>), organitzat per la fotògrafa Martha Cooper que va treure un dels llibres de graffiti més famosos dels anys 80, subway art. Bé, crec que ara hi ha més festivals que intenten de mostrar que hi ha

noies en el graffiti i volen promoure la seva participació. Abans no es veia tant algo així, bé de fet abans prou feina hi havia organitzant els primers festivals de graffiti.

Crec que la majoria d'escriptors de graffiti són nois, perquè l'educació que rebem les noies, és la d'adaptar-nos a un tipus de rol més conformista, no tenim tants referents de noies trencant la llei o la norma, rebel·lant-se, fent algo diferent.

El fet és que sempre les hi ha hagut, però les poques que han existit, no han existit en la història popular.

Nois i noies rebem educació molt diferent, als nois se'ls sol animar més a assolir una autosuficiència o explotar els seus potencials, mentres que les noies prou feines tenen intentant de alliberar-se d'una educació que les oprimeix amb tabús, vergonyes i no ens permet explotar el nostre potencial.

- Vas trobar desavantatges al ser una dona, o avantatges?

Hi ha una discriminació positiva, perquè ets una excepció, també és cert que hi ha gent que no espera que siguis tant bona, doncs al haver-hi menys noies pintant també n'han vist menys de bones.

- Bones experiències? I dolentes?

Les bones és aprendre cada cop més del que pintes, les dolentes són les enveges entre *crews*, la tonteria de presenciar com el moviment del graffiti es menja entre si per la pròpia competitivitat, la policia i i les absurdes lleis que els fa moure.

Barcelona i la seva tolerància zero...

- Què n'opinen la teva família i els teus amics de aquest tipus d'activitats?

Els hi agrada el què faig, em demanen que els faci dibuixos, etc...

- Has tingut problemes o t'han pillat per el fet de realitzar graffiti?

Si, he tingut problemes amb la policia, alguna multa que altra.

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

No vull que tot el graffiti sigui legal perquè està controlat per la permissió dels diferents ajuntaments sobre el què fem o deixem de fer. Per suposat que agrada tenir murs legals dintre d'una ciutat o poble, però cada cop que n'aconsegueixes un has de passar per un munt de controls burocràtics, per part de gent que no està tant sols vinculada amb el veïnat al qui en primera instància pots haver demanat el seu parer, senzillament no estic a favor de un control per part de l'estat sobre l'expressió creativa. No vull haver de passar per controls burocràtics per gent que quan et donen el permís o hi tenen algun interès perquè hi ha un festival cultural de per mig que volen donar a veure que l'ajuntament es preocupa pel jovent una vegada a l'any donant-li un lloc i el criminalitza la resta del temps. No crec en la democràcia, sinó en l'autogestió local i l'anarquia , prefereixo que si he de pintar sota el joc dels consensos sigui solament a través d'un acord personal amb la persona que habita en una casa i que em dona l'espai. No amb l'ajuntament, doncs no em sento representada per aquest poder.

M'agrada que el graffiti es mantingui en una línia rebel i en direcció contrària a una societat conformista o capitalista.

Per suposat accepto excepcions, doncs jo també pinto i he pintat en festivals legals i murs legals, màxim respecte per aquests que els han demanat i han permès que hi hagués graffiti en el centre de la ciutat.

- Què t'ha aportat el graffiti en la teva vida?

Moltes coses, ara no estic pintant tant perquè tinc exàmens i ho trobo molt a faltar...trobo que em falta explotar el què sento sobre la paret, expressar-me, conèixer gent que sent i s'expressa com jo. Sentir que aprenc de les meves habilitats i que trec el millor de mi... és tota una teràpia d'expressió per a mi.

- El teu treball té alguna relació amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

He estudiat per un curt període fonaments bàsics de dibuix, el qual m'ha ajudat, però jo em vaig llençar directament al graffiti.

- Quina música escoltes tu, penses que la música té alguna relació o influència amb el graffiti?

Bé, la cultura hip hop sempre ha estat íntimament relacionada amb el graffiti fins a considerar-la part dels seus 4 elements, (rap, djing, graffiti i breakdance). Fa més fàcil a qualsevol persona interessada en qualsevol de les altres 3 coses interessar-se pel graffiti.

A mi m'agrada el hip hop, però abans tinc una influència més gran en el meu estil de vida i és el pensament contestatari. Ara mateix passo d'escoltar rap que és sexista o homòfob o egocèntric. M'agraden grups com folie a trois, kronstadt, kenya arkana, assassin, the coup, dead prez, atversaris...etc que tinguin un missatge de crítica a l'opressió.

- Per a tu, quins aspectes o conceptes defineixen a un/a bon graffiter/a?

Bona tècnica, temàtica interessant, capacitat de sorprendre en contingut i llocs, innovació, ser un xic transgressor i com no, respecte als companys.

- Graffiti és vandalisme o art per a tu? Explica perquè.

Per a mi és les dues coses en una. Perquè una peça vandàlica pot ser art també, com que el graffiti la majoria del temps s'ha de produir en llocs il·legals com murs grisos, doncs per alguna absurda raó l'ajuntament decideix que així està millor. El fet de transgredir aquesta norma pot convertir-se en un art i sobretot si el que pintes té un contingut artístic.

- Defineix "Graffiti".

Expressió artística, normalment al carrer, que intenta atraure l'atenció dels vianants. És una intervenció urbana que és en la majoria de les ocasions caracteritzada per la utilització de la tècnica en spray.

És molts cops criminalitzada per la llei o font de denúncia social doncs la superfície escollida pot ser qualsevol dintre de l'espai urbà. Per altra part és font d'expressió artística i ha donat lloc a xarxes de suport dintre de part de la cultura suburbana.

- Una frase o alguna cosa per acabar.

La repressió no és la solució.

Entrevista 5: MIAS

- Quin és el teu nom?

My name is MIAS

- Què vol dir, té algun significat especial?

Té un significat especial, poc però alguna cosa, ara que ja porto pintant durant algun temps.

Quan vaig començar posava Mia, però ja existia una graffitera amb aquest nom i per a no pintar igual vaig decidir posar-hi la "s", de la qual me'n alegro molt de fer-la servir, doncs és una de les meves lletres que més m'agrada i que li dóna joc a les meves peces, no com la "i".

- Quins són els teus llocs preferents per anar a pintar ?

Els meus llocs preferits no són sempre els meus preferents. "Ojala..."

Tens que adaptar-te del què disposes. Jo intento demanar permisos en murs, naus, etc. Està claríssim que a tots ens agrada pintar de forma il·legal, doncs això es el graffiti, però per a no tenir problemes i no deixar de fer una cosa que m'agrada, tendeixo a ser legal i demanar permisos en murs. Si, els murs serien les superfícies que més pinto.

- Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti ?

En el 2005 vaig començar a pintar en parets. Des de sempre he viscut amb el graffiti perquè tinc un germà gran que pinta des de fa quinze anys i com que a part, sempre m'ha agradat... algun dia tenia que intentar-ho!

- Com et vas sentir?

Es una cosa que em fa sentir genial amb mi mateixa i crec que alguna vegada amb el graffiti e fet sentir bé a més gent. Si, es cert que quan comences de vegades et sents malament perquè no et surten les coses com vols o com havies dibuixat en el paper,

però els meus principis els recordo rodejada de gent que em va recolzar sempre i això et fa sentir bé des del principi fins el final.

- Com està la dona dins del graffiti?

Doncs crec que la paraula és SOL·LICITADA.

Es busquen a les graffiteras, jo crec que quan et prens una cosa seriosament i ets constant i a més evoluciones tu sol o tu sola, a la gent en general (siguin nois o noies) tots et respecten. I això és per a tot el món igual i en tots els llocs.

- Perquè en un principi va tenir uns rols tant masculins?

Sempre hi han hagut noies que pinten, menys però les hi ha hagut. Ara, com en tot, la dona ha donat un canvi molt gran però no sols en el graffiti, sinó en molts altres aspectes com pot ser des de la feina, el ball, en la música, etc. Ara les dones estem en tots els llocs, que és com tindria que ser senzillament. I en qualsevol d'aquests llocs ja no ens sentim rares perquè en som una part més.

- Vas trobar desavantatges al ser una dona, o avantatges?

Doncs ni una cosa ni l'altre, jo m'he trobat en igualtat i respecte. Això és el que ha fet que continués pintant (a part de les meves ganes).

- Bones experiències? I dolentes?

De bones moltíssimes! Hi han hagut molts riures, moltes anècdotes, molta bona gent i sobretot molts bons llocs en els que coneixes a gent, costums, aprens sempre alguna cosa de aquests graffiters. Sempre que hi ha hagut alguna mala experiència també se'n apren d'això i mires de treure'n la part positiva.

- Què n'opinen la teva família i els teus amics de aquest tipus d'activitats?

La meva família ja porta molts anys entenent el què és el graffiti i el respecten perquè saben que es un *hobby* que si vols i aprens d'ell en pots treure un bon profit.

- Has tingut problemes o t'han pillat per el fet de realitzar graffiti?

I qui no? No li agradem a la policia ni a moltes persones encara, però de mica en mica anem veient com cada dia més gent compren que no fem cap mal a ningú i més quan demanem els nostres permisos i ho intentem fer bé. Per això no comprenem quan encara hi ha gent que ens mira com si fóssim delinqüents.

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

L'important és pintar. Que cadascú faci el què vulgui, m'és igual si ho fa de manera legal o il·legal. L'aspecte més primordial és que el graffiti segueixi aquí sempre.

- Què t'ha aportat el graffiti en la teva vida?

Moltes coses bones i importants, des de que vaig començar a pintar sempre he estat molt orgullosa de mi, i això moltes persones, en tots els aspectes de la vida, no ho poden dir. En canvi, jo en quèstió del graffiti si. I ho dic ben alt: m'agrada aprendre, experimentar i veure com puc fer coses que no m'imaginava poder realitzar, apart de com he dit abans, amb el graffiti coneixes a moltes persones i llocs impressionants.

- El teu treball té alguna relació amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

El meu treball no té res a veure amb l'art, però si que és cert que gràcies a les costumitzacions que fem(gorres, sabates, camises..) i molts altres treballs que realitzes per a empreses (acabats, decoració..) doncs ens trèiem alguna paga extra, que tot sigui dit, val més que la persona quedi contenta amb el treball que fas, que els diners que puguis aconseguir.

- Quina musica escoltes tu, penses que la musica té alguna relació o influència amb el graffiti?

Jo escolto de tot, ballo des de fa anys i m'agrada des de la salsa fins a un bon tango, que fins hi tot escolto rap, que rock,i no crec que la musica que escoltem tingui alguna relació amb el graffiti. I és que som molta gent diferent dins d'aquest moviment i tots diferents en quan estils (tant de musica, com de roba...)

"En la variedad está el gusto"

- Per a tu, quins aspectes o conceptes defineixen a un/a bon graffiter/a?

Un bon graffiter per a mi és aquell que és constant, que s'atreveix a fer coses noves, que sap pintar des de lletres fins a pintar realisme i que s'atreveix amb tot perquè creu en ell mateix.

- Graffiti és vandalisme o art per a tu? Explica perquè.

És les dues coses juntes en molts casos. En altres només és vandalisme. I en altres només art.

- Defineix "Graffiti".

Art urbà.

- Una frase o alguna cosa per acabar.

Mi graffiti es de muestra...no demuestra!!!!

A donar molta caña

Un saludo pa' los mioos

Entrevista 6: ASERF

- Quin és el teu nom?

ASERF

- Què vol dir, té algun significat especial?

“Fresa” escrit del revés.

- Quins són els teus llocs preferents per anar a pintar ?

Les parets, no m'importa el lloc. Preferiblement que siguin exteriors, en un lloc agradable i si fa sol molt millor.

- Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti ?Com et vas sentir?

Vaig començar a pintar fa uns sis anys, perquè un amic em va ensenyar un graffiti seu. Aleshores vaig interessar-me pel tema i va ser quan vaig començar a pintar.

- Com està la dona dins del graffiti? Perquè en un principi va tenir uns rols tant masculins?

Suposo que bé.

En els seus incís era un acte vandàlic, un conflicte entre bandes de diferents zones, a conseqüència d'això era molt perillós realitzar-lo. Suposo que per això no hi havien tantes noies.

- Vas trobar desavantatges al ser una dona, o avantatges?

El fet de ser dona no t'ofereix super poders.

En opinió meva, estem tots en igualtat de condicions.

- Bones experiències? I dolentes?

D'experiències bones em quedo amb els viatges a les altres ciutats per anar a pintar, la gent que coneixes i les situacions en que t'ho passes genial.

I de dolentes?

"achicharrar-se" a l'estiu no té preu!

- Què n'opinen la teva família i els teus amics de aquest tipus d'activitats?

Estan encantats.

- Has tingut problemes o t'han pillat per el fet de realitzar graffiti?

No.

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

Cadascú que faci el que vulgui.

- Què t'ha aportat el graffiti en la teva vida?

Uf! Un pilot de riures, d'esbossos i l'addicció a l'aroma de aerosol.

- El teu treball té alguna relació amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

Totes dues.

- Quina musica escoltes tu, penses que la musica té alguna relació o influència amb el graffiti?

Jo escolto musica d'els seixanta i dels setanta i crec que en el meu cas no m'ha influït.

- Per a tu, quins aspectes o conceptes defineixen a un/a bon graffiter/a?

Sobretot bon rollo, la iniciativa, la predisposició i la consciència de grup.

- Graffiti és vandalisme o art per a tu? Explica perquè.

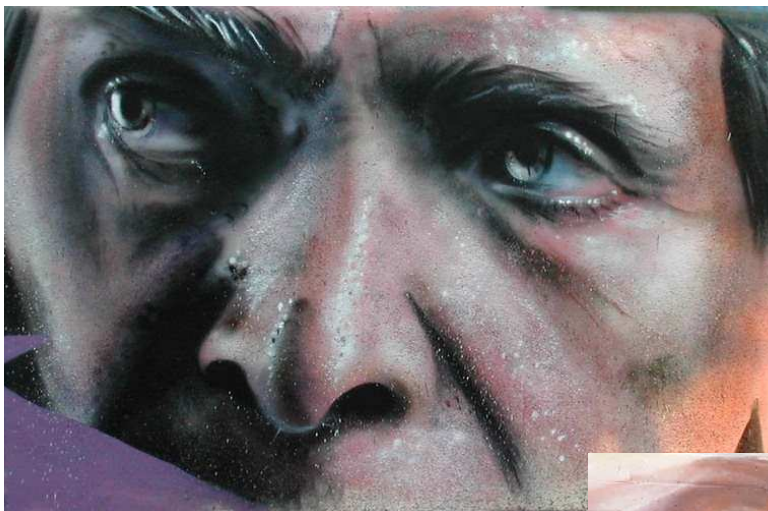
Per a mi és una altra forma més d'expressió artística.

- Defineix "Graffiti".

El graffiti és tot allò pintat amb un aerosol, ja sigui de manera vandàlica o no.

- Una frase o alguna cosa per acabar.

Tot va començar en el 84.

Entrevista 7: CAPR

- **Quin és el teu nom?**

CAPR.

També he arribat a firmar amb Maniffiti, que sorgeix de la unió entre "man" que en anglès vol dir home i "graffiti" però abreviat. Això va ser durant el principi i després d'un temps te'n adones que Maniffiti és molt llarg. Després també vaig firmar amb 2day, perquè em va molar que si ho pronunciaves sonava "today" que en anglès vol dir: avui.

Però finalment em vaig decidir per CAPR.

- **Què vol dir, té algun significat especial?**

És el meu nom complet. Bé, les meves inicials.

- **Quins són els teus llocs preferits per anar a pintar?**

Eren. Per exemple l'antiga fàbrica de Roda de Ter, la Blava. Jo vaig començar a anar a pintar a aquests llocs perquè sabia que la probabilitat de que em pillessin era molt més baixa que si anava pel carrer. Però allà bàsicament practicava.

Aquests llocs m'agradaven perquè jo tenia la pressió dels meus pares que em deien que si jo volia pintar que ho fes de forma legal. Per això m'agradaven les fàbriques abandonades, perquè són llocs tranquils, que no hi va quasi ningú i si hi anava algú jo em sabia moure bé per allà perquè me la coneixia molt i era immensa.

- **Creus que s'haurien de crear llocs habilitats per realitzar graffiti?**

Ja n'hi han. I crec que està bé perquè és una altra manera de fer graffiti també.

- **Actues de forma individual o en grup?**

Sempre actuava individualment.

- **Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti? Com et vas sentir?**

Va ser legal. Durant un curset de graffitis en la que ens van deixar una paret a molta gent i hi havia un graffiter molt bo que fins i tot havia guanyat campionats d'Anglaterra, i vaig anar amb ell i li vaig ensenyar el que jo sabia fer, perquè jo anteriorment havia dibuixat molt en paper. Tenia "l'aire", però em faltava practicar amb l'esprai.

En el moment en què vaig agafar l'esprai i vaig sentir el "pssssh" em vaig sentir, no sé diferent, mola. Sempre sents el soroll en algunes cançons de *hip hop* i és un soroll que a mi sempre em fica la pell de gallina i que en el moment en què el vaig fer jo ja va ser...màxim. Em vaig sentir molt bé.

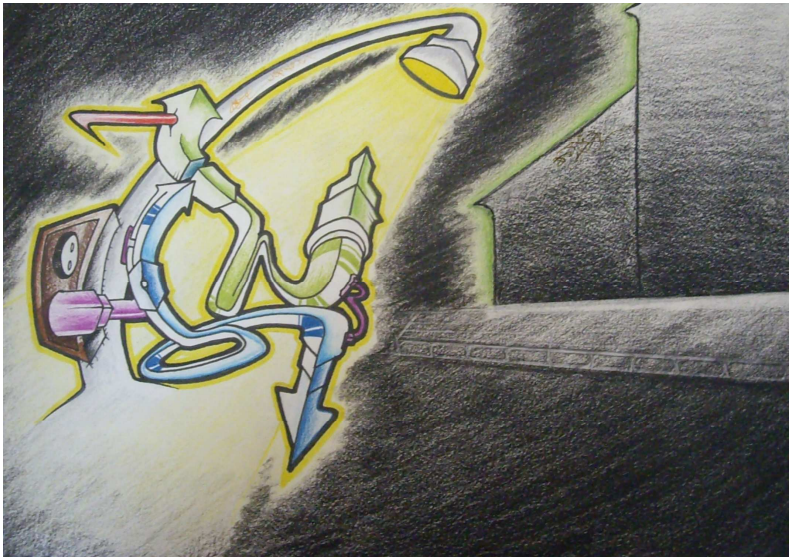
- Has tingut bones experiències? I dolentes?

Bones, dolentes, una mica de tot. Jo penso que les experiències no tenen que ser només bones. Perquè si només són bones no n'aprens res. Les coses més completes sorgeixen quan està tot barrejat i no és sempre el mateix.

De bones, podríem dir que vaig aconseguir una de les noies que m'ha agradat més a través del graffiti, també va ser una forma de desfogar-me.

Durant la ESO em passava les nits de 12 a 2 de la nit dibuixant, i era una forma de desfogar-me jo mateix dels nervis. I ho notava perquè l'endemà mirava els graffitis i notava les sensacions, sabia si aquell dia estava bé malament, els colors,tot.

Dolentes? De vegades quan comences en això i ets petit, penses que ets guay per saber fer aquestes coses, ets sents superior..diguem-ne que se't pugen els fums al cap. I és quan piques amb la paret i te'h adones de que les coses no són així. Si fas graffiti ho fas realment perquè t'agrada i les demés coses són tonteries.

- Què n'opina la teva família d'aquest tipus d'activitat? I els teus amics?

En principi als meus pares no els hi agradava gens perquè realment tampoc coneixien ben bé què era el graffiti. Estan acostumats a veure les típiques pintades a Barcelona quan veus els trens plens de tags i diuen que això no és graffiti sinó que és xafar la paret. I quan jo m'hi vaig començar a ficar més a fons i els hi vaig dir que volia fer graffiti. Van començar a comprar llibres de graffiti i van veure que realment pot ser un art. I és un art. Hi han coses fetes amb graffiti que realment no t'ho pots creure. I la gent es queda estancada amb el què veu i no. S'ha de mirar més enllà.

En un principi fatal. Però de mica en mica van anar veient que era un art i tampoc és que els hi agradi molt, perquè cadascú té els seus gustos. Els meus pares són molt clàssics i els hi agrada la pintura ben feta. Però almenys ara els he convençut de que no és una porqueria, i tot i que no els hi agrada, el respecten.

Els meus amics molt bé. Els hi va molar que hi hagués un de la colla que fos graffiter. Algun també va començar a dibuixar, em demanaven que els ensenyés a fer lletres...

- Has tingut problemes o t'han pillat mai?

Un dia al metro, em van obrir la motxilla i hi portava els esprais. Em van demanar que què feia amb això i jo els hi vaig dir que havíem anat a pintar amb un amic en una paret legal...Però és clar, eren les dues del a nit i com que no s'ho va creure gaire. Em va dir que si em tronava a veure per la zona un altre cop i de la mateixa manera, passarien a més.

Un altre cop em van pillar quan havia pintat el meu institut. Vam fer unes plantilles d'un fletxes i jo les vaig fer que miressin cap avall. El nostre institut feia com si fos un ou, amb forma ovalada, i el què pretenia era donar una sensació de profunditat.

Ho vaig fer acompanyat d'un amic. I un cop acabat vam fer les fotos i al es 4 del matí quan tornava cap a casa, em van parar i em van mirar la motxilla , i la portava a rebentar d'esprais fets servir i amb la càmera amb les fotos.

Aleshores em van fer la fitxa i vaig tenir que esperar a que em fessin la denúncia. Al final estàvem els mossos, els meus pares , els professors i jo i els professors van decidir no ficar-me la denúncia perquè sinó hauria sigut pitjor i em van dir que tindria

que pagar els costos de la neteja de tot el que vaig fer (1400 euros) i fer hores de treball a l' institut, davant de tots els meus amics.

Reconec que està mal fet i que si ho fas és perquè a la vida busques fer alguna cosa diferent. I jo ho vaig fer i no pas amb la intenció d'anar a putejar l'escola, això vull que quedi clar. Se que el què vaig fer no estava bé, perquè no era propietat meva, ni vaig demanar permís, és a dir de forma il·legal, jo anava amb la idea de fer alguna cosa que la gent entrés o ho veiés pensés; "ua, això és diferent" i ho vaig aconseguir, perquè fins hi tot un professor quan va entrar va dir: " oh, ja han ficat la decoració de Nadal? Està força bé, m'agrada." I li van tenir que dir que no.

-Per què no has continuat?

No se ben bé per què, suposo que el què em va frenar no va ser una cosa concreta sinó un seguit de aspectes que van fer que no seguis. Simplement el tipus de vida no molt continuada d'estudis, vaig ficar-me a treballar, després a estudiar, després a treballar un altre cop, ara visc sol i quan vius sol les coses són molt diferents ja que a part també et tens que ocupar d'altres aspectes de la casa. Òbviament que amb tot hi això podria continuar, però ho vaig deixar per una acumulació de coses. Entre mals rotllos a casa, que ja no em sentia bé ni tant sols dibuixant i se't fa tot una muntanya i de mica en mica ho vas deixant.

Però no ho he deixat del tot ni molt menys. Encara de tant en tant agafo un paper i el que puc fer doncs ho faig.

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

En el meu sentit, jo crec que això de que el graffiti sigui legal està bé, perquè amb això es pot demostrar a la gent el graffiti no es un acte que serveix només per molestar a la gent i els hi trauria la idea de que això no és art.

I també penso que ha de ser il·legal perquè vulguis o no és una coa que motiva molt als graffeters. La gent que comença a pintar, normalment és jove. I la gent jove el que busca és desafiar la legalitat, risc... coses així.

Però també depèn de el grau de il·legalitat, perquè per exemple jo aniria a pintar una casa abandonada, però no una casa de aquí al davant. Es adir, si jo vull que respectin que què faig també cal que jo respecti als demés.

Però parets per allà al metro quin problema hi veus? Que t'estimes més una paret grisa, o una paret pintada? Encara que a tu no t'agradi. Que no t'agradi no vol dir que estigui malament o bé.

- Creus que la gent s'ha fet un prototip dels graffeters?

Si, totalment. La gent que pinta graffiti normalment està relacionada amb la cultura del *hip-hop*, i la gent associa molt que una persona que vesteix ample o simplement porti un dibuix pintat a la mà o a la gorra, es pensen que la persona aquesta pinta segur. I no. De vegades una cosa et porta a l'altre però no és necessari ni molt menys. Jo conec a molta gent que pinta i no ho diries pas.

Crec que la gent si se'n fan una idea és una tonteria. Perquè la persona que pinta ho fa perquè l'hi agrada i lo demés són tonteries.

- Què t'ha aportat el graffiti a la teva vida?

La noia dels meus somnis, moltes alegries, la satisfacció de la insistència perquè una cosa et quedi bé, m'ha omplert a mi mateix...

- El teu treball te a veure amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

Jo vaig començar i no vaig acabar el batxillerat artístic i vulguis o no aprens coses que les pots aplicar després als teus graffitis.

- Què en penses de la dona dins del graffiti, de la seva participació?

Jo no faig diferències perquè el que pinta sigui un noi o una noia. Però el que penso es que potser la noia té una capacitat més gran en la forma de combinar els colors, perquè una noia és més delicada i quan veus alguna peça seva, tot i que n'he vist molt

poques i he conegut molt poques graffiteras, veus que els seu estil és més suau, més detallistes...

Crec que n'hi han poques, o almenys n'he conegut poques jo. Sobretot en aquesta zona, ja que estem en un lloc força estancat. Si estiguéssim a Barcelona la cosa seria totalment diferent.

- Per a tu, quins aspectes defineixen a un bon graffiter?

Que el graffiti que faci sigui bo, és que no crec que hagi de tenir unes qualitats marcades. Però sobretot que aconseguixi fer el que ell realment vol i que l'hi agradi.

Això sí, treballar molt, constància.

- Graffiti, vandalisme o art per tu? Per què?

Vandalisme i art les dues coses.

Art, perquè hi ha gent que ha desenvolupat el graffiti fins a uns extrems que penses que no pot ser real.

I vandalisme, perquè si ens fem amb els tags, els seus inicis sorgeixen de que es fan servir a Nord Amèrica i s'ha utilitzat molt per marcar territoris. Aquí hi ha el meu tag, si dibuixes a sobre hi hauran problemes.

Les dues coses.

- Defineix graffiti.

És com si acabes l'artístic i al final et demanen què és art? Doncs aquesta pregunta és igual que la que em fas.

Graffiti és una forma molt lliure de dibuixar que tenen les persones. I la gent està acostumada a veure graffitis "lletres" i el graffiti no només són lletres, simplement poden ser colors barrejats d'alguna manera diferent o especial i és un estil molt propi.

Propi i lliure implica que cadascú fa la seva cosa. Una forma de desfogar-se i també una forma de saber com ets tu, vull dir que amb un graffiti es poden dir moltes coses.

És que tampoc et sabria dir amb paraules què és graffiti. Si tu m'ensenyas una imatge et diria; "sí, és graffiti" o "no". Visualment m'és més fàcil, amb paraules és molt complicat descriure això tant complex.

Entrevista 8: EMANO

- **Quin és el teu nom?**

EMANO.

- **Què vol dir, té algun significat especial?**

No, en realitat sempre m'han dit així des de que era petit i no sé com és. Però és un nom que sona bé, m'agrada i és el meu.

- **Quins són els teus llocs preferits per anar a pintar?**

Ara actualment són murs legals, perquè a través de la gent, el meu treball de recerca, els professors i tot, et fan adonar de les conseqüències i veus que has de fer les coses amb cap. Perquè jo he tractat tot tipus de superfícies, tant trens, com murs, però és clar, jo això abans ho feia sense pensar. No veia que tot allò em podia portar a pagar una multa. Ara... també continuo fent el mateix que abans però m'ho penso una mica més abans de fer quines coses, però les acabo pintant igualment... jajaja.

- **Creus que s'haurien de crear llocs habilitats per realitzar graffiti?**

No ho sé. El graffiti ha de ser il·legal, si et cedeixen un lloc ja no és il·legal. Però amb tot hi això en aquests llocs pots practicar, i si en disposes t'has d'esplaiar i demostrar el què saps.

- **Actues de forma individual o en grup?**

De les dues formes.

- **Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti? Com et vas sentir?**

Vaig entrar fa uns 7 anys, però sense cap afició d'anar a bombardejar. Sinó que varem agafar un pot amb els col·legues i vam pintar sobre unes fustes i a partir d'aquí ens va començar a agradar més. Em vaig trencar el braç i ho vaig deixar durant un temps però després, a la que em vaig recuperar vaig anar a més.

- Has tingut bones experiències? I dolentes?

Una de bona va ser una vegada que vam pintar a un edifici que és d'una companyia de fustes, i estàvem pintant el mur i un amic nostre va veure la policia des de lluny com s'apropava.

I tots vam agafar les motos i vam marxar ràpidament. Però una mica més enllà ens van acorralar, i quan ens tenien, ens van demanar els papers de la moto. Els hi vam donar i ens pensàvem que ens demanarien sobre el graffiti que havíem fet i no, van marxar sense dir res. I pensa que el graffiti es veia des de la carretera. Va ser el millor dia. Perquè ens pensàvem tots que ens havien pillat segur.

De dolentes n'hi va haver una de molt "heavy" el dia de la hispanitat, la diada de les forces armades d'Espanya. Vam anar a pintar al quartel de els mossos d'esquadra. I això va ser el millor, van entrar amb la llanterna i no els veiem i ens la van liar forta hi tot, ens van enviar una carta de que tindriem que anar a jutjat hi tot.

- Què n'opina la teva família d'aquest tipus d'activitat? I els teus amics?

A la meva família no l'hi fa gaire gràcia però de moment em deixen fer. Sobretot el que no els agrada és que els tinguin que trucar els mossos, però bueno.. a mi m'agrada pintar i això ho entenen. Tot i que ja m'han dit que si tornen a trucar des de la policia em quedaré a dormir a allà.

Els amics molt bé, a tots els hi agrada i amés amb molts d'ells també pinto per tant...

- Has tingut problemes o t'han pillat mai?

M'han fixtat 12 vegades. Pillat per la policia pintant 3, acompanyat de una multa guapa.

-Per què has continuat?

Perquè el graffiti no es pot parar. Perquè un cop comences... sempre tens que adquirir la teva dosis.

És molt guay. Bé, en realitat és una ruïna perquè t'hi deixes la pasta però es que mola molt.

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

Il·legal. Perquè si li treus la il·legalitat ,perd, perd l'adrenalina, la rapidesa.. ho perd tot. Aleshores ja no és graffiti sinó que són murals.

- Creus que la gent s'ha fet un prototip dels graffiters?

Si, i no és com la gent creu, perquè veuen les típiques guixades que no són graffiti, són guixades i les consideren graffiti, llavors als veritables artistes del graffiti se'ls consideren uns vàndals que ho destrocen tot perquè generalitzen. I aquests que fan unes pintades no es mereixen ser considerats graffiters, perquè no fan pensar, ni tenen estil. Els que expressen alguna cosa, una emoció o senzillament una reivindicació, aquests són graffiters i aquests són artistes.

- Què t'ha aportat el graffiti a la teva vida?

Moltes coses, jo amb el graffiti m'ho passo molt bé, a part de les multes, coneixes a gent, vas veient com et superes a tu mateix...

- El teu treball te a veure amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

Estic fent el batxillerat artístic.

- Què en penses de la dona dins del graffiti, de la seva participació?

Per a mi el graffiti d'una dona és igual que el d'un home.

El què ella aprèn, sent i aplica, és el mateix que el què pot fer un home. És a dir, que sempre surten les mateixes peces, que no hi ha cap diferència. Tant qualsevol tia pot fer un graffiti bo com qualsevol tio pot fer un graffiti dolent.

Si hi hagués alguna tia que fa un graffiti i jo només miro la peça, no se si allò ho ha fet un tio o una tia. Per tant jo els veig en igualtat de condicions.

- Per a tu, quins aspectes defineixen a un bon graffiter?

La tècnica, que tinguin un estil i el vaguin millorant. I el coneixement que adquireix amb tot això.

Perquè a mida que vas veient i aprenent de la gent que en saps aniràs millorant i això et porta a ser un bon graffiter, la millora a través de l'experiència i treure el teu propi estil.

- Graffiti, vandalisme o art per tu? Per què?

És que encara que el graffiti sigui il·legal tu t'estàs esforçant i això té un significat. I si fas una firma sense pensar el què fiques ni res, doncs aleshores, per mi, això no és art.

- Defineix graffiti.

Graffiti és: Cada vegada que apretes la *boquilla* per pintar una paret, estàs expressant el què el teu cap està pensant. És a dir, tu quan fas un graffiti l'estàs fent com tu mateix t'expresses. Una peça teva no la pot fer qualsevol altre. Per mi hi han diferents tipus de

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

graffiti i tot depèn de la persona que sigui. Si t'agrada més la part il·legal faràs coses més ràpides que puguis fugir i córrer i no t'ho penses tant el què fas senzillament escampes el teu nom per la ciutat. I després hi ha un graffiti més currat, amb més experiència però es clar, aquests han de ser legals perquè no has de tenir pressa, has de pensar més el què fas i ficar-hi un missatge en aquest graffiti. I això per a mi si que és art.

Entrevista 9: WHINE

- **Quin és el teu nom?**

WHINE.

- **Què vol dir, té algun significat especial?**

En realitat no té cap significat especial. Va sortir un dia així, sense pensar, jo buscava unes lletres que m'agradessin i va sortir Whine.

- **Quins són els teus llocs preferits per anar a pintar?**

De tot però sobretot murs. Més il·legals que legals. Perquè a part de que estàs pintant i estàs expressant-te amb una cosa que a tu t'agrada també tens que estar pendent de si arriba la policia o no, de ser ràpid perquè en qualsevol moment et poden enganxar i amb això es deixa anar molta adrenalina.

- **Creus que s'haurien de crear llocs habilitats per realitzar graffiti?**

Si. Si es queixen de que pintem en llocs en els que no podem pintar, doncs que ens posin llocs en els que de veritat si que hi puguem anar a pintar sense que ningú ens digui res.

I d'aquesta manera ens evitaríem problemes amb la policia i amb la gent.

- **Actues de forma individual o en grup?**

Normalment en grup, som uns 5 o 6 components. Tot i que algun dia també he pintat sol.

- **Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti? Com et vas sentir?**

Tindria uns 11 o 12 anys, quan amb un amic vam comprar una revista amb la que venia un pot de pintura, i a partir d'aquí vam començar. Ja compràvem més esprais i anàvem fent proves en una taula de fusta que teníem a casa d'un amic.

Aquell dia em vaig sentir molt bé. Perquè sempre, en el meu barri, pintaven molt i jo em quedava mirant i aquell dia que vaig poder fer el què feien ells, em va agradar molt la sensació.

- Has tingut bones experiències? I dolentes?

De tot. Moltes de bones i també per mala sort moltes de dolentes.

- Què n'opina la teva família d'aquest tipus d'activitat? I els teus amics?

Els meus pares estan contents perquè els hi agrada que pinti, fins hi tot el meu pare m'ha acompanyat algun cop a pintar i ha vigilat quan jo estava pintant. Però és clar, quan m'ha tingut que venir a buscar a comissaria ja no li ha agradat tant això.

Els meus amics pinten amb mi, així que de conya.

- Has tingut problemes o t'han pillat mai?

Si.

La més forta de totes va ser amb l'EMANO, una nit que vam anar a pintar una caseta dels mossos d'esquadra, precisament el dia de la hispanitat. I quan estàvem pintant ell i jo, dos amics més que venien amb nosaltres van pujar cap els pisos de dalt i van començar a trencar portes i vidres i la gent que ho va sentir va trucar a la policia i precisament no vam saber que eren ells perquè com que era fosc i no es veia res, només veiem una llanterna i unes botes negres i ens pensàvem que eren uns amics nostres ja que van entrar i van començar a parlar de molt bon rollo "que, aquí pintant, no?" i nosaltres els hi anàvem dient que marxessin perquè ens pillarien. Efectivament ens van agafar i cap al cotxe de policia.

- Per què has continuat?

Però bueno jo he continuat, si. Perquè m'agrada, es que m'encanta pintar, no ho sé em sento molt bé dibuixant..

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

Jo crec que ha de ser legal, igual que a una persona que l'hi agrada pintar quadres, te llocs , espais, pot vendre i ser lliure pintant, crec que nosaltres també hauríem de tenir les mateixes possibilitats.

- Creus que la gent s'ha fet un prototip dels graffiters?

Si, molta gent ens jutja sense saber el què fem. Sobretot ens diuen que som uns gamberros, que destrossem la ciutat. Però no sé, jo no crec que això sigui embrutar la ciutat. El que arriba i fa quatre firmes sense sentit, si. Però pintar no crec que sigui res dolent.

- Què t'ha aportat el graffiti a la teva vida?

Forma part de la meva vida perquè sempre estem pensant llocs a on podem anar a pintar, a veure qui fa una peça millor que l'altre, entre tots ens barallem per fer graffiti i alhora col·laborem per buscar llocs guapos en els que la gent els pugui veure.

- El teu treball te a veure amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

Gens, he fet el batxillerat tecnològic i ara faré una enginyeria, es a dir que... no té res a veure.

- Què en penses de la dona dins del graffiti, de la seva participació?

A mi m'està molt bé. De fet pintem amb una amiga nostra i mot bé, com si fos una més.

- Per a tu, quins aspectes defineixen a un bon graffiter?

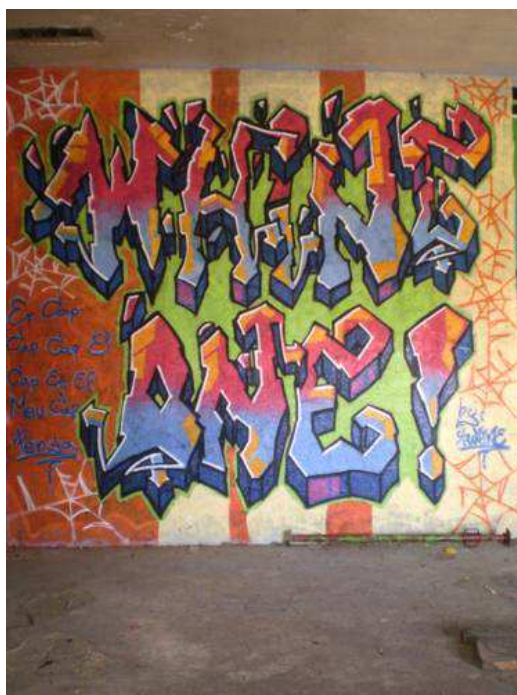
El lloc on pinta, tenir el que s'ha de tenir per pintar en els diferents llocs, i sobre tot experiència. Tu no pots començar a fer graffiti i fer una peça brutal. A poc a poc et vas definint a tu mateix. Nosaltres encara hem començat, portem 7 anys.

- Graffiti, vandalisme o art per tu? Per què?

Per mi art, perquè és una expressió artística i en part si que és vandalisme si pintes en un lloc il·legal, però no sé, jo crec que s'hauria de permetre pintar a tot arreu, sempre i quan es posi un graffiti maco.

- Defineix graffiti.

Per mi graffiti és una forma de poder estar amb les amics i passar-t'ho bé. Ens fa sentir bé.

Entrevista 10: GUM

- Quin és el teu nom?

GUM

- Què vol dir, té algun significat especial?

No.

- Quins són els teus llocs preferits per anar a pintar?

Estacions i trens. La Renfe no m'agrada. Els retards augmenten tan com els bitllets, despreocupen el servei de l'usuari si d'aquesta manera poden guanyar algun diner extra. Són el peix gros del transport per vies i per això es permeten fer les mil i una. La línia amb més desnivell és una de les menys cuidades. Els revisors no entenen el català i un llarg i penós etc.

Però sobretot perquè m'ho passo bé.

- Creus que s'haurien de crear llocs habilitats per realitzar graffiti?

Sí, augmentar-los i crear-los en els llocs que faci falta (mai amb la pretensió que d'aquesta manera s'eliminïn tags i graffitis il·legals).

- Actues de forma individual o en grup?

Normalment amb un super grup. Quan em pica la vena individual dons sol, que també està bé de tan en tan (sol sempre per fer mal).

- Quan i com entres en contacte amb el món del graffiti? Com et vas sentir?

De petit feia esbossos ficant el meu nom i el de les nenes que m'agradaven, però el salt fins a l'esprai va ser al 2001. Entre uns quants ens vam anar animant, es fàcil entrar i encara més en una allau.

T'has d'auto consolar pensant que amb la practica es millora, de no ser així m'hauria sentit frustrat.

- Has tingut bones experiències? I dolentes?

Bones més que de dolentes. El què passa que les bones (normalment) no es cobren i les dolentes sempre es paguen.

- Què n'opina la teva família d'aquest tipus d'activitat? I els teus amics?

Si vaig a pintar de dia no els hi fa res, però si surto de nit es preocupen. I diuen que ja sóc gran per aquestes coses.

Els meus amics que pateixen la desgracia de la renfe ho aplaudeixen, els altres ni "fu ni fa".

- Has tingut problemes o t'han pillat mai?

Sí i sí.

Per què has continuat?

Per vici.

- El graffiti ha de ser legal o il·legal?

Inevitablement els dos.

- Creus que la gent s'ha fet un prototip dels graffiters?

També inevitablement.

- Què t'ha aportat el graffiti a la teva vida?

Satisfacció, expressió, perfeccionament artístic amb esprai, bons amics...

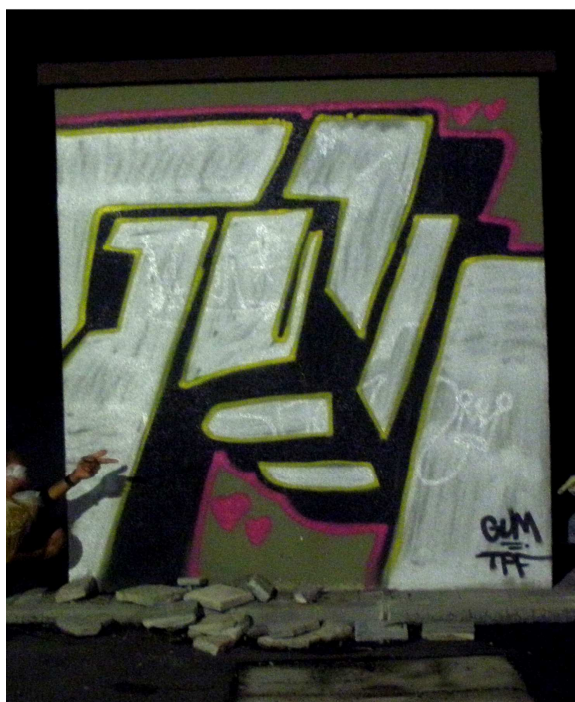
- El teu treball te a veure amb modalitats artístiques o directament amb el graffiti?

No.

- Què en penses de la dona dins del graffiti, de la seva participació?

Que s'hi fiqui ben endins i que les unes animin a les altres sense por al ridícul ni a fer obres penoses. Tan sols necessites temps i insistència per millorar, molt millor que anar de compres per les rambles!

La participació és menys si és comparada amb la masculina, tan de bo les dues vagin creixent.

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

- Per a tu, quins aspectes defineixen a un bon graffiter?

El traç, la combinació de colors, la rapidesa. Però per sobre de tot: la difícil originalitat.

- Graffiti, vandalisme o art per tu? Per què?

No es pot triar, ho es tot. Pel vandalisme no es paguen quadres de 2000 euros. Però també es una forma d'expressió artística, l'esprai com a eina per crear, tal i com ho és el carbonet, el llapis, una brotxa i mil més.

Això depèn de qui agafa l'esprai, es pot caminar cap a les dues direccions. La dolenta és la bona.

- Defineix graffiti.

És massa difícil definir-lo.

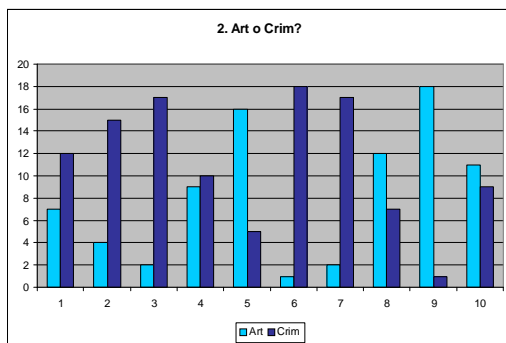
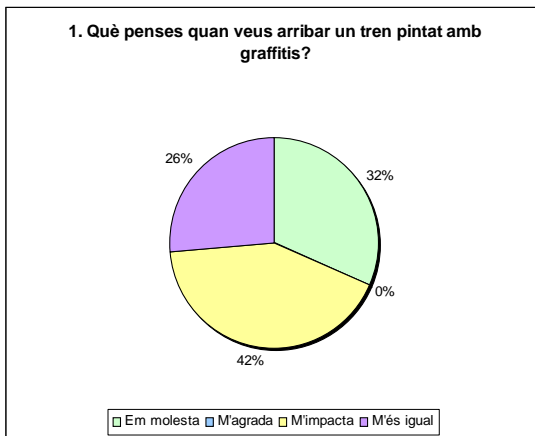
Annex 2: Resultats quantitatius de l'enquesta

Aquesta enquesta serveix per conèixer la opinió de la gent sobre els temes que desenvolupo al llarg del treball. Compararé els diferents punts de vista que té la gent jove sobre aquests temes i el dels seus pares (una generació diferent amb conceptes o visions diferents). L'enquesta serà realitzada per tots els alumnes de 2n de batxillerat i un dels seus respectius pares.

Com que m'interessen més les opinions que la quantitat de gent a la que passo l'enquesta, consideraré que aquesta és una enquesta més qualitativa que quantitativa.

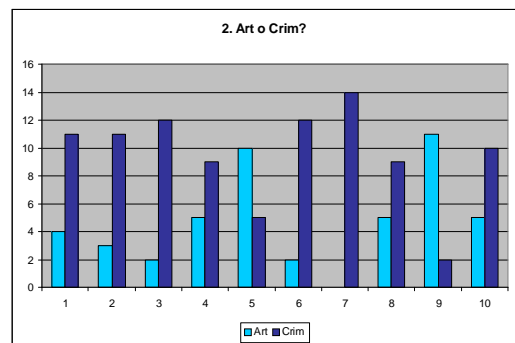
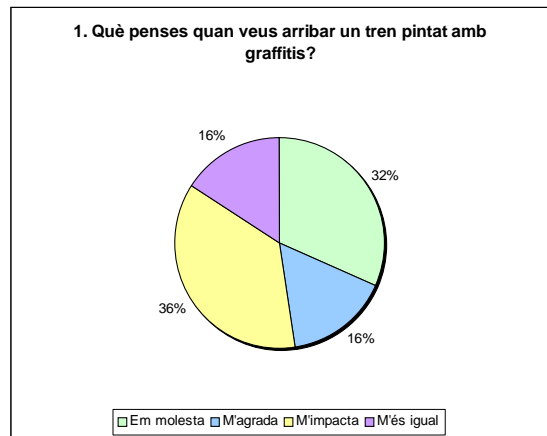
Els resultats de l'enquesta són els següents:

JOVES

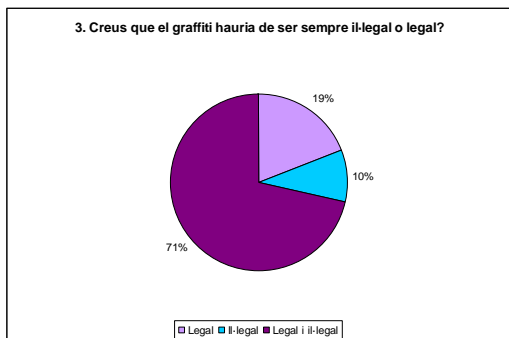

Hi han hagut entre mitjos

MAJORS

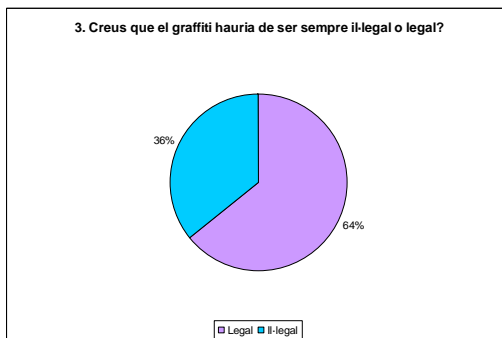

Hi han hagut entre mitjos

Els que opinen: **legals**, és perquè els graffeters puguin tenir llocs per ells, per practicar una afició, perquè creuen que és un art i perquè creuen que està bé disposar d'aquests llocs però amb certes restriccions.

Els que opinen: **il·legals**, és perquè creuen que els graffitis fereixen els sentiments i la vista de la gent o que els graffitis són descontrol.

Els que opinen: **legals**, és perquè veuen el graffiti com una mostra d'art, o perquè volen convertir-lo en un aspecte no penalitzat si es fa en llocs adequats.

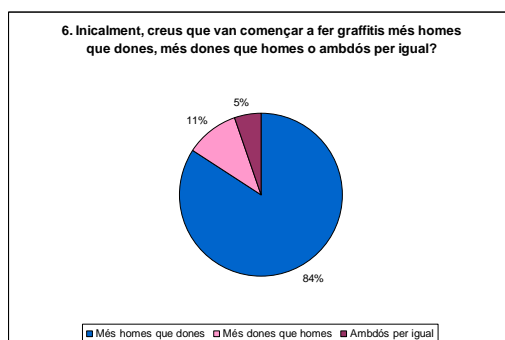
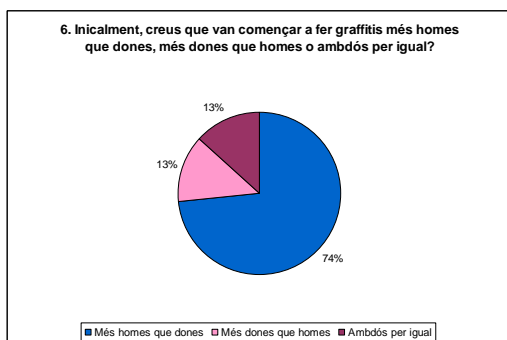
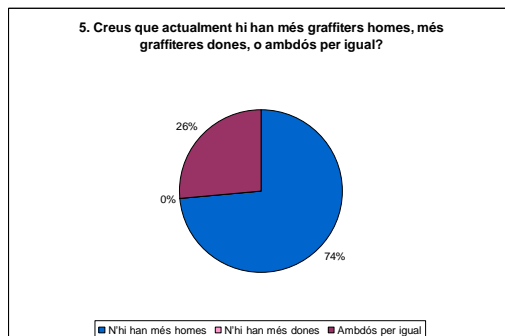
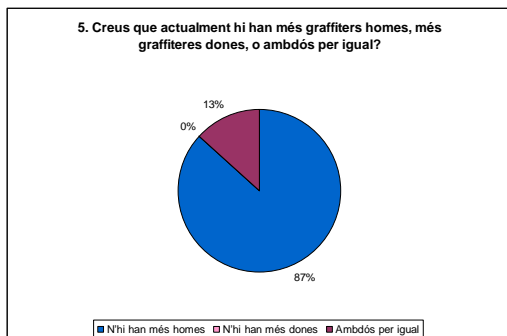
Els que opinen: **il·legals**, és perquè no els hi agrada, els ofenen o perquè pensen que els graffitis estan fets sense reflexió.

Només una persona ja vist fer un graffiti en un lloc no autoritzat.

La majoria ho han vist en llocs legals.

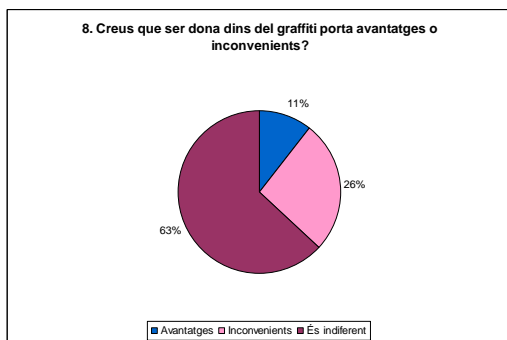

7. Quins creus que són els motius per els quals aquesta gent pinta?

Les més utilitzades són: Queixa, hobby, art, rebel·lió, perquè els hi agrada, per expressar-se o per reconeixement.

7. Quins creus que són els motius per els quals aquesta gent pinta?

Les més utilitzades són: Reivindicació, art, protesta, expressió, plaer, vandalisme, rebel·lia i llibertat.

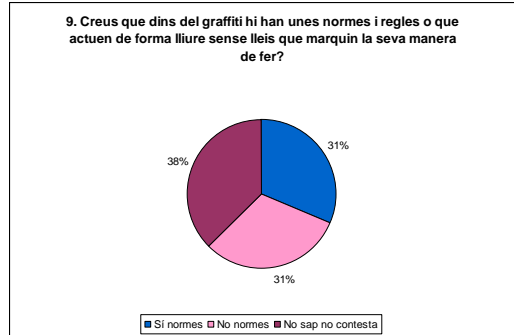
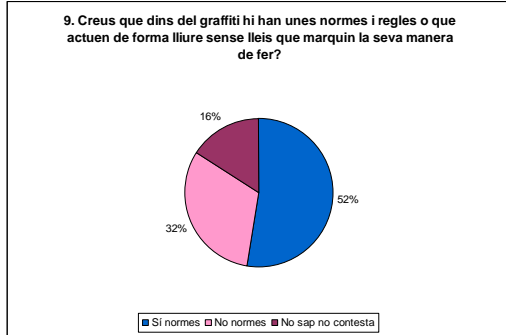
Els que opinen que: **avantatges**, és perquè les dones tenen més gust amb els colors.

Els que opinen que : **inconvenients**, és perquè creuen que les dones no estan tant acceptades, perquè està mal vist

Els que opinen que: **avantatges** és perquè les dones no són tant rebels.

socialment o per les sancions que els hi pot posar la policia.

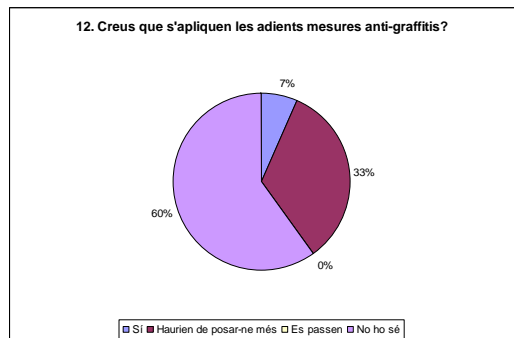
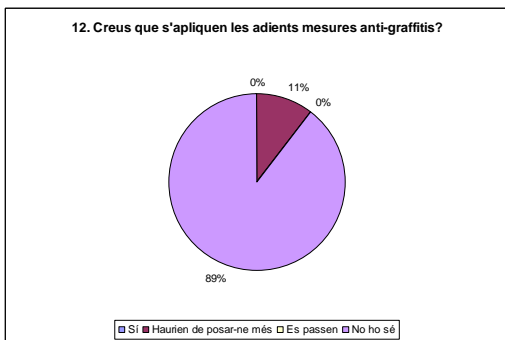
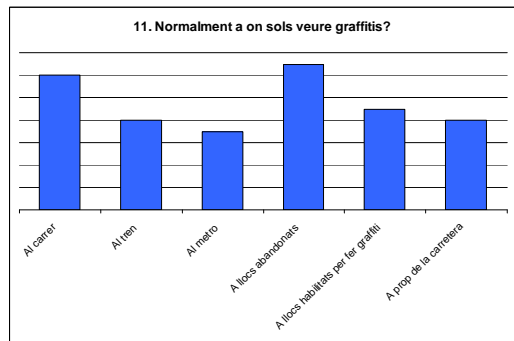
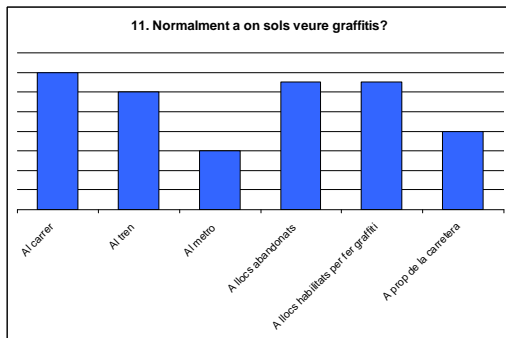

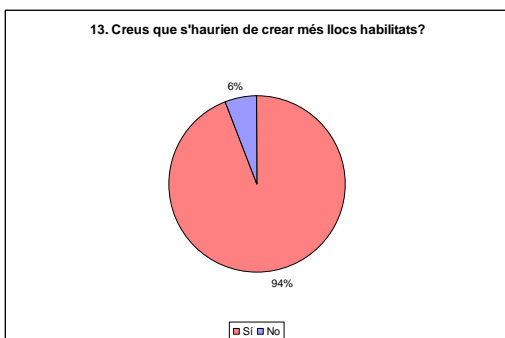
10. Quins aspectes creus que defineixen a un bon graffiter?

Les més utilitzades són: saber dibuixar, la originalitat, la destresa, l'expressió, la intenció, l'estil propi, la fidelitat al grup, utilitzar bé els materials, causar impacte, obtenir bons resultats, respecte, qualitat, agilitat, rapidesa, seguretat, responsabilitat i tècnica.

10. Quins aspectes creus que defineixen a un bon graffiter?

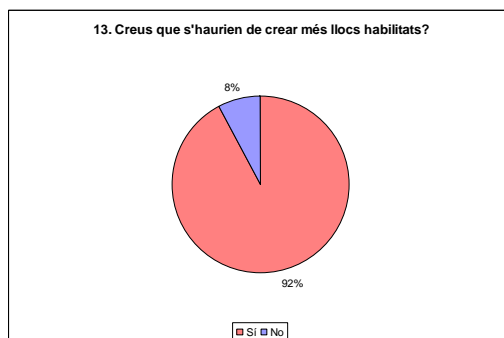
Les més utilitzades són: bon gust, el lloc, el significat, saber transmetre, resultats pictòrics, expressió, saber dibuixar, combinar colors, imaginació i perspectiva.

Els que opinen que: **sí**, és perquè volen evitar pintades il·legals, perquè els graffiters s'expressin lliurement com qualsevol altre, per evitar que es consideri un delictes, perquè els hi cedeixin els llocs adequats, perquè el que fan tingui més valor, per proporcionar-los tranquil·litat, perquè quedaria més bonic i perquè puguin crear i practicar.

Els que opinen que : **no**, és perquè diuen que ja en tenen suficients i perquè no s'han de gastar diners amb fer coses com aquestes.

Els que opinen que: **sí**, és perquè es puguin expressar en els llocs adequats, per no pintar corrents, per respectar als demés, per quedar més estètic, per mantenir les parets, per evitar gamberrades, per convertir-ho amb art, per evitar la prohibició, per veure millor el seu talent i per no embrutar parets.

Els que opinen que : **no**, és perquè diuen que hi han molts graffiters i embruten altres que diuen que n'hi han pocs i no val la pena cedir espais.

Aquesta enquesta m'ha sorprès molt ja que m'ha trencat alguns dels esquemes que tenia sobre els adults i la gent jove. Creia que el adults no acceptaven tant bé el graffiti com la gent jove i ha resultat que són els més grans els que tenen més admiració a aquests actes. Amb el que les dues generacions estan d'acord és amb el fort impacte que el graffiti genera en la societat i la percepció que tenen d'art i crim. Associen les peces més treballades i amb detalls a l'art mentre que la dificultat resta importància. Els aspectes que tenen més en compte els pares són aspectes formals de la imatge, mentre que els fills es fixen més amb valors, qualitats, aspectes personals... El lloc és molt determinant per les dues bandes. Depèn del lloc consideraran art o crim. Un aspecte que també he vist i s'ha contrastat amb tota la informació de documentals, és

que la gent no aprecia el *tag* com a un element del graffiti, un dels elements base per crear els actuals murals. Determinen el *tag* un crim, perquè diuen que en les superfícies que s'ubiquen no són les adequades. Es recolza i es considera art els graffitis en trens i metros que venen a tenir una superfície similar. En la qüestió de cedir murs tothom està d'acord en què s'hauria de fer per poder dictaminar uns llocs específics. Tot hi això els llocs cedits per entitats no són els més vistos, sinó que entre les dues generacions coincideixen que els graffitis a prop del carrer i els graffitis en llocs abandonats són els més prolífers, mentre que el metro és el lloc on menys se'n veuen. Tot hi això, la majoria de gent que veu com es fan els graffitis són els adults mentre que els joves els hi resta importància. En canvi, la majoria de joves creuen que hi han unes normes que actuen com a regles i els adults tenen molts dubtes per saber decantar-se cap a una banda o cap a l'altra. Un altre terme amb el què es coincideix, és que abans i també ara els rols del graffiti els tenen els homes. Tot i que el joves pensen que continua tot igual que els orígens (amb una participació mínima de la dona), els adults creuen que han disminuït el nombre de dones que es dediquen a fer graffiti. Seguint amb el tema de la dona, els pares no creuen que les dones tinguin cap inconvenient dins del graffiti mentre que per part dels joves veuen més inconvenients que avantatges. Però en el què si que coincideixen les dues generacions és en la igualtat de gènere dins d'aquest àmbit.

Finalment, la majoria de gent no coneix quines són les mesures anti-graffitis i no saben si se'n haurien d'aplicar. Excepte la part més recíproca al graffiti que opina que n'haurien de posar més.

Annex 3: Carta a en Mario

Nosotros usábamos como broma el hecho de que el pintar con aerosol estaba borrando nuestras memorias. Un par de semanas después Mario me llamo con una nueva broma.

Cuando teníamos 13 y 14 años, pintábamos decenas de muros juntos, intercambiábamos chicas, teníamos batallas con otros crews y hablábamos por teléfono casi todo el día. Por un tiempo Mario fue mi mejor amigo. Cuando dejamos de frecuentarnos los dos, el se adentro mas y más en la cuestión de la pintura. Él pintaba con diferentes compañeros cada semana, Intercambiaba fotos alrededor del mundo y lleno su vida con graffiti. Incluso el gran Trixter decía que Mario tenía la cabeza llena de graffiti.

Nosotros usábamos como broma el hecho de que el pintar con aerosol estaba borrando nuestras memorias. Un par de semanas después Mario me llamo con una nueva broma. "No era la memoria, era la vejiga" me dijo. Desde hace un año tenia que usar el lavamanos para orinar, Después aprendí a controlarlo, Pero luego empezó a ponerse peor. Ahora no puedo tomar nada dos horas antes de ir a la cama. Tenía que orinar antes de ir a dormir y después me levantaba dos veces durante la noche.

Las neurotoxinas de la pintura en spray habían dañado la parte en el cerebro de Mario que producía las hormonas que controlaban su vejiga. La etiqueta en cualquier spray puede decirte el daño que causa al sistema nervioso, pulmones, riñones e hígados.

Cualquiera que haya pintado piezas ha sentido el mareo, la perdida del apetito. Algunas han tenido dolor de cabeza y nauseas. Yo personalmente tengo espasmos musculares y mi cabello esta empezando a caer (Uno de cada 4 escritores de graffiti empiezan a quedar calvos a edad temprana) ¿A largo plazo Quien sabe? Quizás la pintura en aerosol podría convertirse en nuestro Asbesto, nuestro SIDA.

Coincidencia o no , tuve un segundo amigo llamado Mario. Este Mario vivía en el lado oeste de la ciudad. Y tenía el graffiti en su vida casi igual que el primer Mario. “En toda mi vida nunca rasque mi nariz” me dijo “Luego en 1988 empecé a rascarme y obtuve una especie de mucosa coloreada, sentía mi garganta rasposa. Luego en una ocasión que hice una producción muy larga tosí sangre. Después de eso perdí mi voz por una semana, amigo, estaba asustado. El doctor me dijo que no volviera a pintar. Lo seguí haciendo y mis síntomas empeoraron. Tartamudeaba, tenía un tic en mi ojo y tenía calambres en mi muñeca, Tenía dolores de cabeza inimaginables. La peor parte es que me sentía como un estúpido. No podía articular ni pensar bien. Pensé me estoy haciendo adicto al graffiti, vivo por el, es mi vida. Sentía que debía morir por el.”

Tengo que admitir que morir por el graffiti suena como una honorable forma de dejar de existir. Pero eso no es parte del juego de la vida, el juego de ser fuerte, saludable, listo, mas de lo que nos podamos imaginar, El reto de sobrevivir.

Mario no quiero visitarte en el hospital o en el cementerio y no quiero que tu me visites ahí a mi. Alguna vez en mi vida tosí sangre también, perdí pelo o mi mente por pintar, Pero no soy un tonto.

Cuando uso pintura en spray. Hago lo posible para diluir las toxinas y mantenerlas fuera de mi cuerpo. Como antes y después de pintar, dejo de pintar en lugares encerrados, casi siempre uso guantes y mascara, cambio los filtros regularmente. Estoy usando todo esto incluso ahora, Por favor usa tu mascara también Mario. De lo contrario esta mierda no volverá a ser divertida.

Annex 4: Argot

Aquest glossari és un complement (ordenat de forma alfabètica) com a mode de ajuda per entendre millor alguns aspectes de els que parlo al llarg del treball. Però pretén ser una ajuda més "cultural" que pròpiament lingüística.

All city: S'anomena així al millor "writer" o "crew" de la ciutat o que té un estatus reconegut en molts llocs.

Back in the day: Es referix als vells temps, a la "old school" o als inicis d'un "writer".

Battle: Quan dos "writers" o dos "crews" tenen un conflicte i ho intenten solucionar a través d'una batalla. Aquesta batalla tant pot ser de Habilitats (quan els 2 fan un peça i la millor és la que guanya) o de "Getting Up" (s'escull una àrea de la ciutat per a cada grup durant un període de temps. El que hi tingui més "tags", "bombs", o peces guanya.

Bite: Copiar l'estil d'un altre "writer".

Blackbook: Llibre en el que els escriptors guarden esbossos, firmes, "stickers"... Ja siguin d'ell mateix o d'altres "writers". Solen ser de pasta dura de color negre i amb fulles gruixudes perquè la tinta no traspassi.

Bomb: Pintar o marcar amb tinta cobrint una superfície amb un "tag", "throwups", etc.

Bombing: Sortir a pintar, a bombardejar.

Buff: Qualsevol empleat del Govern que es dedica a esborrar graffitis. També va ser el nom d'un programa de televisió que es va fer per acabar amb el moviment "writer".

Buffed: Esborrat.

Burn: Es refereix a una peça realment bona en la què el conjunt de factors amb la que s'ha fet i la seva qualitat, donen l'efecte de que cremi la paret.

Candys: Terme amb el que es designen als guardes que vigilen el metro. Procedeix del nom d'una empresa privada encarregada de la vigilància metropolitana durant l'època de màxim esplendor del graffiti en Espanya (actualment n'és una altre, però el terme continua sent usat). També es coneix com protecsa, segurates, bòfia... Cada grup té una manera diferent de dir-lis, per tant aquest terme és molt relatiu.

Cap o Tip: Són les "boquilles" dels esprais i n'hi ha de diferents mides.

Crazy: Literalment vol dir boig però també pot voler dir alguna cosa realment grossa.

Crew: Són un grup de "writers", que escriuen les inicials de la seva "crew" junt amb el seu "tag". Els noms de les *crews* són de 3 lletres.

Cutting Tips: És una forma de tallar les "caps" per modificar-les.

Cutting lines: És una tècnica de pintura que s'utilitza en el procés d'omplir una peça per poder obtenir línies molt fines, més fines del normal.

Dis: Serveix per insultar. Prové de la paraula "dispect".

Ding-Dong: És el soroll que es fa el metro abans de tancar les portes. Això serveix de referència per saber que tancaran les portes i el metro marxarà, quan el pinten estant en circulació.

Dope: "Cool".

Down: Quan estas amb algú pintant.

Drips. És un efecte de gotejat que s'hi fa en els "tags". Aquest efecte moltes vegades és una marca de identificació d'un "toy", encara que si es fa de manera intencionada per part del "writer" és acceptable.

Eding 850: Marca i model de retolador molt utilitzat per fer "tags" o esbossos en els "blackbooks".

Fade: Barrejar colors.

Fame: La fama, el que els "writers" busquen al pintar.

Fan Spray: Un classe de pintura en aerosol que s'utilitza per omplir però no s'utilitza amb els detalls. La cap no es pot treure per ficar-hi "fat caps".

Fat: És refereix a alguna cosa molt grossa, però de forma bona. "yo, thats fat" (tio, això si que és gros)

Female tips: Són les caps femelles i s'en diuen així perquè es fiquen en els esprais que tenen un tub a l'entrada.

Flat: Es refereix als trens subterranis o a algun tipus de vagó.

Flicks: Fotos de graffiti.

Fresh: Nou, bo, "cool".

Getting Up: Originalment significava pintar un tren. Ara significa pintar en qualsevol lloc i amb qualsevol forma de graffiti i fer-ho molts cops. (deixar-se veure).

Going Over: Quan un "writer" cobreix el nom d'un altre "writer" amb el seu.

Griffin: Pintura per sabates utilitzada per fer-te els teus propis markers.

Hip-Hop: Cultura de finals dels 70 i principis dels 80 que va originar la cultura graffiti com la coneixem, el break i la música hip-hop que s'ha convertit en rap.

Hit: Ratllar qualsevol superfície amb pintura o tinta.

Hit up: Superfície coberta de "tags".

Insides: Pintar dins de camions, trens, etc.

Instamark (tint): Marca de tinta per retolador que es podia adquirir en *El Corte Inglés*, en pots de cinc litres amb dosificador. És molt barata i permet fer servir molta quantitat per pocs diners, però amb l'inconvenient que la seva base conté molt alcohol y es decolora fàcilment amb el contacte de l'aire i el sol. La més utilitzada és negra, que al cap de poc es torna morada, els altres colors amb el pas del temps acaben desapareixent.

Karak: "Character".

Kill: Ratllar o bombardejar excessivament.

King: El millor amb el major numero de "tags", "bombs", peçes...

Layups: On estacionen els trens durant la nit o els caps de setmana.

Mad: Moltes porcions.

Magnum: Marcador molt gros.

Married Couple: Dos vagons enganxats.

Mural: Producció amb peces, "characters" i fons.

New School: L'escena del graffiti posterior a l'any 1984.

Old School: Són els dies de quan es pintava entre els 70 i el 84. Els escriptors d'aquest període són respectats per iniciar els estils que ara coneixem.

One: Terminació que s'afegeix a les firmes. la seva utilització no és clara, hi ha qui diu que es col·loca com a forma de distinció, com a símbol de "únic", com per indicar que actua sol i no pertany a cap "crew"...

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

Panel Piece: Quan es pinta per sota d'una finestra i de les portes dels vagons del metro.

Pice (o peça): Graffiti de grans dimensions.

Piecebook: "Blackbook".

Pilot: "Marker" amb la punta gruixuda.

Props: Respecte, prové de la paraula "proper respect"(donar respecte).

Rack: Robar.

Ridgy: Vagons d'acer corrugat.

Roll Call: Posar el nom de tots els membre d'una "crew" o la llista de pes persones que han ajudat a fer alguna peça.

Rolling Letters (o Rodillazo): Estil de lletres realitzades amb pintura i "rodillos".

Scriber: Instrument per fer "tags", fet amb una punta de diamant. També n'hi han amb punta de pedres i fan molt de ml al lloc on s'utilitzin, impossibles de esborrar.

Scrub: "Throw ups" de dos colors que s'omplen de forma ràpida sense importar que quedi un color sòlid.

Stickers: Enganxines.

Style Wars: Guerra d'estils. Terme utilitzat quan un grup d'escriptors fan una competició per determinar qui és el millor. També és el nom d'un documental molt famós i significatiu per als escriptors.

Tag: La firma del "writer".

Tagging up: L'acte de posar el teu "tag".

Tagger: Una persona que només fa "tags".

Tatxar: Quan un escriptor o "crew" pinta per sobre d'un altre per motius personals i ho fa amb mala intenció.

Third Rail: En el metro de NY existeix una línia que dona energia extra perquè els trens puguin moure's, si es toca aquesta línia, es pot morir.

Top to bottom: Peça que s'extén des de la part inferior del tren fins al sostre, cobrint tot el vagó.

Toy: Escriptor de graffiti que comença, que no té experiència o és incompetent, que està en el graffiti per simple moda. "TOYS", "Trouble On Your System" que en diuen ells.

UP: Uscriptor que actualment està pintant amb molta freqüència.

Ultra Flat: Pintura preferida per als "taggers" ja que amb ells es pot pintar en qualsevol superfície i s'adhereix millor.

Darrere una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes sobre el graffiti)

Wack: Per sota dels estàndards, incorrecte o incompetent.

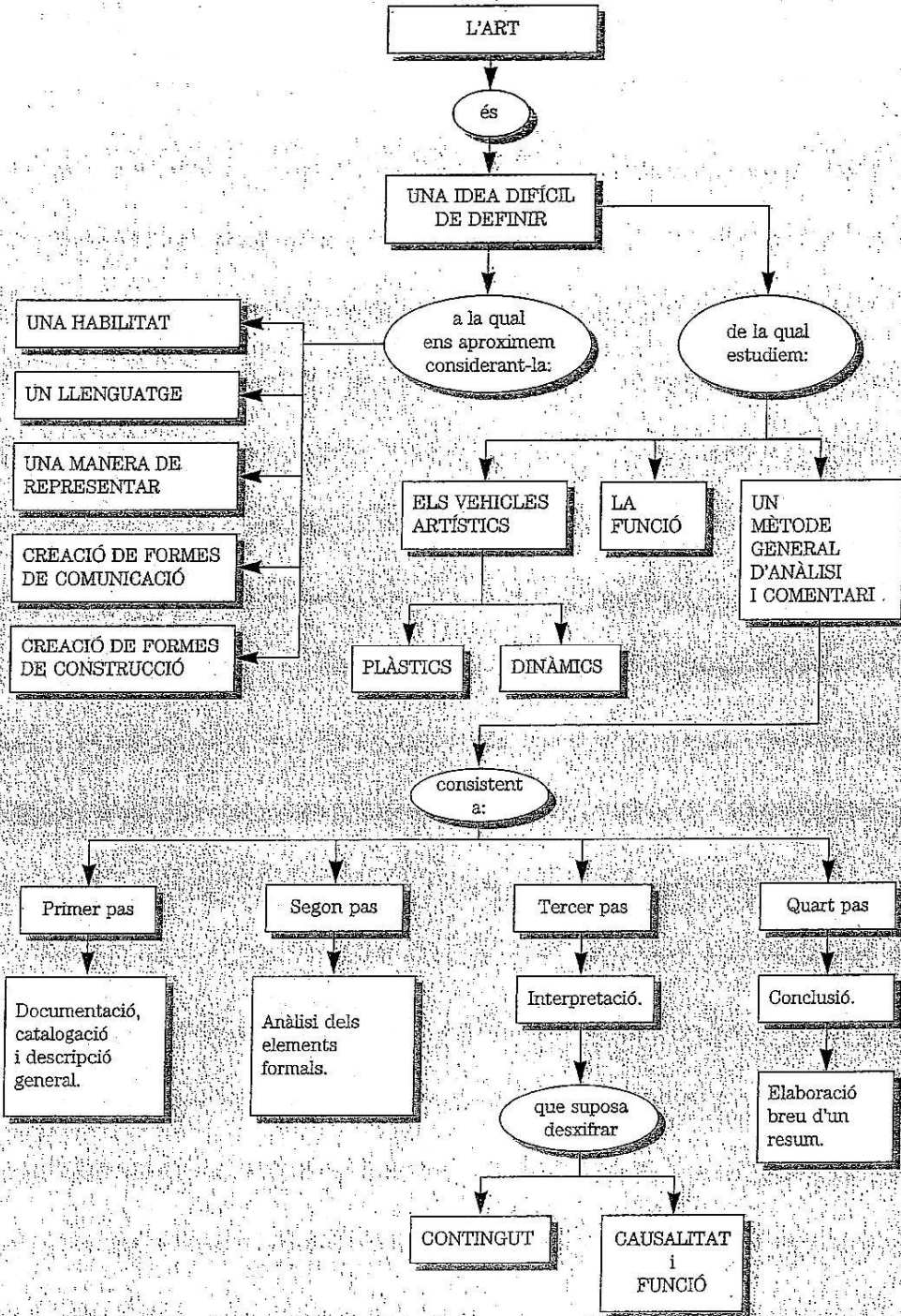
Window Down: Peça per sota d'una finestra.

White Trains: Eren uns trens que circulaven en el 83. Els "writers" els adoraven ja que eren com un llenç en blanc.

Whole Car: Una peça que cobreix TOT el vagó, semblant a la del "Top To Bottom".

Whole Train: Cobrir tot el tren amb peces.

Annex 5: L'art

ESQUEMA FINAL

Annex 6: Comentari de les pel·lícules

Titol: *Barcelona bajo tierra*

Director: AAVV

Comentari:

Són un recull de vídeos gravats pels mateixos graffiters de trens, on es poden veure les diferents situacions en què es troben al llarg del camí i les dificultats que passen per aconseguir el seu objectiu.

Opinió personal:

Aquest tipus de pel·lícules tot i no tenir una bona qualitat d'imatge, són molt bones perquè veus la realitat dels terrenys (en aquest cas dels metros i trens) ja que les persones que fan aquestes pel·lícules es dediquen a recollir gravacions d'altres graffiters i ajuntar-les. Per tant, no hi ha res forçat, ni inventat, es veu el que hi ha.

Any: 2008

Durada 1:11:00

Títol: *Bajo tierra 2*

Director: AAVV

Comentari:

És la segona part de *Barcelona bajo tierra* on continuen amb situacions de graffiters en el metro de Barcelona, Madrid i New York

Opinió personal:

Com he dit abans, aquest tipus de pel·lícules m'ajuden molt a veure com s'organitzen, com es mouen i com ho viuen des de dins, ja que el càmera és com un més del grup i en aquells instants en els què veus la pel·lícula et sents en el lloc. Aquest cop, llocs diferents del món, amb mesures de seguretat diferents, però amb el mateix procediment.

Any: 2008

Durada:1:20:18

Títol: *Bajo tierra 3*

Director: AAVV

Comentari:

És la tercera part de *Barcelona bajo tierra*.

Cada vegada busquen objectius més perillosos.

Opinió personal:

Aquest tipus de pel·lícules van molt bé ja que cada situació és diferent i a cada pel·lícula busquen fets més impactants i increïbles.

Any:2009

Durada:1:36:30

Títol: *Style Wars*

Director: Tony Silver & Henry Chalfant

Comentari:

Tracta sobre la cultura del graffiti (rap, breakdance), alguns prejudicis, problemes als que s'enfronten els qui ho practiquen (tant amb la família com amb les institucions) el sentiment que els empeny a dur a terme aquests actes tot sabent al què s'exposen, les seves opinions i maneres d'actuar, molt diferents uns dels altres tot i pertànyer al mateix grup, etc.

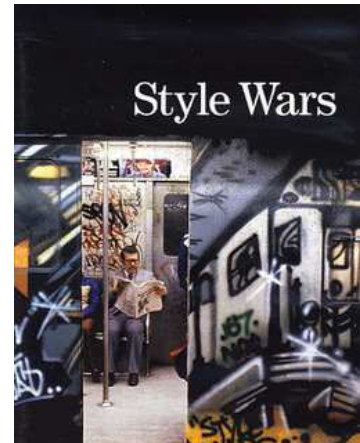
El tema és sobretot dels graffitis dels trens, tot i que ens parla de murals i algunes parets, fins hi tot exposicions. També hi surt una mica d'història, estils, elements en comú i evolució d'aquests.

Es poden veure les mesures que porten a terme els directius del transport per a que no pintin (tant morals, amb missatges subliminals, com físiques, amb agressions) Enfoca els punts de vista dels pares, els graffiters i gent encarregada del ferrocarril, amb algunes crítiques però hi ha una clara defensa del graffiti en el film.

Tot un clàssic.

Opinió personal:

Aquesta pel·lícula em va molt bé per conèixer aspectes de la cultura, prejudicis, opinions, una mica els diferents estatus i subgrups dels graffiters i diferents opinions dels uns i altres. També problemes als que s'enfronten i les seves creences i valors.

Any: 1983

Durada: 1:09:46

Títol: *Reality Show*

Director: AAVV

Productor: Senil Films

Comentari:

Són un conjunt d'accions que transcorren en països diferents però sobretot hi ha més del mateix en temes de metros: saltar-se la vigilància, filtrar-se per llocs impossibles i realment desagradables de veure, problemes amb vigilants...etc. Però sobretot moltes, moltes peces en molts metros.

Tècniques i accions que utilitzen en terrenys subterranis, però sobretot es destaquen les *crews* de: TNT, TVE i TST.

La musica és molt bona però la qualitat d'imatge deixa a desitjar.

Opinió personal:

Tot i que la producció és força actual, les imatges que fan servir, són força velles, però el missatge és el mateix que tots els documentals de graffiti en trens. Tot i que sempre hi han situacions que et sorprenen.

Any: 2006

Durada: 1:08:38

Títol: *Beat Street* una capa de pintura (una anàlisi actual de diferents aspectes

Director: Stan Lathan

Comentari:

Aquesta pel·lícula ens parla dels inicis del graffiti, break dance, el hip hop i el rap en el bressol d'aquesta cultura (en els barris del Bronx de Nova York). Compagina aquests fets amb les típiques històries i problemes de una zona conflictiva com aquesta i amb una història d'amor. Es veuen les zones característiques d'aquest moviment tant les "discoteques" úniques per rapejar, batalles de break dance en el qualsevol carrer, parets del metro, ambicions de graffiters i objectius amb molts reptes per complir.

A més dóna un missatge d'amistat i germanat amb els companys de "batalla" i amics de la vida.

Opinió personal:

En aquesta pel·lícula s'hi veu un bon exemple de les normes que hi ha dins del graffiti i els problemes que comporta, tant familiars, com saludables. No tracta el sol tema del graffiti, només surt en certs moments, però la informació que dona és molt bona. No és un documental, ni està gravat de forma il·legal (per tant totes les imatges estan prèviament planificades per poder fer una pel·lícula d'aquest moviment) però el resultat s'assembla força a la realitat.

Any: 1984

Durada: 1:41:39

Títol: *Graffiti instincts*

Director: AAVV

Comentari: En aquest film podem veure com es realitzen 18 tipus diferents de graffitis però en la superfície de murs. Està passada a càmera ràpida i es veuen diferents estils i personatges coneguts en el món del graffiti. Es mostren peces tant individuals com en grup. I murs legals com il·legals.

Opinió personal: Crec que aquesta pel·lícula està molt bé ja que parla de com es fan les peces en els murs des de el principi fins al final i això em va molt bé per veure el procés d'elaboració. A més crec que està molt bé que es faci una pel·lícula sols de murs ja que majoritàriament està tot saturat de produccions en els trens i metros.

Any: 2007

Durada: 1:29:04

Títol: *Infamy*

Director: Doug Pray

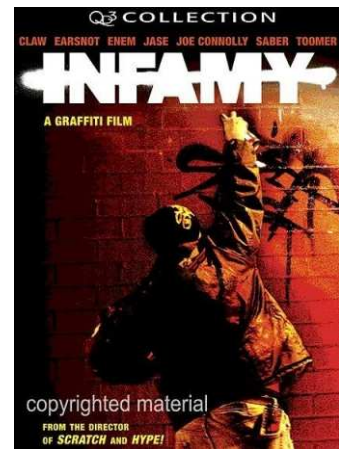
Comentari: És un dels documentals més impactants.

Tracta la vida de 6 dels graffiters més importants del panorama nord-americà narrada per ells mateixos i les seves opinions. Els seus inicis, motivacions, històries que els hi han passat, la seva sensació al veure altres graffitis, la llei, la legalitat, objectius...

També tracta la vida de Joe, un personatge que es dedica a la neteja de graffitis per venjança a la gent que els embruta i que quasi té la mateixa afició esborrant graffitis que els *writers* tenen fent graffitis.

Opinió personal: Aquest documental m'ofereix la possibilitat d'extreure les motivacions que empenyen als graffiters a continuar, les opinions de la família les seves idees de segons quins aspectes i tractar també la part de les empreses dedicades a la neteja de graffiti.

També parla força de les regles i les lleis que hi han i com que tracta barris en els que la llicència d'armes està permesa, els problemes que porten les batalles entre *crews* i les pitjors formes en com pot acabar tot.

Any: 2005

Durada 1:30:46

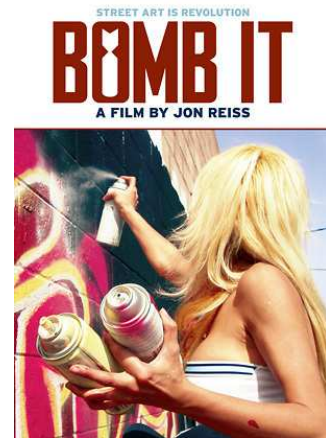
Titol: *Bomb It*

Director: Jonathan Reiss

Comentari: En aquest documental es comença parlant de la "Old School" de Nova York, introduint comentaris de els personatges que van començar amb el moviment i quines van ser les arrels de la seva afició, el seu estil i cap a on han evolucionat els seus camins. Més endavant el documental recórrer els diferents països del món a on el graffiti ha arribat (en major o menor participació) i parla amb els graffeters i graffiteres de la zona perquè expliquin el seu punt de vista sobre el graffiti de la zona i com, segons el lloc geogràfic on estan situats, el graffiti va variant, adaptant-se a les condicions i ambients de cada lloc. També tracta força la part social del graffiti, ja que les zones tenen molt a veure amb les lleis, les oportunitats d'aconseguir material, les superfícies en què es treballa i els missatges a donar.

Opinió personal:.

Aquest és un dels documentals actuals més bons que he vist ja que tracta molts aspectes el graffiti, tant històricament i les entrevistes amb els diferents graffeters estan molt ben aconseguides. Des dels representants de les arrels del graffiti fins a les noves generacions passant per els estils més clàssics a les noves tendències. Opinions a favor i en contra i tractant temes actuals a les diferents zones del món. La dificultat d'aquest documental és que es manté tota l'estona la llengua original del lloc on es parla i per tant és a través de les traduccions dels subtítols que es pot entendre més o menys el què diuen. A part d'això considero que és força bo.

Any: 2008

Durada 1:55:04

Annex 7: Comentari dels llibres

**ARNER, MARTA.(1997) *GRAFFITIS 600 anys de llenguatge marginal*. Sabadell:
Fundació Caixa de Sabadell i Govern d'Andorra, Ministeri de Turisme i
Cultura.**

Aquest llibre es podria dividir en dues parts;

La primera de caràcter històric , els orígens i sobretot el desenvolupament que van tenir a Sabadell. I l'altre, de caràcter més actual on fa una anàlisi de la situació actual sobre si el graffiti hauria d'entrar a formar part de l'art en els museus o continuar catalogat com a art delictiu.

També fa una petita classificació dels diferents tipus de graffitis murals que hi han i la intenció que tenen.

Opinió personal

D'aquest llibre només m'han pogut ser útils les últimes 8 pàgines que són les que tracten el tema més actual de com es troba el món del graffiti. Tot i això hi ha molta informació útil en aquestes darreres pàgines a l'hora de tractar el tema de la legalitat i la intencionalitat.

**COOPER, MARTA & CHALFANT,HENRY. (2006) *Subway Art* . United Kingdom: Thames&
Hudson Ltd.**

És un dels primers llibres sobre el graffiti que més es va vendre aquí a Espanya.

És un recull de tota la informació provinent del bressol de graffiti, amb totes les grans influències i escriptors de la "old school". Hi ha una abundant informació fotogràfica de com eren els primers estils i els temes més comuns, la biografia dels primers autors famosos i desplegable per apreciar en un tamany considerable les primeres obres. És

un llibre dedicat totalment a la superfície dels trens, de com es fan els accessos, de com s'organitzen els grups, d'exemples de les millors proeses i inventors dels estils bàsics que avui en dia coneixem.

Opinió personal

Tot i ser un llibre en anglès, els apartats s'entenen molt bé i tracta, a partir de pocs paràgrafs, quasi tots els temes. Un llibre bàsic per a conèixer els inicis del graffiti en trens de Nova York i percebre com va ser la influència que van dur a Espanya i a la resta del món, ja que tots volien seguir aquest estil i aplicar-lo a la seva zona. Moltes imatges que exemplifiquen molt bé el què el text ens diu.

FEIXA, CARLES I ALTRES. (2002) *Movimientos juveniles en la Península Ibérica. Graffitis, grifotas, okupas*. Barcelona: Ariel.

Aquest llibre ens parla de l'evolució del graffiti al llarg del temps i de la funció que té pels joves.

Des de la revolució dels clavells on el graffiti era un element per comunicar protestes, ànims entre companys i informació, fins que més tard ho fan servir per revolucionar-se amb el règim salazarista i més tard en aspectes laborals i estudiantils. Ens diu que als joves els hi agrada trencar amb les normes perquè els hi provoca riscos i aquests una excitació.

Però cap al final analitza el graffiti com una forma més d'expressió que d'informació. Diu que busquen la alliberació de les seves fantasies, demostrant la possessió del lloc, identitat i sobretot presència.

Finalment passa dels aspectes més vandàlics a les *crews* dient que tenen unes lleis i una simbologia de caràcter social. Per acabar, fa una reflexió comparant el graffiti amb el barroc, per el seu èmfasis visual, límits desafinats, l'excés, les metàfores i al·legories. Creu que això és una etapa que tenen el joves i una forma de sentir-se diferents però que al cap i a la fi entraran al sistema. El mateix que els ha fet pensar d'aquesta manera.

Opinió personal

Personalment és un llibre que m'ha decepcionat. Certament dóna molta informació en poques pàgines, però dedica molt poques al graffiti i moltes més a altres aspectes. A més, quan parla del graffiti marxa molt per les branques, comença parlant d'un tema i n'agafa un altre totalment diferent i després retorna al primer. Per això em va dificultar més la interpretació d'alguns punts. I finalment, l'enfoc tant brutal amb la sociologia. És a dir, ho analitza tot constantment d'una forma massa esquemàtica i donant per segurs fets d'una forma massa freda. És un llibre amb una visió molt sociològica.

GANZ, NICHOLAS. (2005) *Graffiti.Arte urbano de los cinco continentes*. Barcelona: Gustavo Gili,SA.

És un llibre amb molt de contingut, sobretot d'imatges, que ofereix una visió més internacional de la història del graffiti. Tant la més actual tirant cap a les noves tendències, com la part més inicial i la evolució a les diferents zones del món.

Tot això ho explica a través de la feina de més de 180 graffeters. I a més dels actuals, per tant ofereix una visió més actualitzada.

Pràcticament però, tot són imatges acompanyades de la trajectòria del graffiter i algunes inclouen comentaris fets pel mateix graffiter.

Opinió personal

Crec que aquest llibre està molt bé ja que et proporciona la informació bàsica de la història del graffiti i no solament en els seus llocs d'origen sinó en la resta del món.

També crec que la gran quantitat d'imatges és molt útil per poder exemplificar el contingut (quatre o cinc línies per autor). A més, també és molt útil la informació que aporten els mateixos graffeters sobre les seves motivacions, objectius, problemes i estils a partir dels comentaris de les imatges.